

VIŠI SUD U BIJELOM POLJU
K.br.5/98

U IME NARODA

Viši sud u Bijelom Polju, kao prvostepeni krivični, u Vijeću sastavljenom od predsjednika Suda dr Vukomana Golubovića, kao predsjednika Vijeća, sudije Radoslava Konatara i sudija porotnika: Mirka Minjevića, Blagoja Radulovića i Jagoša Bulatovića, kao članova Vijeća, uz učešće Vesne Knežević, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog Nebojše Ranisavljevića iz Despotovca, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, po optužnici višeg tužioca u Bijelom Polju, Kt.br.38/96 od 14.03.1997. godine, nakon održanog usmenog, javnog i glavnog pretresa u prisustvu: zamjenika višeg tužioca u Bijelom Polju Milosava Veličkovića; punomoćnika oštećenih porodica advokata Velije Murića iz Rožaja, advokata Dragoljuba Todorovića i Milana Burića iz Beograda i advokata Sava Popovića iz Podgorice; optuženog i njegovih branilaca advokata Slaviše Jovanovića i Gorana Krasića iz Beograda, donio je i javno objavio dana 09.09.2002. godine.

P R E S U D U

Optuženi Nebojša Ranisavljević zvani Neša, od oca Djura i majke Ane rođene Bibar, rođen 26.03.1964. godine, u Despotovcu, gdje i živi, Srbin, državljanin Savezne Republike Jugoslavije,

razveden, otac dvoje djece, završio osmogodišnju školu, vojsku služio u Brčkom i Osijeku 1982/83 godinu, slabog imovnog stanja, nezaposlen, osudjivan presudom Osnovnog suda u Despotovcu zbog krivičnog djela iz člana 165/1 Krivičnog zakona Republike Srbije u vezi člana 22. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, na kaznu zatvora u trajanju od 30 dana, osuda je brisana 13.03.1992. godine; u pritvoru od 19.10.1996. godine.

K R I V J E

Što je:

Dana 27.02.1993. godine, dok je boravio u Višegradu, Bosna i Hercegovina, kao dobrovoljac i vojnik Interventne čete pri Višogradskoj brigadi, pristupio grupi od 20 ljudi, sastavljenoj od vojnika i uniformisanih civila; stavio se pod komandu Lukić Milana iz Višegrada i učestvovao u izvršenju odluke o nasilnom odvodjenju i ubistvu putnika iz voza, za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini izmedju Muslimana, Srba i Hrvata; kršeći odredbe medjunarodnog krivičnog prava: Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata, od 12.08.1949. godine i Dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava nemedjunarodnih oružanih sukoba; sa grupom naoružanom automatskim puškama, pištoljima i bombama i opremljenim radio-stanicama, prevezao se kamionom do Željezničke stanice Štrpc, Bosna i Hercegovina; gdje je naoružana grupa, uz prijetnju osoblju stanice, zaustavila brzi voz Jugoslovenske željeznice br.671, koji je saobraćao na relaciji Beograd-Bar, opkolila ga i po planu nekih od članova grupe, ušla u

voz, neovlašćeno izvršila legitimisanje putnika i iz voza nasilno izvela 20 putnika, od toga 19 državljana Savezne Republike Jugoslavije, i to: Kapetanović Esada, Ličina Iljaza, Bakija Fehima, Softić Šeća, Husović Rafeta, svi iz Bijelog Polja; Zupčević Halila iz Trebinja, Dječević Senada iz Bara, Rastoder Jusufa iz Berana, Babačić Ismeta iz Podgorice, Buzov Toma iz Beograda; Alomerović Adema, Hanić Muhedina, Preljević Safeta, Topuzović Džafera, svi iz Brodareva; Ćorić Rasima, Memović Fikreta, Zeković Fevziju, Kajević Nijazima, svi iz Prijepolja i Žuličić Zvjezdana iz Sarajeva; kao i jednog Crnca nepoznatog državljanstva, do sada nepoznatih generalija; putnike su smjestili u kamion i prevezli ih do fiskulturne sale Osnovne škole u selu Prelovo, opština Višegrad; gdje su ih tukli, oduzeli im novac i druge vrijedne stvari, što su kasnije podijelili; nakon toga ih kamionom odvezli do spaljene kuće, u voćnjaku, pored rijeke Drine u selu Mušići, opština Višegrad; tu su ih izvodili iz kamiona u grupama od po 5-6, uvodili u prizemlje te kuće i u njemu ubili sve, osim dvojice koje su, u pokušaju bjekstva, ubili u voćnjaku; okrivljeni Nebojša Ranisavljević je aktivno učestvovao na način što je putnike, koje su pripadnici te grupe izvodili iz voza, sprovodio do kamiona i predavao drugim učesnicima zaduženim za uvodenje u kamion; a na mjestu ubistva stajao je u voćnjaku, pored kamiona i čuvao da neko od nasilno odvedenih putnika ne pobegne; kada je jedan od putnika pokušao da pobegne, okrivljeni je u njega ispalio rafal iz automatske puške i pogodio ga, uslijed čega je isti pao na zemlju; nakon toga je do ovog putnika prišao Milan Lukić i zaklao ga bajonetom,

čime je izvršio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije.

Pa ga Sud primjenom citiranog zakonskog propisa i članova 3, 4,5,8,11,13,33,38. i 41. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije i članova 95. i 351. Zakona o krivičnom postupku

O S U D J U J E

Na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina.

Na osnovu člana 50. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije optuženom se u izrečenu kaznu ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru od 19.10.1996. godine, pa nadalje.

U smislu člana 98. Zakona o krivičnom postupku optuženi se obavezuje da na ime troškova krivičnog postupka plati sudu iznos od 9.439,42 € i na ime paušala 300,00 €, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

U smislu člana 108. Zakona o krivičnom postupku oštećene porodice upućuju se na parnicu radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahtjeva

O B R A Z L O Ž E N J E I

Viši tužilac u Bijelom Polju, optužnicom Kt.br.38/96 od 14.03.1997. godine, optužio je Ranislavljević Nebojšu iz Despotovca zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije.

Viši sud u Bijelom Polju, kojem je dostavljena ova optužnica, rješenjem Kv.br.33/97 od 21.05.1997. godine, oglasio se mjesno nenađežnim za postupanje u ovom predmetu, navodeći da predmet treba dostaviti Okružnom sudu u Jagodini, Republika Srbija, kao stvarno i mjesno nadležnom sudu.

Vrhovni sud Republike Crne Gore rješenjem, Kž.br.159/97 od 18.07.1997. godine, potvrdio je rješenje Višeg suda u Bijelom Polju.

Okružni sud u Jagodini, svojim aktom K.br.86/27 od 27.11.1997. godine, ne prihvatajući mjesnu nadležnost za sudjenje u ovom krivičnom predmetu, dostavio je predmet Saveznom sudu za rešavanje sukoba nadležnosti.

Savezni sud Savezne Republike Jugoslavije, rešavajući o sukubu nadležnosti izmedju Višeg suda u Bijelom Polju i Okružnog suda u Jagodini, svojim rješenjem Kdsn-735/97 od 23.12.1997. godine odlučio je: "I. Za vodjenje krivičnog postupka u predmetu optuženog Nebojše Ranisavljevića zbog krivičnog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, nadležan je Okružni sud u Jagodini. II. Za vodjenje krivičnog postupka u krivičnoj stvari optuženog Nebojše Ranisavljevića, zbog krivičnog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, određuje se Viši sud u Bijelom Polju".

Nakon što je predmet dostavljen Višem sudu u Bijelom Polju, kojeg je delegirao Savezni sud da sudi u ovom predmetu, predmet je dostavljen Vijeću ovoga Suda iz člana 23. stav 6. Zakona o

krivičnom postupku da odluči po prigovoru okrivljenog na podignutu optužnicu.

U pismenoj optužnici je predloženo da se u dokaznom postupku kao svjedoci saslušaju, pored predstavnika oštećenih porodica samo tri svjedoka, i to: Petrović Duško iz Despotovca, Ičegić Slobodan, otpravnik vozova i Udovčić Žoran, policajac.

U istrazi nije saslušano nijedno lice koje se kritičnog dana nalazilo u vozu kao putnik, niti je predloženo njihovo saslušanje u optužnici. Nije provjerena odbrana optuženog iz prethodnog postupka uvidjajem ili rekonstrukcijom dogadjaja na licu mjesta, niti je provjeren iskaz svjedoka Petrović Duška, rekonstrukcijom dogadjaja na licu mjesta. Nije saslušano nijedno lice iz Republike Srpske koje je optuženi imenovao u svom iskazu, a koja su mogla da potvrde vrlo bitne činjenice koje se odnose na predmetno krivično djelo. Nije pribavljen izvještaj od Željezničkog transpornog preduzeća "Beograd" u Beogradu, vlasnika voza i pruge gdje se desio kritični dogadjaj. Organi otkrivanja nijesu prikupili sva potrebna obavještenja koja bi omogućila istražnom sudiji da sproveđe neophodne istražne radnje.

Krivično djelo je izvršeno na teritoriji države Bosne i Hercegovine. U toj zemlji državni organi nijesu sproveli nijednu istražnu radnju radi rasvetljavanja ovog krivično-pravnog dogadjaja. Osnovni sud u Višegradu o ovom dogadjaju nije obaviješten i zbog toga i nije vršio uvidjaj na licu mjesta, niti sproveo bilo koju drugu istražnu radnju.

Optužnica je podignuta, a da svi potrebni dokazi nijesu bili prikupljeni. S obzirom da je bilo u pitanju jedno od najtežih krivičnih djela predviđenih u Krivičnom zakonu Savezne Republike Jugoslavije, gdje su nastale vrlo teške posljedice, Vijeće je bilo u

dilemi kako da odluči u ovom predmetu. Prva mogućnost je bila da se optužnica vrati tužiocu radi dopune istrage, te tako bolje razjasni stanje stvari i omogući lakše ispitivanje osnovanosti optužnice. U tom slučaju okriviljeni je, s obzirom na odredbe člana 197. Zakona o krivičnom postupku, morao biti pušten na slobodu, jer pritvor u istrazi ne može da traje duže od 6 mjeseci. Druga mogućnost je bila da se odbije prigovor okriviljenog na optužnicu, i optuženom produži pritvor koji u tom slučaju može da traje do okončanja postupka.

Vijeće Višeg suda u Bijelom Polju odbilo je prigovor okriviljenog na optužnicu tako da je optužnica postala pravnosnažna 07.02.1998. godine.

Nakon što je predmet dodijeljen u rad sudećem Vijeću, predsjednik Vijeća je preuzeo neophodne radnje radi zakazivanja i održavanja glavnog pretresa. Pribavljene su adrese za lica koja su predložena u optužnici, a u međuvremenu su promijenila mjesto svog boravišta. Prikupljeni su podaci o jednom broju lica i pozvana su na glavni pretres radi saslušanja u svojstvu svjedoka.

Glavni pretres je započeo 04.05.1998. godine. Pošto su izvedeni dokazi, koji su predloženi u optužnici, postupak je prekinut i pretres odložen radi izvodjenja novih dokaza. Vijeće, uz saglasni predlog stranaka, je odlučilo da se izvede jedan broj dokaza van glavnog pretresa i da se nakon toga ti dokazi prezentiraju na glavnom pretresu. Tako je odlučeno da predsjednik sudećeg Vijeća na teritoriji Republike Srpske sproveđe odredjene istražne radnje, i to: uvidjaj u stanici Štrpcu, selima Prelovo i nepoznato selo blizu njega, na teritoriji Republike Srpske, radi provjere odbrane optuženog iz prethodnog postupka; rekonstrukciju dogadjaja na brani Hidroelektrane kod Višegrada radi provjere navoda svjedoka Petrović Duška i saslušanje 17 lica sa područja Republike Srpske, koje je optuženi imenovao u svom iskazu u prethodnom postupku.

Istržani sudija ovog Suda je ovlašćen da na području Savezne Republike Jugoslavije sasluša jedan broj lica, za koje je utvrđeno da su se kritičnog dana nalazili u vozu zaustavljenom u stanici Štrpci i da pribavi odredjenu dokumentaciju koja se odnosi na ovaj krivično-pravni dogadjaj.

Glavni pretres je odložen na neodredjeno vrijeme i odlučeno da se zakaže poslije sprovodjenja gore naznačenih istražnih radnji.

Odmah po odlaganju glavnog pretresa, upućena je zamolnica nadležnim organima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske radi pružanja medjunarodne krivično-pravne pomoći u ovom predmetu. Zatraženo je da se na teritoriji Republike Srpske omogući: saslušanje u svojstvu svjedoka 17 lica, državljana Bosne i Hercegovine; da se izvrši uvidjaj u stanici Štrpci, opština Rudo, uvidjaj u selu Prelovo i nepoznatom selu u njegovoј blizini i rekonstrukcija dogadjaja na brani Hidroelektrane kod Višegrada. Zamolnica je upućena diplomatskim putem preko nadležnog Ministarstva pravde. Pošto nije odgovarano na zamolnicu Suda, ona je više puta obnavljana sve dok nije stigao odgovor od Okružnog suda u Novom Sarajevu. Okružni sud u Novom Sarajevu, rješenjem Su.br.26/00, od 06.03.2000. godine, dozvolio je da se na teritoriji Republike Srpske mogu sprovesti istražne radnje koje su tražene zamolnicom.

 Nakon što je dozvoljeno da ovaj Sud može obaviti potrebne istražne radnje na teritoriji Republike Srpske, preduzete su odgovarajuće aktivnosti radi izvodjenja tih istražnih radnji. Po nekoliko put su upućivani pozivi licima koja žive na teritoriji opštine Višegrad, radi njihovog saslušanja u Osnovnom судu u Višgradu. Pozivi su u početku upućivani preko Osnovnog suda u Višgradu, a kada to nije dalo rezultate, pozivi su upućivani preko Odjeljenja Unutrašnjih poslova u Višgradu. Poslije više odlazaka u Višegrad

saslušano je 13 lica iz Višegrada u svojstvu svjedoka. Četiri lica, koje je imenovao optuženi, nijesu saslušana, jer nijesu živjela na području te opštine. Medju njima bio je i Milan Lukić. Izvršeni su uvidjaji na tri različite lokacije.

U sprovodjenju rekonstrukcije dogadjaja na mostu Hidroelektrane kod Višegrada, javile su se odredjene teškoće. Uprava Hidroelektrane nije dozvoljavala da se na njenom objektu sprovede ta istražna radnja. U svom dopisu ZDP "Hidroelektrane na Drini" Višegrad, broj 05-1285-02/01 od 17.12.2001. godine, se konstatuje: "Neistinite su i zlonamjerne insinuacije da su se na ovoma objektu odvijale inkriminisane radnje a one imaju za cilj da se nanese moralna i svaka druga šteta ugledu ovog objekta. Organi pravosudja ne mogu biti korišćeni u takve svrhe. Zato Vam, s tim povodom, neće biti dozvoljen ulazak u krug Hidroelektrane "Višegrad" u Višegradu, niti izvodjenje bilo kakvih rekonstrukcija, bez obzira na saglasnost nadležnih organa Republike Srpske, prije nego što u zakonitom postupku od strane nadležnih sudskih organa bude dokazano da predmetni ili neki drugi dogadjaj ima bilo kakve veze sa ovim objektom".

Pošto se nije mogla izvesti ova istražna radnja bitna za odlučivanje u ovoj krivično-pravnoj stvari, Sud se obratio za pomoć Vladi Republike Srpske u Banjaluci.

Ministarstvo pravde Republike Srpske, svojim dopisom broj 03/02-059-122/02 od 09.05.2002. godine, obavijestilo je ovaj Sud da se rekonstrukcija na brani Hidroelektrane može izvršiti u skladu sa Evropskom konvencijom o medjusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, iz 1969. godine; i dopunskim Protokolom o medjusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, iz 1978. godine, kao i rješenjem Okružnog suda u Sprskom Sarajevu.

Pošto je dozvoljeno da se može sprovesti ova istražana radnja, predsjednik Vijeća, u prisustvu svjedoka Petrović Duška, sproveo je rekonstrukciju dogadjaja na mostu Hidroelektrane kod Višegrada. Nakon sprovedene ove istražne radnje vrlo brzo je završen glavni pretres i objavljena presuda.

II

Glavni pretres u ovom predmetu je započeo čitanjem pismene optužnice Višeg tužioca u Bijelom Polju Kt.br.38/96 od 14.03.1997. godine, kojom je optuženom stavljen na teret krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1 Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije. U optužnici je bilo navedeno da je optuženi učestvovao u donošenju odluke i njenom izvršenju, s tim što nijesu bile tačno navedene radnje koje je optuženi preuzeo prilikom izvršenja ovog krivičnog djela.

U završnoj riječi zamjenik višeg tužioca u Bijelom Polju Veličković Milosav precizirao je pismenu optužnicu. Izostavio je iz optužnice konstataciju da je optuženi učestvovao u donošenju odluke za izvršenje predmetnog krivičnog djela, već mu je stavljen na teret da je samo učestvovao u izvršenju krivičnog djela. Tačno su konkretizovane radnje koje je optuženi preuzeo prilikom izvršenja predmetnog krivičnog djela, što je konstatovano u izreci ove presude.

Nakon što je precizirao optužnicu, tužilac je u završnoj riječi izvršio analizu dokaza koji su izvedeni na glavnom pretresu i razdvojio dokaze kojima se potvrđuju navodi optužnice od onih dokaza koje Sud ne treba da prihvati.

Po tvrdnji tužioca, postojanje krivičnog djela, koje je optužnicom okrivljenom stavljam na teret, dokazano je

prvenstveno priznanjem optuženog datom kod istražanog sudije. To priznanje je potvrđeno iskazom svjedoka Petrović Duška i iskazima ostalih svjedoka saslušanih na glavnem pretresu. Svjedok Petrović Duško detaljno je opisao pripreme koje su sprovedene u Višegradi od strane naoružane grupe radi izvršenja planiranog krivičnog djela. Ovaj svjedok je odbio predlog Milana Lukića da i on učestvuje u toj akciji. Svjedok Petrović Duško se sreo sa optuženim nakon što je izvršeno krivično djelo. Optuženi je tada izvadio iz jedne plave torbe i dao mu: pantalone, cipele i sat "roleks". Postojanje krivičnog djela je utvrđeno i ostalim izvedenim dokazima na glavnem pretresu, a posebno uvidjajem i rekonstrukcijom dogadjaja na licu mjesta.

Tužilac je istakao da Sud ne treba da prihvati iskaz svjedoka Hurić Zevdža, koji je izjavio da su oteti putnici iz voza ubijeni na ušću rijeke Rzav u Drinu, kao ni iskaz svjedoka Alomerović Šefka, koji je istakao da je 7 lica, nasilno odvedenih iz voza, ubijeno 8 dana nakon otmice; a ostalih 12-13 lica 11 dana poslije otmice. Takodje, ne treba prihvati iskaz svjedoka Petrović Duška, u dijelu gdje je izjavio da je 7 otetih putnika ubijeno na brani Hidroelektrane kod Višegrada. Iskaze ovih svjedoka u naznačenom dijelu, po navodima tužioca, ne treba prihvati, jer nijesu potvrđeni ostalim izvedenim dokazima.

Zamjenik višeg tužioca je izjavio da je u potpunosti dokazano da je optuženi izvršio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1 Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije na način bliže opisan u optužnici. Optuženi je svojim postupcima kršio pravila medjunarodnog prava navedena u optužnici, kojima je stavljeno u zaštitu civilno stanovništvo, odnosno osobe koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima i zabranjeno ubijanje civilnog stanovništva. "Optuženi je umišljajno postupao kršeći pravila medjunarodnog prava i to za vrijeme

oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini izmedju Srba, Hrvata i Muslimana".

Na kraju je tužilac istakao da traži od Suda da se prilikom odmjeravanja kazne okrivljenom uzmu u obzir sve okolnosti iz člana 41. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, a posebno društvena opasnost ovog djela, njegove posljedice, jer je u konkretnom slučaju stradalo 20 putnika–civila, nedužnih gradjana, samo za to što su pripadnici druge nacije.

Punomoćnici oštećenih porodica, advokati: Murić Velija iz Rožaja; Todorović Dragoljub i Burić Milan iz Beograda i advokat Sava Popović iz Podgorice, u toku glavnog pretresa, iznijeli su niz konstruktivnih predloga za dopunu dokaznog postupka i pomogli Sudu da izvede što više relevantih dokaza i rasvjetli ovu krivično-pravnu stvar. U završnoj riječi pridružili su se krivičnom gonjenju višeg tužioca, a imovinsko pravni zahtjev će ostvarivati u parnici.

(u) Okrivljeni Ranislavljević Nebojša dao je različite odbrane u prethodnom postupku i na glavnom pretresu. U prethodnom popstupku priznao je izvršenje krivičnog djela, a na glavnom pretresu to priznanje je opovrgao i izjavio da nije izvršio krivično djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret.

Na prvom ispitivanju kod istražnog sudske 22.10.1996. godine, izjavio je da je živio i radio u Despotovcu sve do izbijanja rata u Hrvatskoj. Kada je počeo rat u Hrvatskoj, pošao je kao dobrovoljac na to ratište, gdje je ostao nešto više od godinu dana. Iz Hrvatske se vratio 27.12.1992. godine. Po dolasku u Despotovac razgovarao je sa više svojih poznanika u vezi rata u Bosni. Oni su bili raspoloženi da kao dobrovoljci podiju na to ratište. Dana 14.01.1993. godine, pošao je kod svog oca koji živi u Beogradu. U Beogradu se sreo sa jednom djevojkom koja se zvala Dragana. Nju je upoznao ranije dok

je boravio u Hrvatskoj. Ona mu je predložila da podju kao ratni dobrovoljci u Višegrad, što je on prihvatio. Nakon toga pozvao je svoje zemljake iz Despotovca da dodju u Beograd. Došli su: Obradović Dragi zv.Drakče, Obradović Nebojša zv.Djed, Milošević Radiša zv.Hans, Petrović Dušan zv.Plastični, Slava zv.Fašista i jedno lice po imenu Dica. Prije polaska u Bosnu otisao je u Udruženje Srba iz BiH gdje je dobio dokument za besplatnu vožnju. Na poledjini tog dokumenta upisano je bilo ime komandanta Višegradske brigade potpukovnika Dragičevića Luke. Njima se tada pridružila jedna djevojka koja se zvala Rada kao i Jovičić Mićo koji je imao dva nadimka: Crni i Splićo. Iz Beograda su pošli vozom za Užice 15.01.1993. godine, oko 23 časa. Iz Užica nastavili su put ka Višgradu autobusom. Na graničnom prelazu izmedju Srbije i Republike Srpke policija je zaustavila autobus i naredila da iz njega izadju svi dobrovoljci. Kazali su im da dobrovoljci ne mogu da idu kod Lukić Milana. Dragana je izašla da bi sredila njihov prelazak preko granice. On je tada pokazao policiji dokument na kome je pisalo da su oni upućeni u Višegradsку brigadu kod potpukovnika Dragičević Luke. Nakon toga policija je dozvolila da nastave put.

Kada su došli u Višegrad, zaduženi su oružjem i opremom. U Višgradu su postojale dvije brigade: Višegradska brigada, čiji je komandant bio Dragičević Luka i Goraždaška brigada, sastavljena od izbjeglica iz Goražda, kojom je komandovao Mitrašinović Damjan. On i ostali dobrovoljci iz Despotovca postali su borci Višegradske brigade i ušli u sastav Interventne čete. Komandir te čete je bio Indjić Boban iz Višegrada. Jedinica je bila smještena u Okolištu, iznad Višegrada, u zgradi gdje se ranije nalazila bolnica. Istog dana kada je došao u Višegrad, video je u prolazu Lukić Milan, ali se tada sa njim nije upoznao. Dragana mu je kazala da je Lukić Milan "strah i trepet" u Višgradu i da je taj grad očistio od Muslimana. Po njegovom saznanju Lukić Milana je jedno vrijeme imao svoju jedinicu koja se zvala "Osvetnik", ali je kasnije ona

priklučena regularnoj vojsci i to Interventnoj četi. Nakon toga Lukić više njom nije komandovao, već jedno lice iz Višegrada koje se zvalo Mijo. Nekoliko dana po dolasku u Višegrad, Lukić Milan je pozvao kod sebe na slavu sve dobrovoljce. Na taj poziv odazvali su se: optuženi, Jovićić Mićo-Crni i djevojka Rada. Došli su u kuću kod Lukić Milana, upoznali se sa njim i nakon 15 do 20 minuta otišli iz kuće. Dana 24.02.1993. godine, oputovao je u Srbiju zajedno sa Jovićić Mićom i Obradović Dragim.

U Višegrad se vratio sa Jovićić Mićom 27.02.1993. godine, oko 8-9 časova. Odmah po dolasku pošli su u kasarnu u Okolište sa namjerom da spavaju, jer su bili umorni. Prije ulaska u kasarnu primijetio je jednu grupu vojnika kod kuhinje. U toj grupi su bili i vojnici Tanović Rade iz Goražda, Drekalo Ranko zvani Četnik, dva brata Poluge, Mijo, komandir grupe "Osvetnik" i lice sa nadimkom Pukovnik. Medju tim licima video je svog komandira Indjić Bobana i Lukić Milana. Kada su im prišli na oko 20 metara, Indjić mu je rekao: "Idete i Vi sa nama u akciju". Optuženi je to shvatio kao naredjenje. Prišao je i rukovao se sa Lukićem. Pitao je Lukića da li trebaju puške, jer je video da su sva ta lica bila naoružana. Imali su zelene maskirne uniforme. Lukić je nosio šubar, a ostali kako-koju kapu. Niko nije nosio kape fantomke. Pošto je uzeo pušku iz sobe, vratio se zajedno sa Jovićić Mićom i priključio se toj grupi vojnika. Video je da Lukić Milan razgovara sa potpukovnikom Mitrašinovićem i kada se vratio, kazao je da je sve u vezi kamiona završeno. Pošto su mu rekli da do polaska ima još jedan sat, on i Jovićić su pošli u kuhinju i jeli. Negdje izmedju 10-11 časova došao je kamion, pa je njih oko dvadeset sjelo u kamion. Prešli su punkt Republike Srpske i ušli na teritoriju Srbije. Nakon što su prešli oko jedan kilometar, vozilo je zaustavljen. Lukić Milan je naredio vozaču da izdaje i sačeka 1 sat. On i Jovićić Mićo prešli su pozadi na vozilo a naprijed us sjeli Lukić Milan, Indjić Boban i Sekarić iz Goražda, koji je preuzeo da upravlja vozilom.

Vratili su se u Republiku Srpsku. Cerada na vozilu je bila spuštena tako da nije vido kuda se sve kreću vozilom. Krenuli su putem prema Rudom, a kasnije su skrenuli sa glavnog puta. Put je bio loš, pa su zbog toga bili prinudjeni da jedno vrijeme izadju iz vozila da bi se ono lakše kretalo. Pješačeći čuo je da pojedini borci govore: "zakasnićemo", "proćiće" i slično. Tada je shvatio da to nije uobičajena akcija. To su shvatili i Jovićić Mićo i Poluga Obrad. Njih trojica su se medjusobno pogledali, ali ništa nijesu govorili. Dok su još pješačili saznao je da se radi o akciji u kojoj treba da napadnu voz, ali nije shvatio gdje treba izvršiti taj napad. Kasnije su ponovo nastavili kretanje istim vozilom. Došli su do jedne željezničke stanice. Nije vido naziv te stanice. Vozilo u kojem su se oni nalazili parkirano je izmedju zgrade stanice i pomoćne zgrade blizu pruge. Nije napuštao vozilo sve do samog dolaska voza. Na vozilu je bila spuštena cerada. Odmah po dolasku vozilo su napustili Indjić Boban i Lukić Milan i pošli su u željezničku stanicu. Tačnije, prvo je pošao Lukić Milan i zadržao se oko 10-15 minuta, a kasnije su u pravcu stanične zgrade pošli zajedno Indjić i Lukić. Prije dolaska voza Lukić Milan i Indjić Boban dali su im raspored. Podijeljeni su u nekoliko manjih grupa. Savaka grupa je imala svog vodju. Za prve dvije grupe odredjeni su kao vodje Lukić Milan i Indjić Boban, a za ostale grupe, ne sjeća se ko je odredjen. Odredjene su i grupe koje će paziti na voz. Pored voza odredjena su četiri lica, a iza voza dva lica. Ovoj dvojici lica, koja su bila odredjena iza voza, Indjić i Lukić su naredili, ukoliko neko krene da bježi iz voza, da pucaju u to lice. Optuženi je odredjen sa još trojicom lica pored voza. Njihov zadatka je bio da lica koja budu izvedena iz voza, odvedu do kamiona i predaju drugoj grupi koja je trebalo da pretrese privredna lica i smjesti ih u vozilo. Kada su čuli da voz ulazi u stanicu, izašli su iz kamiona. Optuženi je pretpostavio "da voz koči zato što smo mi tu". U momentu kada je voz ulazio u stanicu, on se nalazio pored pruge i gledao u voz. U tom trenutku Lukić i Indjić su se nalazili u

staničnoj zgradi. Kada je voz stao, u njega je ušla grupa koja je za to bila odredjena. Za tom grupom ušao je i on iako nije za to bio odredjen. Kada je Lukić Milan ušao u voz, kazao je da se radi o rutinskoj kontroli i da će lica, koja budu izvedena iz voza, biti vraćena u voz nakon provjere koja će se izvršiti putem kompjutera. Pošto je ušao u voz, odmah su mu predali jedno lice koje je odveo do njihovog vozila. To lice je išlo ispred njega. U ruci je držao pušku sa cijevi okrenutoj prema zemlji. Ne sjeća se izgleda tog lica. Ne zna tačno koliko je lica preuzeo od grupa koje su putnike izvodile iz voza. Svi izvedeni putnici su bili muškarci. Čitav ovaj dogadjaj trajao oko 10-15 minuta. Svi putnici koji su izvedeni iz voza smješteni su na karoseriju kamiona do kabine. Naredjeno im je bilo da se što više zbiju, pa su čak sjedjeli jedni drugima u krilu. Nije vidiò da je bilo premo kojem od putnika upotrijebljena fizička sila prilikom sprovodjenja od voza do kamiona i smještanja na karoseriju kamiona. Na vozilo je, po njegovoј procjeni, smješteno 19 putnika.

Nakon polaska voza iz stanice, on i ostala lica, učesnici ovog napada, ušli su u kamion i posli u pravcu Višegrada. Ponovo su spustili ceradu tako da niko nije mogao da vidi šta se nalazi na karoseriji tog vozila. Usput je Lukić Milan preko radio stanice kontaktirao sa vojnicima na karoseriji. U jednom trenutku Lukić je pitao ova lica znaju li ko je on i odgovorio im da je on komandir "Osvetnika". Poslije toga vidiò je da su se lica koja su izveli iz voza "snuždila, sjedjeli su i čutali". On je kasnije zaspao i probudio se kada su stigli u Višegrad. Vidiò je da je već bio mrak.

Vozilom su nastavili i došli u jedno selo za koje je tada saznao da se zove Prelovo i u kojem do tada nije boravio. Svi su napustili teretno vozilo i ušli u fiskulturnu salu škole. Ispred sale je bilo upaljeno svjetlo, a u sali nije. Nije obratio pažnju na to da li ih je neko čekao kod škole, ali je kasnije primjetio jednog starijeg

muškarca da je prošao kroz salu. Po ulasku u salu putnici iz voza su postrojeni uza zid sale. Jedan broj boraca odložio je oružje uz suprotni zid sale, pa je on ostao kod tog oružja. Lukić Milan i Indjić Boban naredili su tim licima da izvade iz džepova sve stvari i stave ispred sebe i da novac, nakit i satove odvoje od drugih stvari i ličnih dokumenata. Nakon toga Lukić i Indjić su išli od jednog do drugog lica i sami ih pretresali. Lukić je kod jednog lica – studenta, koji je zadnju stajao u stroju pretresom našao još 200 DM, pa ga je zbog toga nekoliko puta ošamario. Nakon toga su njih dvojica ponovo išli od jednog do drugog lica i pitali ih za imena, a zatim davali srpska imena i srpski krst da poljube. Potom su, skoro svi oni počeli da udaraju ta licá i to pesnicama, a kada bi neko od njih pao, nastavljali su da ih udaraju nogama. To je trajalo oko jedan sat. Niko od tih lica nije se odupirao, niti je to smio. Ne sjeća se da li je on tom prilikom udarao putnike, a prije misli da nije, već da je za to vrijeme stajao pored oružja. U jednom trenutku jedno lice, Crnac, koga je Lukić zadnjeg izveo iz voza, i prilikom izvodjenja poljubio govoreći: "Evo ga moj bratko", izvadilo je iz torbe nevažeći jugoslovenski novac i kazao da tim novcem hoće da plati svoj život, čemu su se svi prisutni smijali. Taj Crnac je znao srpski jezik. On je najmanje tučen od svih putnika. Lukić Milan je, i to on sam, tukao studenta kod kojeg je našao 200 DM. Pritom je govorio da oni imaju neraščišćene račune još iz Beograda. Udarao je to lice i nožem, ali mu je nanio samo lakše povrede. Sve je to trajalo dok Lukić Milan nije naredio da se prestane sa tim i da se nadje žica. Neko je našao žicu i donio do vozila. Oni su izveli putnike iz sale i više od pola njih je vezano žicom, ali ne zna da li su im ruke vezane spreda ili otpozadi.

Poslije toga sva lica iz voza su smještena na vozilo, a zatim su se smjestila i naoružana lica. Tim kamionom su se vratili oko kilometar u pravcu Višegrada. Vozilo je zaustavljeno u jednom selu gdje su sve kuće bile spaljene. Kamion je zaustavljen jedno 5-6 metara od jedne spaljene kuće u čijem prizemlju se nalazila garaža.

Izašli su iz vozila, pa im je Lukić dao raspored za obezbjedjenje. Kazao je, ukoliko neko od zarobljenih lica pokuša da bježi, da pucaju i ubijaju. On je dobio raspored na početku jednog voćnjaka, tako da su ta kuća i kamion bili udaljeni od njega po oko 5-6 metara. Lica koja su zarobili iskakala su iz kamiona u grupama od 5-6. Njih su prihvatali Lukić Milan i Indjić Boban kao i 2-3 borca i odvodili ih do ulaza u garažu. U garažu su uvodjena ta lica i sa njima su ulazili Lukić i Indjić. Čuo je komandu: "Lezi dolje!", a nakon toga prigušene pucnje i to onoliko pucnjeva koliko je tih lica uvedeno. Nije čuo nikakve jauke, krike ili slično. Niko ništa nije govorio. Na kraju su izvedene dvije grupe od po 5-6 lica. On je stajao na mjestu gdje i ranije. Puška mu je bila u ruci naslonjena na desno rame. Lukić i Indjić su uveli prvu grupu u garažu, a druga grupa je ostala do samih ulaznih vrata. U jednom trenutku nije gledao u pravcu te grupe, tada je čuo pucanj sa svoje lijeve strane koja je takodje obezbedjivana. Okrenuo se i video da sa njegove strane koju je obezbedjivao bježi jedno lice. Odmah je skinuo pušku sa ramena i pucao u to lice koje je nakon toga palo. To lice je kazalo: "Jao, majko moja". U tom trenutku Lukić Milan je izašao iz garaže i povišenim tonom pitao: "Ko je pucao?" On je Lukiću odgovorio da je on pucao i pokazao na lice koje je kukalo. Tom licu je tada prišao Lukić i bajonetom ga preklao, pri čemu je kazao: "Tako se to radi". Potom je Lukić prošao na suprotnu stranu gdje se, takodje, čuo pucanj, jer je i sa te strane bio pokušaj bjekstva, pa pretpostavlja da je i sa tim licem postupljeno na isti način kao i sa licem u koje je on pucao. Za to vrijeme preostali putnici su stajali ispred garaže a prema njima su borci iz njegove grupe usmjerili bili oružje. Potom su Lukić i Indjić uveli ta lica u garažu, nakon čega su se čuli prigušeni pucnji. Lukić i Indjić su izašli iz kuće i naredili borcima da udju u vozilo.

Vratili su se u selo koje su prethodno napustili. Ušli su u istu salu, tačnije u svlačionicu te sale. Tada je Lukić Milan izvadio novac i satove koji su oduzeti od otetih putnika i svim učesnicima

podijelio po 100 DM, a ko nije imao sat, dao mu je i sat. Neki borci su iz oduzetih torbi putnika uzeli garderobu. On nije uzeo ništa od te garderobe. Sjeća se da je prethodno, prilikom oduzimanja stvari od otetih lica, Lukić Milan pravio spisak. Taj spisak je on zadržao kod sebe kao i jednu količinu čekova, ali ne zna da li su to bili bančini ili poštanski. Takodje, prilikom pretresa putnika vidio je da je Indjić Boban od jednog putnika oduzeo skupoceni zlatni lanac koji je zadržao za sebe i to sakrio od drugih učesnika. Sjeća se, takodje, da je od jednog putnika na Željezničkoj stanici prilikom pretresa oduzet jedan pištolj CZ kalibra 7,65 mm. On je tražio od Lukić Milana da kupi taj pištolj i davao je 200 maraka, ali mu je Lukić odgovorio da je taj pištolj on prodao.

Pošto je Lukić Milan podijelio oduzete stvari, sjeli su u vozilo i pošli za Višegrad. Lukić ih je obavijestio da će stvari i tijela putnika ukloniti jedan stariji čovjek iz sela i baciti u Drinu koja je bila udaljena od kuće, gdje su zarobljena lica lišena života, 10-15 metara. Kada su došli kod novog mosta na Drini, Lukić ili Indjić skrenuo im je pažnju da o ovome što se desilo nikome ne pričaju. U Višegrad su se vratili oko 23 časa. Te noći sa njima je bio i borac porijeklom iz Slovenije, koji je imao nadimak Pijani Slovenac. On je bio stručnjak za mine, ali sklon alkoholu. Kada su došli u kasarnu, on i Jovičić Mićo nijesu ništa pričali dobrovoljcima iz njihove čete o tome šta se desilo te večeri. Njih dvojica su pošli u svoju spavaonu i spremali se za spavanje, kada je došao jedan dobrovoljac i tražio da oni podiju i smire Slovenca. Pošao je tamo i video da je Slovenac pijan. Pričao je kako je dobio 100 DM i sat. Oteo mu je flašu sa rakijom i bacio. Slovenac je pošao u svoju spavaonu gdje je uzeo pušku i uperio je u njega. Borci iz njegove spavaonice sprječili su ga da puca. Nakon nekoliko dana pročitao je u novinama o napadu na voz. Baš tada je u sobu ušao Indjić Boban, pa ga je on pitao: "Šta je ovo, Bobane?" On mu je odgovorio: "Ne sjekiraj se, sve se desilo na teritoriji Republike Srpske". O ovom dogadjaju nije nikome

~~pričao, pa ni svojoj supruzi. Sve što je iznio je istina. Moguće da sve u potpunosti nije opisao, zato što je pojedine detalje zaboravio za ove tri godine, a trudio se da što više o ovom dogadjaju zaboravi.~~

(2) Okrivljeni je ponovo ispitan od strane istražnog sudskega 01.11.1996. godine. Tom prilikom predložene su mu fotografije putnika Zeković Fevzije i dat opis garderobe koju je ovo lice imalo na sebi kritičnog dana. Okrivljeni je nakon toga izjavio da ne može da se sjeti da li je to lice bilo u grupi otetih putnika. Istakao je da u njegovom prisustvu niko nije lišen života kod Hidroelektrane "Višegrad".

(3) Na trećem ispitivanju okrivljenog u prethodnom postupku, 08.11.1996. godine, bili su prisutni njegovi branioci advokati Krasić Goran i Jovanović Slaviša, oba iz Beograda. Okrivljenom su pokazane fotografije 13 lica koja su kritičnog dana nasilno odvedena iz voza, i to: Kapetanović Esada, Husović Rifata, Rastoder Jusufa, Softić Šeća, Bakije Fehima, Zeković Fevzije, Memović Fikreta, Hanić Muhedina, Babačić Ismeta, sa skicom nakita koje je ovo lice nosilo, Alomerović Adema, Kajević Nijazima, Ćorić Rasima, Buzov Toma i pročitan opis garderobe i lična obilježja tih lica. Okrivljeni je nakon toga izjavio da ne prepoznaje nijedno od tih lica, niti se može sjetiti da je neko od tih lica bilo u grupi putnika nasilno odvedenih iz voza.

C.P.R.
(4) Na glavnom pretresu, 04.05.1998. godine, optuženi je izmijenio svoju odbranu iz prethodnog postupka. Prvi dio svog iskaza datog kod istražnog sudskega 22.10.1996. godine, ponovio je i na glavnom pretresu sve do prikaza svog povratka u Višegrad 27.02.1993. godine. Odbacio je u potpunosti dio ranije datog iskaza o svom učeštu u nasilnom odvodjenju putnika iz voza i njihovom ubistvu i izjavio da nije izvršio krivično djelo za koje je optužen. Tako je na glavnom pretresu istakao da je iz Despotovca došao u

Višegrad dana 27.02.1993. godine, oko 15,30 časova zajedno sa Jovičić Mićom. Po dolasku u Višegrad pošli su u kasarnu, jer su bili umorni. Nakon određenog vremena otišao je u kuću svoje djevojke Šimšić Milice, u Višegradu. Tog dana je vjerio Milicu i dao joj burmu. Tom činu su prisustvovali Miličina majka Šimšić Draga kao i jedno lice Pejović iz okoline Višegrada. Oko 21 čas vratio se u kasarnu, jer je bio umoran, pa je odmah legao i zaspao. Kasnije su ga probudili da bi umirio dobrovoljce koji su se vratili sa položaja gdje ih je on ostavio 24. ili 25 februara. Taj položaj se nalazio na Sjemeću. Dobrovoljci su pucali iz oružja, pa ih je on umirio i ponovo se vratio na spavanje. Sjutradan 28.02.1993. godine, primio je izvještaj o boravku svog odjeljenja na Sjemeću. Nakon desetak dana počelo se pričati u Višegradu o otmici putnika iz voza u Štrpcima. O tom dogadjaju su pisale i novine. Pominjani su Muslimani, Crnogorci kao i Milan Lukić. Njemu ništa nije poznato u vezi tog dogadjaja. Nikada nije dolazio u stanicu "Štrpci", niti zna gdje se ona nalazi.

Nakon što se vratio u Višegrad, sa svojom jedinicom izvršio je više borbenih zadataka sve dok nije ranjen u Orahovcu kod Višegrada 24.03.1993. godine. Nakon toga liječio se duže vremena: prvo, u bolnici u Užicu, a potom u Beogradu. U Urgentnom centru u Beogradu zadržan je na liječenju 21 dan. Na lijevoj ruci nosio je gips 9 mjeseci. Postao je invalid sa tjelesnim oštećenjem od 40%.

juč Pošto je postao invalid, bavio se sitnom trgovinom da bi na taj način mogao da izdržava sebe i svoju porodicu. U medjuvremenu se oženio Šimšić Milicom i dobio sina, koji je rodjen 02.10.1994. godine. Sitnom trgovinom bavio se sve do 15-10-1996 godine, kada je kidnapovan. U septembru 1996. godine, Željko Marjanović iz Višegrada, koji je rodom iz okoline Bijelog Polja, ponudio se da mu doprema cigarete, kafu i drugu robu iz Crne Gore. On je to prihvatio, pa mu je Marjanović 3-4 puta isporučio robu. Zadnji put

kada je trebalo da mu doneše robu, 01.10.1996. godine, Marjanović mu je pokazao potvrdu da mu je roba oduzeta na granici, pa mu istu više ne može isporučivati. Sa njim je tada bio Pavlović Ljubo, kako ga je on tada predstavio i kazao mu da će on od sada sa njim obavljati te poslove. Pavlović je rakao da on raspolaže velikim assortimanom robe, jer je jedini predstavnik "Benetona" u Crnoj Gori. Tada su se dogovorili da mu on isporuči robu 15.10.1996. godine. Sa Pavlovićem je razgovarao telefonom 13. oktobra, pa su se dogovorili da mu on dotjera robu u jednu kafanu koja se nalazila oko 70 metara daleko od graničnog prelaza. Dana 15.10.1996. godine, oko 16,30 časova pošao je sa svojom suprugom i pašenogom Pejović Mitrom da preuzme robu. Pošli su vozilom "Zastava 128" kojim je upravljao Pejović. Negdje na pola puta izmedju Višegrada i Rudog kod jednog tunela video je pored puta Pavlović Ljuba. Zaustavili su vozilo, pa je on izašao iz vozila. Ljubo mu je kazao da je svoje vozilo ostavio naprijed 200 metara. Dogovorili su se da Pejović Mitar sa njegovom suprugom produže dalje, a oni su ostali na putu. Odmah je iza njegovih ledja prišlo jedno luksuzno vozilo. Otvorila su se zadnja vrata na tom vozilu, pa ga je jedno lice iz vozila uhvatilo rukama, a sa druge strane ga je uhvatilo Pavlović i zatim ga nasilno ubacili u vozilo. Lice koje je sjedjelo pored vozača brzo mu je stavilo na nos vatu sa morfijumom. Kada su prešli granicu, sačekao ih je jedan džip, ali oni u to vozilo nijesu prelazili. Na očima je imao maramicu i ne zna gdje je kasnije odveden.

Nakon dva dana je saslušan. Prethodno je fizički maltretiran. Udaran je nogama u predjelu donjeg stomaka, a slomljena su mu i dva zuba odnosno jedan, koji je izvadjen u ambulanti u Spužu. Pošto nije htio da potpiše izjavu koju su mu oni nudili da potpiše, rekli su mu da su mu kindapovali suprugu i dijete i da ih neće pustiti dok ne potpiše tu izjavu. Tražio je da vidi šta treba da potpiše, ali mu oni to nijesu dozvolili. Kasnije je potpisao tu izjavu. Nakon toga je doveden u Centar bezbjednosti u Bijelom Polju. Zadržan je skoro

čitav dan u prostorijama tog Centra da bi kod istražnog sudije bio doveden izmedju 20-21 čas. Kada je došao kod istražnog sudije, nije maltretiran. Naručena mu je čak i kafa. Čuo je jedino da je istražani sudija iz druge prostorije razgovarao sa nekim i da je kazao: "Znači, ako ne potpiše, da se vратi nazad". On je na osnovu toga zaključio, ako ne prizna kod istražnog sudije, da će biti vraćen tamo gdje je psihički i fizički matletiran. Istražni sudija je ispred sebe imao jedan maltretiran koji je čitao. Potpisao je izjavu da je izvršio krivično djelo, a da to nije uradio. Dok je bio kod policije, oni su njemu toliko ponavljali taj dogadjaj da je on morao da ga nauči napamet.

Saslušavan je još dva puta kod istražanog sudije, ali nije osporio svoje prethodno dato priznanje, jer je smatrao da je bitno ono što će izjaviti na pretresu. Izjavio je da je poznavao Tanović Rada, Drekala Ranka, Sekarića, Polugu Obrada i njegovog brata i prianog Slovenca. Poznavao je Petrović Duška koji je iz Despotovca i sa njim se znao od 1984. godine. Oženjen je bio njegovom sestrom. Iz tog braka ima sina starog 12 godina. Nije u dobrim odnosima sa Petrovićem, jer je jednom prilikom svjedočio protiv njega u predmetu koji se vodio kod Vojnog suda u Beogradu, gdje je Petrović bio optužen zbog kradje puške.

Optuženi je ostao pri svojoj odbrani koju je iznio na prvom glavnem pretresu i na kasnije održanim glavnim pretresima 07.02.2000. godine, 05.12.2000. godine, i 05.09.2002. godine. Pojasnio je da je prvi dio svog iskaza kod istražnog sudije, sve do opisa svog povratka u Višegrad 27.02.1993. godine, on iznosio, a da je dalji dio njegove odbrane istražni sudija diktirao iz nekog spisa kojeg je imao kod sebe. Iskaz je dao kod istražnog sudije u posebnom psihičkom stanju nakon torture koju je imao kod policije. Tada je bio prvi put kod istražanog sudije, pa je bio neuk i nije se protivio da potpiše takvu izjavu. Ponovo je istakao da nije izvršio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret.

Branilac optuženog, advokat Krasić Goran iz Beograda, u završnoj riječi je izjavio da je postupak protiv okriviljenog Ranisavljević Nebojše iniciran na osnovu izjave koju je dao Petrović Duško iz Despotovca Centru bezbjednosti u Podgorici u junu 1996. godine. Ta izjava je objavljena u dnevnom listu "Monitor" od 09.08.1996. godine. U tom članku pozvani su državni organi da preduzmu potrebne aktivnosti radi pronalaženja izvršilaca djela i izricanja kazne svim koju su taj zločin učinili. Poslije toga je uslijedila akcija Državne bezbjednosti Republike Crne Gore. Okriviljeni je kidnapovan na teritoriji Republike Srpske 15.10.1996. godine. Po lišenju slobode organi bezbjednosti su prema okriviljenom upotrijebili silu, prijetnje i ucjene. Na taj način su ga prisilili da prizna sve što su mu u razgovoru predočili. Okriviljeni je jedino od njih tražio da njegova porodica bude bezbjedna. Omogućeno mu je da obavi razgovor sa svojom suprugom. Nakon toga je okriviljeni doveden kod istražnog sudije 22.10.1996. godine; tako je četiri dana duže bio lišen slobode nego što Zakon dozvoljava. On ni tada nije znao šta je sa njegovom porodicom, a nije se pojavio ni advokat koji mu je obećan. Zaključio je da će biti vraćen na nepoznatu lokaciju gdje je do tada boravio. Bio je realno uplašen za svoj život i život svoje porodice. To su razlozi što je okriviljeni potpisao izjavu pred istražnim sudijom kao i žalbu koju je napisao 25. oktobra 1996. godine u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija u Spužu.

Branilac je dalje izjavio da Sud, u toku postupka, nije htio da provjeri ove navode odbrane optuženog i sasluša vještaka medicinske struke koji bi potvrdio da je okriviljeni zadobio tjelesne povrede, jer su mu dva zuba bila izbijena i povrijedjena usna duplja. Sud, takodje, nije htio da sasluša inspektora Centra bezbjednosti u

Bijelom Polju, koji je lišio slobode okrivljenog, na okolnosti hapšenja okrivljenog i tretmana koji je on imao u pritvoru.

Postupak u ovom predmetu, po navodima branioca optuženog, je izuzetno dugo trajao; skoro da je to nezabilježen slučaj u našoj sudskoj praksi. Glavni pretresi su zakazivani pred pojedine izbore koji su održavani u Crnoj Gori, a potom odlagani na duži vremenski rok. U toku postupka malo je činjenica koje su nepobitno utvrđene, a odnose na sam čin otmice. Nije sa sigurnošću utvrđeno: koliko je voz imao vagona, na kojem kolosjeku je voz zaustavljen, da li je za vrijeme stajanja voz pomjeran prije nego što je napustio stanicu, da li je u stаници bilo jedno ili više teretnih vozila, da li su to bila vojna vozila i dr. Po navodima branioca optuženog, ovu akciju je mogao da organizuje bilo ko, jer se na stanicu Štrpcu moglo doći i privatnim kamionom, a dokaza da su to bila vojna vozila nema. Ničim nije dokazano da je jedinica Vojske Republike Srpske imala bilo kakve veze sa ovim djelom, time ni okrivljeni. Saznanja o učešću optuženog u izvršenju krivičnog djela potiču od Petrović Duška i izjave potpisane od okrivljenog pred istražnim sudijom, a na tim dokazima se ne može zasnovati sudska odluka. Ne postoji nijedan dokaz o tome ko je izvršilac ovog djela. Okrivljeni nije bio pripadnik paravojne formacije, niti je učestvovao u bilo kakvim akcijama bilo koje formacije, osim jedinica Vojske Republike Srpske. Optuženi nije učestvovao u otmici putnika u stanicu Štrpcu, niti mu je poznata sudbina otetih putnika. U postupku je saslušano preko 70 lica i nijedan svjedok nije prepoznao okrivljenog kao izvršioca, niti je iko imao ikakva saznanja o tome da je okrivljeni učestvovao u organizaciji ili izvršenju djela koje mu se stavlja na teret.

Na kraju, branilac optuženog u završnoj riječi je predložio da optuženog Sud, u nedostatku dokaza, osloboди optužbe i da ga pusti iz pritvora.

Optuženi Ranislavljević Nebojša u svojoj završnoj riječi, koju je svojeručno napisao i pročitao na glavnom pretresu, izjavio je da je čitav ovaj slučaj iskonstruisan. Kod organa Državne bezbjednosti Republike Crne Gore proveo je 8 dana gdje je, raznim torturama, prisiljavan da potpiše nešto što ni u snu ne bi pomislio, a kamoli uradio. Tada je to bilo pitanje života i smrti. Vjerovao je u nezavisnost i samostalnost sudstva i da će brzo dokazati svoju nevinost. Međutim, u tome se prevario. Od samog početka sredstva javnog informisanja, policija, sudski istražni organi i najviši državni funkcioneri označili su ga kao izvršioca ovog krivičnog djela. Međutim, u toku sudjenja, koje je dugo trajalo, nije utvrđeno ništa što bi sa sigurnošću moglo njega dovesti u bilo kakvu vezu sa ovim krivičnim djelom. Nijedno od 70 saslušanih lica na glavnom pretresu nije ga prepoznalo kao jednog od otmičara ili makar putnika iz voza. Iskaz svjedoka Petrović Duška je kontradiktoran i mijenjan više puta u toku postupka, pa ga Sud ne može prihvati.

Na kraju svoje završne riječi optuženi je istakao da u potpunosti prihvata odbranu svojih branilaca i traži da ga Sud oslobodi krivice i pusti na slobodu.

U dokaznom postupku na glavnom pretresu, Sud je izveo sljedeće dokaze:

Dokazi Saslušani su u svojstvu svjedoka oštećeni: Kajević Šefkija, Hanić Zahir, Preljević Kaćo, Zeković Refka, Memović Atifa, Topuzović Ifeta, Hodžić Sabaheta, Alomerović Mevludin, Ćorić Zejna, svi iz Prijepolja; Softić Etem, Husović Bahto, Bakija Elifa, Kapetanović Elizabeta, Ličina Adnan, svi iz Bijelog Polja; Rastoder Misim iz Berana, Zuličić Milka iz Sarajeva, Buzov Koviljka iz Beograda, Babačić Sahret iz Podgorice i Zupčević Sanija iz Danske.

🕒 Saslušana su lica koja su kritičnog dana bila u vozu i u stanici Štrpci: Tucović Vladimir, Grujičić Radenko, Udovičić Zoran, Šalipur Željko, Bukvić Goran i Radomirović Ljubiša, svi iz Užica; Ičegić Slobodan, Gazdić Miroslav, Vuković Goran, Ljiljanić Miljan, svi iz Pribaja; Ješić Radojko, Golubović Periša, Pantović Zoran, Zidnović Marinko, Ninčić Vuk, Dulović Milan, svi iz Prijepolja; Avdić Šefko i Sijarić Iso, oba iz Bijelog Polja; Bulatović Golub i Kočalo Branko, oba iz Podgorice; Plazinić Marko i Ignjatović Srećko, oba iz Čačka; Vranjić Miroslav iz Subotice, Radojičić Željko iz Beograda, dr Hadija Mujević-Kurgaš iz Ulcinja, Milikić Zoran i Ostojić Bosiljka iz Bara.

🕒 Saslušana su u svojstvu svjedoka i sljedeća lica: Obradović Nebojša, Milutinović Slavoljub, Milošević Radiša, Obradović Dragi, Petrović Duško, svi iz Despotovca; Hurić Zevdžo i Petrić Radojko, oba iz Prijepolja; Šuman Zaim i Ćujić Goran, oba iz Pribaja; Ujčić Josip, Mandić Mitar, Stožinić Ljubomir, Janković Predrag, Urošević Milan, Stamenković Slobodan, Kecman Nenad, Jevrić Nebojša, Dragičević Luka i Mitrašinović Damjan, svi iz Beograda; Vujičić Pero iz Čačka, Kočan Fehim iz Podgorice, Starovlah Vasilije iz Mrčajevaca, Vujović Djordjije iz Bara, dr Miraš Tomić iz Podgorice, Živanić Miroslav iz Užica, Tuba Momčilo iz Požarevca, oštećena Dječević Djurdjina iz Bara, Alomerović Šefko iz Novog Pazara i Petrić Mihailo iz Subotice.

🕒 Pročitani su iskazi sljedećih svjedoka: Indjić Bobana, Jovičić Mića, Šekarić Miodraga, Mitrašinović Mija, Poluga Obrada, Poluga Novaka, Drekalo Ranka, Kusmik Rajka, Kovačević Mirko, Ostojić Mirko, Ranislavljević Milice, Šimšić Drage i Pejović Mitara, svi iz Višegrada; Topalović Gojka, iz Rudog, Miljković Ivana iz Niša i Ristovski Petara iz Beograda.

Pročitana je i izvršen uvid u sljedeću dokumentaciju: dopis ZIKS-a u Podgorici broj 02-2056/1 od 28.10.1996. godine, sa pismenom žalbom okrivljenog u rukopisu od 26.10.1996. godine, izvod iz zdravstvenog kartona optuženog od 18.03.2002. godine, sa zdravstvenim listom i izvještajem ljekara specijaliste od 15.03.2002. godine, otpusna lista na ime okrivljenog broj 3741/73 izdata od UKC u Beogradu, izvještaj ljekara na ime okrivljenog izdata u UKC Beograd od 06.09.1996. godine, izvještaj na ime okrivljenog UKC Beograd od 05.11.1993. godine, izvještaj ljeka na ime okrivljenog od UKC Beograd od 21.02.1995. godine, izvještaj ljekara izdatog od UKC Beograd od 03.06.1996. godine; dokumentaciju od Javno-željezničkog transportnog preduzeća "Beograd" u Beogradu broj 27/2002 od 07.05.2002. godine i broj 27/02 od 11.06.2002. godine; izvještaj Osnovnog suda u Beogradu Su.br.22/202 od 04.02.2002. godine; izvještaj Centra bezbjednosti Bar broj 22-2147 od 13.05.2002. godine; dopise ZDP "Hidroelektrana na Drini" u Višegradi broj 05-1285-02/01 od 17.12.2001. godine, broj 05-605/02 od 21.05.2002. godine i broj 01-686-01/02 od 04.06.2002. godine; pismo od Ministarstva pravde Republike Srpske broj 03/2-059-122/02 od 09.05.2002. godine; predmet Okružnog suda u Beogradu Ki.br.566/94; fotografije 16 lica koja su nasilno odvedena iz voza i kasnije ubijena, potvrdu Stanice Javne bezbjednosti u Rudom broj 16-4/02-29-935 od 05.11.1996. godine; zapisnik o prijemu usmene prijave Stanice Javne bezbjednosti u Rudom broj 11-4/02-230-RU-33/96 od 16.10.1996. godine; izvještaj JP Željeznice Crne Gore broj 01-01-5030 od 13.12.2001. godine; dopis Centra bezbjednosti u Bijelom Polju broj 240/02-2641/2 od 04.03.2002. godine; zapisnike o uvidjaju i rekonstrukciji dogadjaja sačinjenim od strane predsjednika Vijeća od 01.04.2001. godine, 14.09.2001. godine i 13.05.2002. godine; pregledani video zapisi izvršenih uvidjaja i rekonstrukcije uvidjaja na licu mjesta i izvršen je uvid u izvod iz kaznene evidencije za optuženog.

Nakon sprovedenog postupka i, na pretresu, izvedenih dokaza Sud je došao do sljedećeg činjeničnog stanja:

Optuženi Ranislavljević Nebojša, u januaru 1993. godine, tražio je lica u Despotovcu koja će zajedno sa njim poći u Bosnu i Hercegovinu i kao dobrovoljci uključiti se u sastav Vojske Republike Srpske. Pošto se prijavio jedan broj lica, optuženi je oputovao u Beograd da bi obezbijedio potrebna dokumenta za odlazak dobrovoljaca u Bosnu i Hercegovinu. U Beogradu se našao sa djevojkom Dragom koju je upoznao ranije, dok je bio na ratištu u Slavoniji. Sa njom je posao u Udruženje Srba iz Bosne i Hercegovine, koje se nalazilo na Terazijama, gdje je dobio potrebna dokumenta i besplatne karte za prevoz. Na njegov poziv u Beograd su došli dobrovoljci iz Despotovca: Obradović Dragi zvani Drakče, Obradović Nebojša zvani Djed, Milošević Radiša zvani Hans, Petrović Duško zvani Plastični, lice po imenu Slava zvani Fašista i lice sa nadimkom Dica. Ovoj grupi u Beogradu su se pridružili Jovičić Mićo iz Knina i jedna djevojka koja se zvala Rada. Dana 15. januara 1993. godine, oko 23 časa, pošli su vozom za Užice. Iz Užica su sjutradan izjutra nastavili dalje autobusom prema Višegradu. Kada su došli na granični prelaz-punkt između Republike Srbije i Republike Srpske, na kojem se nalazila policija Republike Srpske, zaustavljen je autobus. Policija je naredila da svi dobrovoljci, koji su krenuli u Višegrad kod Milana Lukića izadju iz autobusa, jer ne mogu preći na teritoriju Republike Srpske. Nakon izvjesnog zadržavanja na tom punktu, ipak, su uspjeli da udju na teritoriju Bosne i Hercegovine i dodju u Višegrad.

Kada su došli u Višegrad, djevojka Dragana je preuzeila odredjene aktivnosti oko njihovog smještaja. Prijavili su se Organu unutrašnjih poslova i Vojnom odsjeku gdje su dobili pozive za mobilizaciju.

U Višegradu su u to vrijeme postojale dvije brigade: Višegradska brigada i Goraždanska brigada. Komandant Višegradske brigade je bio potpukovnik Luka Dragičević. Ova Brigada je bila četnog sastava. U svom sastavu imala je Interventnu četu čiji komandir je bio Indjić Boban iz Višegrada. U Brigadi su postojala dva dobrovolačka voda koja su u borbenim dejstvima pripajana Interventnoj četi. Optuženi, sa ostalim dobromocima iz Despotovca, postao je pripadnik jednog od ta dva dobrovolačka voda. Vojnici su tim vodovima i odjeljenjima davali razna imena kao: "Osvetnik", "Resavac", "Skakavac", "Garavi sokak" i druga, ali to nisu bili zvanični nazivi tih jedinica. Vojnici su izmedju sebe za komandira jednog odjeljanja odredili optuženog. To odjeljenje se u počeku zvalo "Resavac", a kasnije "Skakavac". Višegradska brigada imala je zadatak da obezbijeduje lijevu obalu rijeke Drine na liniji Sjemeć-Žepa i komunikaciju Višegrad - Rudo preko Sjemeća. Ova Brigada u svom sastavu nije imala teretna vozila. Pripadnici Interventne čete su bili i vojnici koje je optuženi pomenuo u svom iskazu: Mirašinović Mijo, Poluga Obrad, Drekalo Ranko i lice pod nadimkom Pijani Slovenac. Lukić Milan, iz Višegrada, nije bio vojnik, niti je pripadao nijednoj od brigada koje su tada bile na teritoriji opštine Višegrad.

Goraždanska brigada, čiji komandant je bio potpukovnik Mirašinović Damjan, sastavljena je bila većinom od boraca sa teritorije opštine Goražde. Ta Brigada je u počeku bila smještena na Vardištu, kod Višegrada, da bi kasnije bila izmještena u Gradine, u rejonu Sjemećkog polja. To je bila laka pješadijska brigada vezana za planinska dejstva. Zona njene odgovornosti je bila, takođe, lijeva obala Drine. Ova jedinica u svom sastavu je imala različita teretna vozila. Najviše je bilo vozila marke "Tam" tip 110 i 150. Ova vozila su imala na karoserijama cerade sivomaslinaste boje. U veće vozilo "Tam-150" moglo je da se smjesti 32 do 40, a izuzetno i do 50 vojnika.

Na desnoj obali Drine, u to vrijeme, nijesu izvodjena borbena dejstva. Na toj teritoriji postojale su jedino posadne čete sastavljene od starijih ljudi sa tog terena. Zadatak im je bio da paze da ne bi došlo do ubacivanja neprijateljske vojske na tu teritoriju. Tako je i u selu Prelovu, u zgradbi škole, bila smještena komanda jedne posadne čete, i to njen pozadinski dio. U školi je spremana hrana za vojsku. Vojno-operativni dio nalazio se u selu Rujišta, oko 20 kilometara od Višegrada. U Višegradu su funkcionali civilni organi vlasti. Višegradska brigada učestvovala je u borbenim dejstvima van zone svoje odgovornosti, i to na teritoriji opštine Rudo. Njena dejstva su započela 21.01.1993. godine i trajala 5 do 6 dana. Na tu teritoriju bio je upućen dio Interventne čete da bi pomogao Rudjenskoj brigadi u odbrani Rudog. Sa tom jedinicom bio je optuženi kao i drugi dobrovoljci iz Despotovca, a njome je komandovao Indjić Boban iz Višegrada.

④ Optuženi Ranisavljević Nebojša je dana 24.02.1993. godine, otputovao za Despotovac zajedno sa Obradović Dragim i Jovičić Mićom. U Despotovcu je ostao Obradović Dragi, a u Višegrad su se vratili optuženi i Jovičić Mićo.

U Višegrad su došli 27.02.1993. godine, negdje izmedju 8-9 časova. Pošli su u kasarnu u Okolište. U krugu kasarne vidjeli su jednu grupu vojnika u kojoj je bio komandir Interventne čete Indjić Boban. Okrivljenom se obratio Indjić i kazao mu: "Idete i Vi sa nama u akciju!" Medju tim vojnicima optuženi je vidio i Milana Lukića, pa je prišao i pozdravio se sa njim. Pošao je u svoju spavaonu gdje je uzeo oružje i potom se sa Jovičić Mićom priključio toj grupi. Kasnije je došlo jedno teretno motorno vozilo marke "TAM-150", koje je na sebi imalo ceradu sivomaslinaste boje. U to vozilo je ušlo oko 20 naoružanih lica. Ta lica su bila naoružana poluautomatskim ili automatskim puškama, a neka su imala još

hekler, pištolj, nož ili bombe. Neki su imali radio stanice. Obućeni su bili u različitu odjeću, s tim što je najviše njih imalo šarene maskirne uniforme. Imala su različite kape: šubare, šajkače ili crne pletene kape. Dio tih lica je bio uredno obrijan i ošišan, a jedan broj njih imao je dužu kosu i bradu. Pošto su se naoružana lica smjestila u vozilu, napustili su kasarnu. Poslije izvjesnog vremena prošli su vozilom punkt Republike Srpske i ušli na teritoriju Republike Srbije. Nakon što su prešli oko 1 kilometar, vozilo je zaustavljeno. Lukić Milan je tada naredio licu koje je upravljalo vozilom da izadje vani i da sačeka oko 1 sat. Tada su optuženi i Jovičić Mićo prešli na karoseriju vozila, a naprijed su sjeli Lukić Milan i Indjić Boban. Vozilo je preuzele na upravljanje jedno lice iz Goražda koje se prezivalo Šekarić.

Poslije toga su se vratili u Republiku Srpsku. Cerada na vozilu je bila spuštena. Krenuli su putem od Dobruna prema Rudom, pa kada su došli u mjesto Štrpci, skrenuli su na sporedni put koji vodi prema Željezničkoj stanici. Taj put je dužine 2,1 kilometar i najvećim dijelom je makadamski, sa zemljano-šljunčanom podlogom. Od Šrbaca put prolazi pored desne obale rijeke Uvca 400-500 metara. Nakon toga put je u velikom usponu sve do 200-300 metara prije Željezničke stanice. Od jedne oštре lijeve krivine put je u blagom usponu sve do stanice. Na jednom dijelu od oko 300-400 metara put je sa izraženim poduznim usponom od oko 15 stepeni. Na tom dijelu puta, zbog velikog uspona, otežano je bilo kretanje teretnog motornog vozila. Zbog toga što se vozilo teško kretalo tim putem, optuženi i ostala naoružana lica, koja su se nalazila u vozilu, morali su da izadju i da se kreću pješice. Dok su se kretali pješice, optuženi je čuo od pojedinih lica iz njegove grupe da su govorili: "zakasnićemo, proćiće" i slično. Shvatio je da oni treba da napadnu voz, ali nije saznao gdje treba da se to uradi. Nakon izvjesnog vremena optuženi kao i ostala lica, koja su pješaćila,

ponovo su ušli u teretno vozilo i njim dalje nastavili put sve do Željezničke stanice.

Željeznička stanica "Štrpci" nalazi se na teritoriji Bosne i Hercegovine, odnosno Republike Srpske. Pruga preko te teritorije prolazi u dužini od 9.827 metara. ŽTP "Beograd" u Beogradu vlasnik je staničnih zgrada i tog dijela pruge. Osoblje koje radi u toj stanici, radnici su tog preduzeća. Željeznička stanica nalazi se izmedju dva tunela koji su udaljeni jedan od drugog 589 metara. Na stanici postoje tri kolosjeka. Izmedju drugog i trećeg kolosjeka nalazi se peron dužine 145 metara. Stanična zgrada i druge zgrade nalaze se sa desne strane pruge gledano u pravcu Priboja. Stanična zgrada je veličine 10 x 7,8 metara. U njoj su: prostorija za otpovjednike vozova i čekaonica. Prednji dio zgrade prema pruzi je u staklu. Sa prednje i dvije bočne strane ove zgrade nalaze se natpisi stанице "Štrpci", ispisani cirilicom i latinicom. Ova zgrada je udaljena od prvog kolosjeka 6 metara. Sa lijeve strane stanične zgrade gledano u pravcu pruge na udaljenosti od 6,70 metara nalazi se pomoćna zgrada za smještaj ogrijeva. Sa desne strane stanične zgrade na udaljenosti od 3 metra nalazi se zgrada za pružne radnike i elektro-napajanje. Ta zgrada je dimenzije 15,20 x 10 metara i udaljena je od prvog kolosjeka 7,20 metara. Od ove zgrade desno prema tunelu na udaljenosti od 40 metara nalazi se pomoćna zgrada dimenzije 12,80 x 8 metara. Ova zgrada je udaljena od prvog kolosjeka 4 metra, a od tunela 25,3 metra. Izmedju ove zgrade i zgrade za pružne radnike je parkiralište auta. Sa lijeve strane stanice, gledano u smjeru Priboja, nalazi se potporni betonski zid, a potom brdo. Sa desne strane stanice, gledano u istom smjeru, nalazi se ograda od metalnih cijevi koja počinje približno naspram skretnica, a završava se iza pomoćne zgrade. Ova ograda je dužine oko 300 metara. Ispod te ograde teren je vrlo strm sve do pristupnog puta. Na pruzi, u tunelu, prije stanice iz smjera od Užica, nalazi se stub sa električnom signalizacijom. Prije stanične zgrade na pruzi se nalaze

dvije ukrsnice. Prva ukrsnica se nalazi na prvom kolosjeku i udaljena je od zgrade Željezničke stanice 291 metar. Druga ukrsnica se nalazi na trećem kolosjeku i udaljena je od stanične zgrade 248 metara.

Naoružana grupa lica je došla, putem iza pomoćne zgrade, vozilom na parkiralište kod Željezničke stanice nešto poslije 15 časova. Vozilo je okrenuto i zaustavljeno iza pomoćne zgrade. Jedan broj naoružanih lica je pošlo u staničnu zgradu da bi se raspitali kada treba da stigne brzi voz broj 671 koji je saobraćao na relaciji Beograd – Bar. Kada su ušli u staničnu zgradu, u njoj se nalazio otpovjednik vozova Ičegić Slobodan. Legitimisali su otpovjednika vozova, a nakon toga ga pitali kada treba da stigne voz u stanicu. On im je odgovorio da voz kasni oko 60 minuta. Da bi to provjerio, otpovjednik je pozvao Dispečerski centar u Požegi, odakle su ga obavijestili da voz kasni 120 minuta. Otpravniku voza naoružana lica su naredila da voz zaustavi, jer taj voz po redu vožnje ne staje u toj staniči. Kazali su mu da se u vozu nalaze deserteri i šverceri oruzjem. Kada je otpovjednik video da je voz prošao Jablanicu i da treba brzo da stigne u stanicu Štrpcu, pitao je šta treba da radi. Naoružana lica su mu naredila da dozvoli ulazak voza u stanicu, ali da ne smije da izadje. Tada je otpovjednik uključio signal, koji se nalazio u tunelu prije stanice, time je obavijestio mašinovodju da nema izlaz iz stanice. Kada je u taj tunel ušao brzi voz 671 i kada je mašinovodja Radojičić Željko video upaljeni signal, počeo je da koči i zaustavio je voz tako što je lokomotiva prošla staničnu zgradu i zaustavila se prednjim dijelom u blizini pomoćne zgrade. Voz je ušao na drugi kolosjek i zadnji dio voza je ostao na skretnici trećeg kolosjeka. Voz je zaustavljen u stanicu u 15,58 časova.

(1) Dolazak voza u stanicu najveći broj naoružanih lica sačekao je u vozilu. Po planu su podijeljeni u više manjih grupa. Tako su odredjene grupe koje će ući u voz, grupe poređ i pozadi voza, kao i

grupa pored teretnog vozila koje će nasilno izvedene putnike iz voza pretresati i ukrcavati na vozilo. Optuženi je, sa još tri lica, odredjen pored voza da prihvata izvedene putnike i da ih sprovodi do teretnog vozila. Kada je ova naoružana grupa čula da voz koči i ulazi u stanicu, brzo su izašli iz teretnog vozila i rasporedili se na prvom kolosjeku na medjusobnom rastojanju 10 do 15 metara. Kada je voz stao, mašinovodja Radojičić Željko i njegov pomoćnik Tucović Vladimir pokušali su da izadju iz lokomotive da bi se informisali zbog čega je voz zaustavljen. Vidjeli su uzbudjenog otpravnika vozova Ičegić Slobodana bez kape na glavi, koju su obavezni da nose otpravnici vozova. Naoružana lica nijesu im dozvolila da izadju iz lokomotive.

U voz su ušle naoružane grupe koje su za to bile odredjene. Sa jednom grupom ušao je i optuženi iako za to nije bio određen. Odmah po ulasku u voz optuženi je preuzeo jednog putnika i sproveo ga do teretnog vozila. Naoružana lica u vozu počela su da legitimišu putnike, i to samo muškarce i da pojedine od njih izvode iz voza. Pri tom su objašnjavali da će se ti putnici vratiti nakon izvršene kompjuterske kontrole. Druga od tih naoružanih lica nijesu objašnjavala ništa putnicima, već su se dosta grubo ponašala prilikom predstavljanja i izvodjenja putnika iz voza. Neki od naoružanih lica predstavili su se kao policija Vojske Republike Srpske, neki kao četnici, a neki se uopšte nijesu predstavljali. Pojedine putnike prije legitimisanja pitali su koju slavu slave, da bi na taj način utvrdili njihovu vjersku pripadnost.

Putnici su sprovedeni tako što su predavani od jednog do drugog naoružanog lica koja su bila raspoređena pored voza na rastojanju od 10 do 15 metara. Dio putnika je sproveden tako što su čitavim prostorom praćeni od strane tih naoružanih lica. Prilikom sprovodenja jedan broj putnika nije pružao otpor, ali se manji broj tome suprotstavlja. Tako se lice Crnac nije opiralo. Dok je

sprovodjen, nosio je preko ruke sako, a u ruci veći kofer. Naoružano lice, koje je išlo pored njega, tapšalo ga je rukom po ramenu i smijalo se. Putnik Kajević Nijazim pružao je otpor naoružanim licima. Uhvatio se bio rukama za vrata vagona i nije htio da izadje, pa su ga naoružana lica nasilno odvojila od vagona i sprovela do teretnog vozila.

U vozu su se službeno nalazili kondunkteri Plazinić Marko, Grujičić Radenko i Ignjatović Srećko i pratioci voza policajci Udovčić Zoran i Vranjić Miroslav. U patrolnom listu, koji su kod sebe imali policajci, bilo je zapisano da se u stanici Goleš i Štrpc i omogući pripadnicima Vojske Republike Srpske da mogu vršiti legitimisanje putnika i skidati sa voza lica srpske nacionalnosti vojne obveznike Vojske Republike Srpske.

Iz voza je izvedeno 20 putnika, i to: Kapetanović Esad, Ličina Iljaz, Bakija Fehim, Softić Šećo, Husović Rafet, svi iz Bijelog Polja; Ćorić Rasim, Memović Fikret, Zeković Fevzija, Kajević Nijazim, svi iz Prijepolja; Alomerović Adem, Hanić Muhedin, Preljević Safet, Topuzović Džafer, svi iz Brodareva; Dječević Senad iz Bara, Rastoder Jusuf iz Berana, Babačić Ismet iz Podgorice, Buzov Tomo iz Beograda, Zupčević Halil iz Trebinja, Zuličić Zvjezdan iz Sarajeva i jedno lice Crnac, čiji identitet nije utvrđen. Ova lica su bila različitog starosnog doba. Najstariji medju izvedenim putnicima je bio Alomerović Adem iz Prijepolja, koji je imao 57 godina, a najmladji su bili Dječević Senad, iz Bara, 17 godina i Kapetanović Esad, iz Bijelog Polja, 18 godina. Svih 20 putnika naoružana lica su odvela do teretnog vozila marke "Tam-150" koje se nalazilo na parkiralištu-putu iza pomoćne zgrade.

Kada je svih 20 putnika smješteno na teretno vozilo, sva naoružana lica brzo su se povukla sa platoa stanice prema teretnom vozilu. Jedno naoružano lice, prolazeći pored stanične zgrade, reklo

je otpravniku da može pustiti voz iz stanice. Otpravnik je tada telefonom obavijestio svoje pretpostavljene u Priboru i Požegi. Takodje je obavijestio Organe unutrašnjih poslova u Užicu. Iz Dispečerskog centra u Požegi, nakon što se lice sa kojim je on razgovarao sa nekim konsultovalo, kazalo mu je da može da pusti voz da ode iz stanice. Tada je otpravnik zatražio od mašinovodje Radojičića da pomjeri voz malo naprijed da bi oslobodio skretniču i tako omogućio da prvo prodje voz koji je čekao na ulazu kod tunela od Pribora. To je mašinovodja i uradio. Prvo je kroz stanicu prošao voz iz Pribora prema Užicu, a potom je brzi voz 671 nastavio dalje put prema Priboru u 16,23 časa.

Grupa naoružanih lica, medju njima i optuženi, ušli su u teretno vozilo i napustili Željezničku stanicu. Putnici iz voza smješteni su u prednji dio karoserije. Naredjeno im je bilo da se što više žbiju jedan uz drugoga, pa su tako, čak neki od njih, jedan drugom sjedjeli u krilu. Vozilom su pošli u pravcu Višegrada. Na vozilu je bila spuštena cerada. Usput je Milan Lukić sa naoružanim licima razgovarao radio stanicom. Preko te stanice je obavijestio putnike da je on Milan Lukić, komandir "Osvetnika". Nakon toga putnici su se snuždili. Ništa nijesu govorili. Kada su došli u Višgrad, bila je noć. Nijesu se zadržavali u gradu već su produžili putem desnom obalom Drine oko 9,5 kilometara sve do sela Prelovo.

Kada su došli u to selo, skrenuli su sa asfaltnog puta lijevo, prešli još oko 200 metara i zaustavili vozilo kod Osnovne škole "Djurić Želimir-Željo".

Na lijevoj strani Škole nalazi se fiskulturna sala, koja je hodnikom povezana sa školom. U fiskulturnu salu može se ući iz zgrade škole kroz široki hodnik ili direktno iz dvorišta škole. Na

ulazu iz dvorišta škole nalaze se drvena vrata iznad kojih je sa desne strane sijalica.

Putnici iz voza su izvedeni iz teretnog vozila i uvedeni u fiskulturnu salu kroz ulaz iz dvorišta škole. Prije nego što su ušli u fiskulturnu salu, prošli su kroz jednu prostoriju dimenzije 7×4 metra koja je, najverovatnije, učenicima služila kao svlačionica. Iz te prostorije ulazi se na druga vrata u fiskulturnu salu. Sala je veličine 22×11 metara. Patos je od parketa. Na plafonu je neonsko svjetlo. U sali se nalaze sprave za vježbanje. Putnici su postrojeni uz jedan zid sale, a uz suprotani zid dio naoružanih lica je odložilo svoje oružje. Naredjeno je putnicima da izvade sve stvari i stave ispred sebe. Poslije toga su putnici pojedinačno pretresani od strane Lukić Milana i Indjić Bobana. Kod studenta Hanić Muhedina pronadjeno je pretresom 200 DM, zbog toga ga je Lukić Milan više puta ošamario. Crnac je nudio nevažeći jugoslovenski novac da otkupi svoj život, zbog čega su se naoružana lica smijala. Te godine je u Jugoslaviji bila hiperinflacija. Nakon toga putnici iz voza su fizički matletirani. Udarani su rukama po glavi i tijelu, a kada bi neko od njih pao, udaran je nogama. Sve je to trajalo dok Lukić Milan nije naredio da se prestane sa tim i nadje žica. Putnike su vezali žicom, a zatim ih uveli u isto teretno vozilo. Iz škole su se svi vozilom vratili prema Višegradu oko 3,4 kilometra do sela Mušići.

Kada su došli u to selo, vozilo je skrenulo desno sporednim putem i zaustavilo se ispred jedne spaljene kuće. Pristupni put ka spaljenoj kući je dugačak oko 30, a širok oko 3 metra. Završava se ispod kuće na udaljenosti od 8,80 metara od njene najbliže strane, a dalje produžava kao pješačka staza do Drine. Vozilo je zaustaljeno na tom pristupnom putu.

Spaljena kuća je veličine $8,10 \times 7$ metara i sastoji se od prizemlja i sprata. Krov je spaljen, ostao je samo dimnjak. Ulagna

vrata u prizemlju su veličine 2 x 1,40 metra. U prizemlju su: tri prostorije, hodnik i kupatilo. Na sprat kuće vode posebne, spoljne stepenice. Kuća je udaljena od asvaltnog puta 8,50, a od Drine oko 45 metara. Iza kuće se nalazi jedna pomoćna zgrada na udaljenosti od 8,30 metara. U neposrednoj blizini ove kuće nema drugih objekata. Kuća se nalazi u voćnjaku koji se prostire od asvaltnog puta, pa skoro sve do Drine. Zemljište je u blagom padu od asvaltnog puta do Drine. S druge strane od kuće, preko asvaltnog puta, nalazi se više kuća, takodje spaljenih.

Kada je vozilo zaustavljeno, naoružana lica su rasporedjena u tom voćnjaku pored vozila i kuće da bi spriječila eventualno bjekstvo nasilno odvedenih putnika iz voza. Optuženi, je dobio raspored da stražari na samom početku tog voćnjaka, tako da je stajao na prostoru izmedju asvaltnog puta i pristupnog puta koji vodi ka spaljenoj kući. Vozilo se nalazilo optuženom sa njegove lijeve strane, a kuća sa desne strane gledano od raskrsnice puteva.

Putnici su, kako je to detaljno objasnio optuženi, iz vozila izvodjeni u grupama od 5-6, dovodjeni do te kuće, uvodjeni u njeno prizemlje i tu svi ubijeni, osim dva putnika koji su pokušali da pobegnu, ali su ubijeni u voćnjaku pored kuće. Jedno od ta dva lica pokušalo je bjekstvo na stranu koju je obezbjedjivao optuženi. Kada ga je primijetio da bježi, optuženi je pucao u to lice i ono je palo na zemlju i jaukalo. Kod tog lica je potom prišao Lukić Milan i zaklao ga bajonetom.

Pošto su ubijeni svi putnici iz voza, naoružana grupa se vratila u selo Prelovo. Ušli su ponovo u fiskulturnu salu, odnosno prostoriju ispred sale, najverovatnije svlačioniku, gdje je Lukic Milan svim naoružanim licima podijelio po 100,00 DM, a ko nije imao, dao mu je i sat. Lukic je zadržao spisak koji je napravio o oduzetim stvarima kao i čekove koji su pripadali putniku Kapetanović Esadu. Takodje

je zadržao i pištolj CZ kalibra 7,65 mm koji je pripadao putniku Memović Fikretu. Indjić Boban je zadržao za sebe skupocjeni zlatni lanac koji je bio vlasništvo putnika Babačić Ismeta. Lukić Milan je obavijestio naoružanu grupu da će robu i leševe ubijenih putnika baciti jedno starije lice u Drinu, koja teče u blizini kuće gdje su ubijeni putnici. Skrenuta im je pažnja da u vezi ovog dogadjaja ništa nikom ne pričaju.

Oko 23 časa vratili su se vozilom u Višegrad. Optuženi i Jovičić Mićo pošli su u svoju kasarnu. Te noći optuženi je morao da interveniše i umiri lice sa nadimkom Pijani Slovenac. On je te noći učestvovao u akciji sa optuženim i pričao je vojnicima da mu je Lukić Milan dao 100,00 DM i sat.

Nakon nekoliko dana optuženi je video da u novinama piše o dogadjaju koji se desio u Štrpcima. U vezi toga je pitao Indjić Boban, koji mu je kazao da se ništa ne sjekira, jer se to desilo na teritoriji Republike Srpske. Optuženi je poslije ovog dogadjaja boravio u Višegradi sve dok nije ranjen 24.03.1993. godine. Poslije ranjavanja bio je na liječenju u Užicu i Beogradu. Prestao je da bude pripadnik Višegradske brigade 01.08.1993. godine.

Do ovakog činjeničnog stanja Sud je došao na osnovu iskaza optuženog datog u prethodnom postupku u kojem je detaljno opisao predmetno krivično djelo i svoje učešće u njegovom izvršenju i na osnovu izvedenih dokaza: iskaza saslušanih svjedoka, uvidjaja na licu mesta na Željezničkoj stanici Štrpci i u selima Prelovo i Mušići i dokumentacije koju je Sud pribavio.

Dolazak optuženog kao dobrovoljca u Višegrad, njegovo uključivanje u Višegradsку brigadu i boravak u toj opštini, potvrđen je od strane lica koja su sa njim došla u Višegrad iz Despotovca i od lica koja su se u to vrijeme nalazila u Višegradi.

Svjedoci Milošević Radiša, Milutinović Slavoljub, Obradović Nebojša i Obradović Dragi, svi iz Despotovca, potvrdili su navode optuženog da su zajedno sa njim kao dobrovoljci, u januaru 1993. godine, došli u Višegrad. Prije toga optuženi je skupljaо dobrovoljce u Despotovcu za odlazak u Bosnu i Hercegovinu, pa su se oni prijavili. Sa njima je iz Beograda pošao Jovičić Mićo i još dvije djevojke. Kada su došli u Višegrad, prijavili su se u organ unutrašnjih poslova i Vojni odsjek gdje su dobili pozive za mobilizaciju. Nakon toga su pošli u Okolište, postali pripadnici Višegradske brigade i to Interventne čete. Njihovo odjeljenje zvalo se "Skakavac", a komandir je bio optuženi. Optuženi je spavaо u posebnoj spavaoni sa Jovičić Mićom. Odmah po dolasku učestvovali su u borbenim dejstvima koja su izvodjena na području Rudog 21.01.1993. godine. Ništa im nije poznato u vezi predmetnog dogadjaja. Svjedok Obradović Dragi otpustio je iz Višegrada 25.02.1993. godine zajedno sa optuženim i Jovičić Mićom. Pošli su prvo u Beograd, a potom u Despotovac. On je ostao u Despotovcu, a optuženi i Jovičić su se vratili u Višegrad.

Svjedok Dragičević Luka, u 1993. godini nalazio se u Višgradu i bio je komandant Višegradske brigade. Komanda Brigade je bila smještena u Okolištu, na lijevoj obali Drine, u zgradi gdje se i ranije nalazila vojska. Brigada je imala zadatak da obezbedjuje lijevu obalu Drine na liniji Sjemeć-Žepa i komunikaciju Višegrad-Rogatica preko Sjemeća. Jedino je u to vrijeme van zone svoje odgovornosti, dio Višegradske brigade bio upućen u opštinu Rudo kao ispomoć Rudjanskoj brigadi dana 21.01.1993. godine. Ta jedinica je ostala na području Rudog 5 do 6 dana. Brigada je imala oko 1.500 vojnika. Bila je četnog sastava. U okviru Brigade postojala je Interventna četa, čiji komandir je bio Indjić Boban. U Brigadi su postojala i dva dobrovoljačka voda koji su u borbenim dejstvima pripajani Iinterventnoj četi. Optuženi

Ranislavljević Nebojša bio je pripadnik jednog od dva dobrovoljačka voda. Pripadnici Višegradska brigade su bili i vojnici: Mitrašinovi Mijo, Poluga Obrad, Drekalo Ranko, Jovičić Mićo. U Brigadi je bilo više dobrovoljaca, a najviše iz Srbije. Milan Lukić, iz Višegrada, nije bio vojnik, pa nije pripadao ni jednoj brigadi. Na desnoj obali Drine, gdje se nalazi Višegrad, nije bilo borbenih dejstava. U gradu su radili lokalni organi vlasti. U ostalim mjestima—selima postojale su posadne čete, sastavljene od starijih ljudi sa tog terena, koje su čuvale da se na taj teren ne ubaci neprijateljska vojska. U selu Prelovo, u školi, bila je komanda posadne čete i to njen pozadinski dio gdje je spremana hrana za vojsku. Njegova Brigada nije imala teretna vozila, već je ta vozila imala Goraždanska brigada. To su većinom bila vozila "Tam" tip 110 i 150 u koja je moglo da se smjesti od 20 do 50 vojnika. Kretanje svih pripradnika Brigade nije se moglo stalno kontrolisati. Borci su često dobijali slobodne dane za posjetu svojoj rodbini, kupanje kao i za druge slobodne aktivnosti. Brigada je bila slabo opremljena, pa su zato borci nosili različite uniforme. Vojnici su većinom bili naoružani poluautomatskim ili automatskim puškama. O predmetnom krivičnom djelu ništa mu nije poznato.

unaprijed @ Svjedok Tuba Momčilo je bio komandant Rudjenske brigade u februaru 1993. godine. Prethodno je komandant te Brigade bio Petrić Mihailo koji je napustio Rudo 27.01.1993. godine. Njegova Brigada nije obezbjedjivala teren prema Republici Srbiji, već su taj teren pokrivali civilni organi vlasti. Tako ni teren Željezničke stanice "Štrpci" nije bio u zoni odgovornosti Rudjenske brigade, niti je vojska boravila na tom terenu. Veća vojna akcija na području Rudog je započela 21.01.1993. godine, i trajala je 5-6 dana. Jedna jedinica iz Višegrada bila je upućena da pomognem u tim borbenim dejstvima. Ta borbena grupa je bila sastavljena od odvažnijih boraca. U vezi samog dogadjaja koji se desio u stanici Štrpci

27.02.1993. godine, ništa mu nije poznato, niti su u toj akciji učestvovali pripadnici Rudjenske brigade.

*Dizajn
Očekuju*

sl/

Svjedok Topalović Gojko iz Rudog bio je predsjednik opštine u Rudom sedam godina, od 1990. do 1997. godine. Za vrijeme oružanih sukoba u Bosni i Hercegovini, u Rudom su radili civilni organi vlasti koji su se brinuli o bezbjednosti građana na području opštine. Vojne jedinice su imale svoje posebne zadatke vezane za borbena dejstva. Željezničke stanice "Štrpci" i "Carevo polje" i pruga u dužini preko 9 kilometara su na teritoriji opštine Rudo. Prije 1993. godine vozovi se nijesu zaustavljali na tim stanicama, najverovatnije iz bezbjednosnih razloga. Na pritisak građana išao je u Beograd i obezbijedio da vozovi ponovo staju u tim stanicama, pa su građani Rudog mogli da se prevoze vozom. Na tom području nijesu se izvodila borbenja dejstva i zbog toga taj teren nije posebno obezbijedivan. O zaustavljanju voza u stanicama Štrpci i nasilnom odvodjenju jednog broja putnika iz voza, obaviješten je tek sjutradan. Nakon što je obaviješten o tom dogadjaju tražio je od milicije u Rudom da se izvrši uvidjaj i prikupe potrebna obavještenja. Milicija je izvršila uvidjaj i zapisnik prosljedila Centru javne bezbjednosti u Srbinju. Upoznao se sa sadržinom tog zapisnika. U njemu je konstatovano da su nepoznata lica, 27.02.1993. godine, nasilno zaustavila voz u stanicama Štrpci i odvela jedan broj putnika u nepoznatom pravcu. Taj predmet je tretiran kao predmet sa NN izvršiocima. Više detalja nije bilo navedeno u tom zapisniku. Nakon dva dana u Rudo je došao pomoćnik ministra pravde iz Beograda i interesovao se za ovaj slučaj. On je prenio ministru što mu je bilo poznato u vezi ovog dogadjaja i obećao da će o svemu što bude novo saznao obavijestiti Ministarstvo. Međutim, o ovom dogadjaju ništa više nije saznao. Poznato mu je da je u januaru 1993. godine na području Rudog boravila Interventna četa iz Višegrada sa kojom je bio Indjić Boban. Ta se četa zvala "Garavi

sokak" i pružila je pomoć u izvodjenju borbenih dejstava u mjestu Strmice prema Goraždu.

Dogadjaj na Željezničkoj stanici Štrpcu, kada je zaustavljen voz i nasilno odveđeno 20 putnika iz voza, opisala su i lica koja su se tada nalazila službeno u Željezničkoj stanici: otpravnik vozova i čistač skretnica; lica koja su se u vozu nalazila službeno kao konduktori i pratioci voza i putnici iz voza koji su saslušani u svojstvu svjedoka.

*Ovaj dokument
sadrži
informacije
osobne prirode*

(Svjedok Ičegić Slobodan) je dana 27.02.1993. godine, radio u stanici Štrpcu kao otpravnik vozova. Sjedio je u svojoj prostoriji i slušao vijesti Radio Beograda koje počinju sa emitovanjem u 15 časova. U tom trenutku u njegovu prostoriju ušao je veći broj lica u maskirnim i plavim uniformama. Svi oni su bili naoružani automatskim oružjem, pištoljama i bombama. Neka od tih lica imala su radio-stanice. Kada su ušli, pitali su ga kako se zove, pa kad im je on odgovorio nešto su posumnjali i zatražili mu ličnu kartu. Pošto nije imao ličnu kartu, pokazao je besplatnu voznu kartu koja je glasila na njegovo ime. Sa njim je najviše komuniciralo jedno mlađe plavo lice, nižeg rasta i dosta debelo. To lice ga je pitalo kada treba da stigne voz. On mu je odgovorio da voz kasni 60 minuta. Radi provjere pozvao je Dispečerski centar u Požegi odakle su ga obavijestili da voz kasni 120 minuta. Naoružana lica su mu naredila da zaustavi voz i da o tome ne smije nikog da obavijesti. Rekli su mu da se u vozu nalaze šverceri oružja i dezerteri. Udaljili su ga od radnog stola, pa je sjedio pored jedne peći.

Pošto je voz pošao iz Jablanice prema Štrpcima, pitao je šta da radi. Kazali su mu da voz može da udje u stanicu, ali da ne smije da izadje. Plavi vojnik mu je zaprijetio: "Ti si moj ako voz prodje". Tada je prišao stolu i otvorio ulaz u stanicu. Voz je ušao u stanicu i zaustavio se tako da je lokomotiva prošla njegovu kancelariju za oko

20 metara. Zadnji dio voza ostao je na skretnici. Naoružana lica su bila rasporedjena pored voza na rastojanju jedan od drugog 10-15 metara. Jedna grupa naoružanih lica je ušla u voz. Iz voza su izvodjeni putnici koje su naoružana lica sprovodila prema pomoćnoj zgradi. Putnici su prosledjivani od jednog do drugog vojnika. Neki su išli bez opiranja, a neki su se opirali. Medju odvedenim putnicima video je svoje kolege Memović Fikreta i Softić Šeća. Odведен je i jedan Crnac koji je bio dosta krupan u bijeloj košulji, sa kaputom preko ruke i jednim većim koferom u ruci.

Kada je završeno sa izvodjenjem putnika iz voza, naoružana lica su pošla prema pomoćnoj zgradi. Na stanici je nastupila mukla tišina. Putnici više nijesu bili na prozorima voza. Jedno od naoružanih lica kada je naišlo pored njega, reklo mu je da može da pusti voz. Tada je on zatražio od mašinovodje da pomjeri voz malo naprijed da bi oslobodio skretnicu. Pošto je mašinovodja to uradio, prošao je voz za Beograd, a zatim je brzi voz 671 napustio stanicu i pošao u pravcu Priboja. Kada je izašao iz stanice, video je da jedno teretno vojno vozilo sa ceradom sivomaslinaste boje odlazi od pomoćne zgrade putem prema Štrpcima. Odmah je u vezi ovog dogadjaja obavijestio je organ Ministarstva unutrašnjih poslova u Užicu i Dispečerski centar u Požegi. Kasnije je izvršen uvidjaj na licu mjesta.

Ljiljan Svjedok Ljiljanović Miljan radio je kao čistač skretnica na pruzi Priboj-Štrpci. Dana 27.02.1993. godine, u poslijepodnevnim časovima došao je u stanicu Štrpci. Prvo je očistio skretnice prema Užicu, a potom pošao da očisti skretnice prema Priboju. Očistio je skretnicu koja se nalazila iza tunela prema Priboju oko 500-600 metara. Nakon toga vratio se u stanicu. Kada je ušao u tunel, video je da je voz zaustavljen u stanicu. Pošao je pored lokomotive ka staničnoj zgradi. U jednom trenutku ispred njega je izašlo jedno naoružano lice u maskirnoj uniformi i kapom spuštenom sve do oči.

Kazalo mu je: "stoj", i naredilo mu da se vрати назад. Покушао је да објасни том лицу да он ради на прузи, али му то није помогло, па је морao да се врати назад. Том приликом се prepao толико да му је испала из руку ката са уљем за подмазивање пруге. Када се вратио, ушао је у локомотиву код машиноводје и njegovog помоћника. Они су му тада казали да najverovatnije војска hyata đezertere i da su to i ranije radili. Nije izlazio iz локомотиве, te tako ne zna шта се dešavalo na platou Željezničke stanice. Tim vozom се kašnije prevezao do Pribroja.

M. Radojičić

Svjedok Radojičić Željko preuzeo je brzi voz 671 u Užicu i upravljaо njim kao машиноводја. Sa njim je u кабини bio помоćник Tucović Vladimir. Voz je имао 8 до 10 вагона. Prije stanice Štrpc i tunelu је видio upaljen žuti signal, znak да му је затворен излаз из stanice. Brzi i poslovni возови нијесу стајали u тој stanici. Zbog upaljenog signala morao je zaustaviti voz. Zaustavio je локомотиву naspram prostorije отпраvника vozova, a moguće da je naprijed prošao 7 do 8 метара. Htio je da se raspita zbog чега је воз заустављен. Покушао је да изадje из voza, ali mu то нијесу dozvolila lica u vojničkim uniformama. Jedno lice ih je legitimisalo. Vidio je na platou stanice veći broj naoružanih lica u raznovršnim uniformama. Primijetio je отпраvnika vozova Ičegić Slobodana, koji je bio uzbudjen i bez kape na glavi. Iz локомотиве је видio kako naoružana лица неке putnike sprovode iz voza prema jednom већem teretnom vozilu sa ceradom. Ta лица је видio iz profila тако да njihov izgled nije ногao да опише. Nije видio да ли су та лица ulazila u teretno војно возило, jer му је pogled zaklanjala помоćna zgrada иза које се nalazilo то возило. Kasnije је отпраvnik od njega tražio да pomjeri voz naprijed i osloboди skretnicu kako bi могao да prodje voz из Pribroja prema Užicu. То је он и uradio, nakon чега је прошао voz prema Užicu, a он dalje nastavio prema Pribroju. Voz је bio zaustavljen u stanici Štrpc u vremenu od 15,58 do 16,23 časa, što је on записао u svom protokolu.

Svjedok Tucović Vladimir izjavio je kao Radojičić Željko. Pojasnio je da teretno vojno vozilo koje se nalazilo na parkiralištu Željezničke stanice u vojski je nazivano "Tip-150". Primjetio je da jedan broj izvedenih putnika sa sobom nosi torbe. Medju tim putnicima zapazio je jednog Crnca koji je bio visok oko 185 cm. Njega je jedno naoružano lice usput tapšalo rukom po ramenu i smijalo se.

Konduktori Grujičić Radenko, Plazinić Marko i Ignjatović Srećko vidjeli su, nakon što je voz zaustavljen, veći broj naoružanih lica u različitim uniformama kako stoje pored voza na prvom kolosjeku. Voz je zaustavljen na drugom kolosjeku.

Grujičić Radenko izašao je iz voza i htio da vidi zbog čega je voz stao. Čim je izašao iz voza, sačekalo ga je jedno naoružano lice i prislonilo mu cijev heklera na grudi. Pitalo ga je koju slavu slavi. Prepao se toliko da su mu se noge bile "oduzele". Zbog toga nije se sjetio svoje slave pa je kazao da slavi Božić. To lice mu je pregledalo ličnu kartu i naređilo da se vrati u voz. Vratio se u voz i više se nije pomjerao sa svog mjeseta u službenom kupeu. Od straha, tog dana mu je kosa posijedjela.

Plazinić Marko se u momentu zaustavljanja voza nalazio izmedju poštanskog i prvog vagona. U voz je ušlo pet lica u maskirnim uniformama. Prvi koji je ušao bio je mršav i crn, visok sa šubarom na glavi i heklerom u ruci. Ostala lica su imala automatske puške, a na glavama crne pletene kape. Prvo od tih lica kazalo mu je: "Pomoz bog", a on im je odgovorio: "Bog ti pomogao, ništa ti niko ne mogao". Ta lica su prošla hodnikom i srela se sa patrološom milicije. Kasnije je izašao iz voza i pio vodu u prostoriji otpravnika vozova. U toj prostoriji je video otpravnika i još tri lica u vojničkim uniformama. Kada se vraćao u voz, video je kolegu Memović Fikreta

kako u pratnji jednog naoružanog lica ide ka pomoćnoj zgradi, gdje se nalazilo jedno teretno vojno vozilo.

 Ignjatović Srećko, u momentu kada je voz stao, nalazio se u vagonu gdje je bio bife. Jedno naoružano lice prošlo je hodnikom. Iz hodnika je vidio da naoružana lica odvode neke putnike iz voza prema staničnoj zgradi. Medju tim putnicima su bili Kajević Nijazin, otpravnik vozova iz Prijepolja, koji je imao nadimak Fića. Kajević je pružao otpor naoružanim licima. Uhvatio se bio rukama za šipku na vratima vagona, pa su ga naoružana lica na silu odgurala prema staničnoj zgradici. Nakon toga iz hodnika je ušao u svoj kupe i sa tog mesta se više nije pomjerao sve dok voz nije napustio stanicu.

Patrolu policije, koja je obezbjedjivala voz, sačinjavali su policajci: Udovčić Zoran kao vodja patrole i Vranjić Miroslav. U voz su ušli u Užicu. Njihov zadatak je bio da održavaju red u vozu, legitimišu putnike i sprečavaju vršenje krivičnih djela u vozu.

 Udovčić Zoran je izjavio da je na polasku iz Užica dobio patrolni list u kojem su bili navedeni posebni podaci. Sadržina patrolnog lista predstavljala je službenu tajnu. U tom listu je pisalo da se u stanicama Štrpc i Goleš omogući organima Vojske Republike Srpske da mogu vršiti legitimisanje putnika i skidati sa voza lica srpske nacionalnosti, koja su vojni obveznici Vojske Republike Srpske. On se sa kolegom Vranićem nalazio u hodniku, negdje po sredini voza, kada je voz počeo naglo da koči i potom se zaustavio. Primijetio je kroz prozor veći broj naoružanih lica u različitim uniformama koji su se brzo rasporedili oko voza. Jedna grupa je posla prema prednjem, a druga ka zadnjem dijelu voza. Tada je kazao Vranjiću da podje prema prednjem, a on će poći prema zadnjem dijelu voza da vidi šta traže naoružana lica u vozlu. Kada je došao kod zadnjeg vagona, u vagon se pešo pet lica u maskirnim uniformama. Neka od tih lica su imala šubare, a neka

šajkače. Većina od njih imala je brade. Pitao je ta lica šta oni hoće u vozu, a jedno mu je odgovorilo: "Dosta ste vi radili, sada ćemo mi da radimo", i rukom ga gurnulo u stranu, i tako su ušli u voz. Kasnije, na njegovo insistiranje, odgovorili su mu da traže svoje "skitnice". Tada je on pomislio da oni traže dezertere. I ranije je bilo slučajeva da je policija ulazila u voz i tražila svoje vojne obveznike. Ta grupa je kroz voz išla ispred njega. Od putnika su tražili lične karte na pregled. Nekim putnicima su govorili da ponesu svoje stvari i da izadju iz voza radi kontrole. Kada su ti putnici izlašli iz voza, tamo su ih čekala druga naoružana lica koja nijesu ništa govorila, već tim putnicima oružjem pokazivala da idu prema pomoćnoj zgradi gdje se nalazilo jedno teretno vozilo. On je pomislio da odvode vojne obveznike Vojske Republike Srpske. Iz 4 do 5 vagona odvedeno je 8-9 putnika. Kada su napustili voz, jedan od njih mu je kazao da će mu trebati pasoš kada sljedeći put bude ovuda prolazio. Od voza su u trku otišli prema staničnoj zgradi. Nakon toga on se video sa kolegom Vranićem koji mu je kazao da su iz voza odvedeni jedan Crnac i otpravnik vozova iz Prijepolja. Kada je voz krenuo, video je jedno teretno vojno vozilo sa sivomaslinastom ceradom pored pomoćne zgrade. U svom izvještaju je napisao da je iz voza izvedeno 20 ili 21 putnik.

 Svjedok Vranjić Miroslav potvrdio je navode svjedoka Udovčić Zorana u vezi sadržine patrolnog lista i načina zaustavljanje voza u stanici Štrpci. Kada je pošao prema zadnjem dijelu voza, sreo se sa tri naoružana lica. Pošto su se pozdravili, uperili su oružje u njega i tražili da on ispred njih ide kroz voz. Vidio je da naoružana lica izvode iz voza lice po imenu Šećo, pa je on intervenisao da ga puste, ali naoružana lica nisu htjela to da urade. Istakao je da je od ovog dana psihički dosta oslabio i da i sada prima sredstva za umirenje. Zbog toga i ne može da se sjeti svih detalja vezanih za ovaj dogadjaj.

Saslušano je 20 svjedoka putnika iz brzog voza 671, koji je zaustavljen u stanici Štrpci. Najveći broj njih je saslušan po proteku 6 do 9 godina od dogadjaja. Zato su svi ovi svjedoci izjavili da se ne mogu sjetiti svih detalja vezanih za dogadjaj, zbog proteka vremena i psihičkog stanja u kojem su se nalazili. Ono čega su se sjetili, iznijeli su na saslušanju. Voz je imao 8 do 13 putničkih vagona, što nije tačno utvrđeno, a skoro svi vagoni su bili puni putnika.

Oštećena Zupčević Sanija nalazila se u vozu sa svojim suprugom Halilom i dvoje maloljetne djece. Putovali su vozom iz Beograda za Bijelo Polje. Nalazili su se u vagonu, negdje, po sredini voza. U tom kupeu bile su još dvije žene i jedan muškarac. Po izlasku iz jednog tunela voz je počeo da koči, a nakon toga se zaustavio. U taj kupe ušla su dva lica u maskirnim uniformama. Jedan od njih je bio visok, mlad, lijep, bijelog tena. Na glavi je imao crnu pletenu kapu. Imao je poluautomatsku pušku i nož ispod koljena. I sada da vidi to lice prepoznala bi ga. Drugo lice je bio nižeg rasta, širokog lica, sa manjom bradom. Tražili su dokumenta na pregled. Halil je dao njihova dokumenta koja su se nalazila kod njega. Nakon što su pregledali dokumenta, kazali su Halilu da treba da podje sa njima radi dodatne kontrole. Halil je pošao bez protivljenja. Tada su putnici u njenom kupeu prokomentarisali da su se pojavili šverceri oružja i dezterti, te da se zbog toga, vjerovatno, vrši kontrola. Kada joj je vraćena lična karta, vidjela je da je to Halilova, a ne njena, pa je pošla za tim licima da zamijeni lične karte. Sustigla je ta lica kod izlaznih vrata i zamijenila lične karte. Kroz prozor voza vidjela je kako se nekoliko izvedenih putnika kreće ka zgradama Željezničke stanice, a pored njih idu lica u maskirnim uniformama. Zapazila je jednog mlađeg putnika srednjeg rasta u kožnoj jakni koji se odupirao naoružanim licima dok su ga sprovodili prema staničnoj zgradi. Sa svog mjesta nije mogla da vidi gdje dalje idu ta lica. Takođe je zapazila jednog putnika koji je sproveden kroz hodnik voza. Bio je starosti oko 50

godina. Na sebi je imao mantil, a u ruci akt tašnu braon boje. Na platou stanice vidjejela je 15 lica u maskirnim uniformama, medju kojim je zapazila jedno lice srednjeg rasta sa dužom bradom i kosom.

Svjedoci Avdić Šefko i Sijarić Iso putovali su zajedno sa Ličina Iljazom vozom iz Beograda za Bijelo Polje. Sjedjeli su u istom kupeu. Kada je zaustavljen voz, Ličina Iljaz je izašao u hodnik da vidi da li mu tu stoji brašno koje je dobio od preduzeća. Na vrata njihovog kupea došlo je jedno lice u vojničkoj uniformi i tražilo lične karte na pregled. Dok je to lice još pregledalo njihova lična dokumenta, honikom je sprovedeno jedno starije lice koje se tome odupiralo. Neko je nagazio na nogu lice koje je njima pregledalo lične karte, pa se to lice naljutilo bacilo ličnu kartu Avdić Šefka i pošlo za tim licem koje je sprovedeno hodnikom voza. Vidjeli su da je Ličina Iljaz pokušao da udje u kupe, ali mu to nijesu dozvolila naoružana lica. Kasnije ga više nijesu vidjeli u vozu.

Svjedoci Kočalo Branko i Bulatović Golub ušli su u voz u Užicu zajedno sa Babačić Iismetom. Kada je zaustavljen voz, u njihov kupe ušla su dva naoružana lica u maskirnim uniformama. Izgledali su uredno. Nijesu imali bradu, niti dužu kosu. Tražili su na pregled lične karte. Pregledali su njima lične karte kao i ostalim putnicima u kupeu. Kada su pregledali ličnu kartu Babačić Isetu, kazali su mu da on mora da podje sa njima radi kompjuterske provjere podataka. Babačić se tome nije protivio, već je pošao sa tim licima. Prije nego što je izašao iz kupea, pitao je ta lica da li treba da ponese stvari. Oni su mu odgovorili da stvari ne treba da nosi. Svjedok Kočalo Branko je bio da se putnici iz voza odvode prema jednom teretnom vozilu iza stanične zgrade i da putnici ulaze u to vozilo.

Pantović Zoran pošao je brzim vozom iz Požege prema Prijepolju. U Užicu u voz su ušla tri maldića iz Crne Gore. Za jednog od njih je kasnije saznao da se zvao Babačić Ismet. Kada je voz zaustavljen u Štrpcima, u njegov kupe su ušla dva lica u maskirnim uniformama. Bila su srednjeg rasta, bez brade, brkova i duže kose. Zatražili su lične karte na pregled. Samo jednom putniku iz njegovog kupea, i to Babačiću, kazali su da izadje iz kupea. Pored voza je video više lica u različitim uniformama. Neka od tih lica su imala crne kape, a neka su bila bez kape. Zapazio je jedno lice koje je imalo izuzetno dugu bradu. Putnike iz voza naoružana lica su sprovodila prema jednoj maloj zgradi koja se nalazila u blizini tunela. Pošto je voz pošao, otišao je u dotični kupe gdje je jedna žena plakala. U tom kupeu nalazila se jedna žena iz Trebinja čiji je muž odveden. Sa njom je bilo dvoje djece.

Svjedok Milikić Goran ušao je u voz u Požegi zajedno sa Dječević Senadom iz Bara. Čim je voz pošao, Senad je zaspao. U Štrpcima, u njegov kupe je ušao jedan mladji čovjek u maskirnoj uniformi sa oružjem. Bio je srednjeg rasta i beretkom na glavi. Tražio je od putnika lične karte na pregled. Kasnije se tom licu pridružilo još jedno lice u maskirnoj uniformi. Pošto su pregledali lične karte putnicima, probudili su Senada. Pitali su ga kako se zove, pa kada je on odgovorio, rekli su mu da izadje iz kupea. Senad je izašao bez protivljenja. Tada se on usprotivio što odvode Senada iz voza, pa su mu oni zaprijetili i kazali: "Hoćeš i ti metak". Kroz prozor je video kako Senada sprovode naoružana lica prema staničnoj zgradbi.

Svjedok Zindović Marinko putovao je vozom iz Beograda za Brodarevo. Sjedio je u jednom kupeu u pretposlednjem vagonu voza. Kada je voz zaustavljen, u njegov kupe ušla su dva lica u vojničkim uniformama. Imali su duže brade i kose. Pregledali su lične karte putnicima. Iz njegovog kupea nije odveden nijedan

putnik. Iz drugog kupea naoružana lica su izvela Preljević Safeta i sprovela ga prema zgradi Željezničke stanice.

Svjedok Ninčić Vuk ušao je u voz u Užicu. Sjedio je u kupeu zajedno sa Zeković Fevzijom. Ostali putnici u tom kupeu su bile žene. Kada je voz zaustavljen, u njegov kupe je ušlo jedno lice u maskirnoj uniformi visine oko 175 cm, sa dužom bradom. Prvo je njemu pregledalo ličnu kartu. Ženama nije tražilo lične karte na pregled. Nakon što je to lice pregledalo ličnu kartu Zeković Fevziji, reklo mu je da podje sa njim radi kontrole. Fevzija se tome nije odupirao, izašao je iz kupea i ponio sa sobom akt tašnu.

Svjedok Ristovski Petar putovao je vozom iz Beograda za Brodarevo sa još trojicom svojih kolega iz preduzeća "Planum". U stanici Štrpci u njegov kupe ušla su tri lica u vojničkim maskirnim uniformama i uredno su izgledala. Tražili su od putnika lične karte na pregled. Iz voza su izveli Topuzović Džafera iz Brodareva i još jednog radnika preduzeća "Planum" za kojeg misli da je iz Bijelog Polja. Pored voza je vidiо Alomerović Adema iz Brodareva.

Svjedok Ostojić Bosiljka pošla je vozom iz Beograda za Bar. Sjedjela je u jednom kupeu zajedno sa još četiri žene. Kupe se nalazio u prvom vagonu, odmah iza vagona za robu. Kada je zaustavljen voz, u njen kupe su ušla tri lica u vojničkim uniformama. To nijesu bile uniforme Vojske Jugoslavije. Najviše lice od njih trojice je imalo bradu. Jedno lica je imalo na glavi šubar sa kokardom. Predstavili su se kao četnička kontrola. Od njih nijesu tražili lične karte, već su produžili hodnikom kroz voz. Vidjela je kroz prozor da naoružana lica sprovode dva mletačka lica, skoro dječake. Po opisu koji je kasnije dobila za Dječević Senada, zaključila je da je on bio jedan od te dvojice dječaka odvedenih iz voza.

Svjedoci Gazdić Miroslav, Vuković Goran, Šalipur Željko, Bukvić Goran, Radomirović Ljubiša, Golubović Periša i Ješić Radojko radili su u 1993. godini kao policajci u Odjeljenje Untrašnjih poslova u Užicu. Pošto su njihove porodice živjele u Priboju često su, poslije završenog posla, putovali za Priboj. Tako su i dana 27.02.1993. godine, nakon završenog posla, poslije 15 časova, ušli u brzi voz 671 da bi se njime prevezli do Priboja. Kada je voz zaustavljen u stanici Štrpcu, vidjeli su da je kroz voz prošao jedan broj lica u maskirnim uniformama koji su se uz put nekim od njih javili. Nijesu obraćali pažnju šta se dešava na platou stanice. Jedino je policajac Vuković Goran izjavio da je ispred stanične zgrade video 5 do 10 lica u maskirnim uniformama koji su bili okrenuti prema vozu, a na ledjima su imali oružje. Vidio je da je jedan broj putnika izveden iz voza. Medju tim putnicima prepoznao je Zeković Fevziju iz Prijepolja. Tek u Priboju većina njih je saznalo da je tog dana iz voza odveden veći broj putnika, a drugi su se u vezi toga informisali kasnije.

Dr Hadija Mujević-Kurgaš nalazila se u kupeu zajedno sa tri muškarca i dvije žene. Kada je voz zaustavljen, u njen kupe su ušla tri lica u maskirnim uniformama. Jedan od tih lica je bio visok sa bradom, a ostala dvojica su bila nižeg rasta. Tražili su na pregled dokumenta samo od muškaraca. Pošto su pregledali dokumenta, napustili su kupe. Vidjela je kroz prozor da se jedan stariji čovjek suprotstavlja licima u maskirnim uniformama koja su ga sporvodila i pri tom su ga udarala kundakom.

Svjedok Dulović Milan nalazio se u vozu koji je zaustavljen u stanici Štrpcu. Kada je voz zaustavljen, u njegov kupe su ušla tri ili četiri naoružana lica u maskirnim uniformama. Na glavama su imala crne pletene kape. Jedno od njih je imalo manju bradu. Tražili su od putnika na pregled lične karte. Pošto su pregledali lične karte, napustili su kupe. On je stajao u hodniku i video je da niko od

putnika iz tog vagona nije odveden. To je bio vjerovatno preposlednji vagon u vozu. Nakon toga brzo se vratio u kupe i nije mu poznato šta se dešavalo na platou Željezničke stanice.

Svjedok Kočan Fehim je radio u preduzeću "Planum" u Beogradu zajedno sa Rastoder Jusufom, Bakija Fehimom i Topuzović Džaferom. Dana 27.02.1993. godine, pošli su svi skupa na Željezničku stanicu Beograd da bi se vozom prevezli i došli svojim kućama. Njega je tada zamolio Rastoder Jusuf da on ostane u Beogradu i podigne plate za njih. On je to prihvatio i nije sa njima tog dana pošao vozom. Nakon dva dana došao je u kuću Rastoder Jusufa i domio njegovu platu. Tada su ga obavijestili da je Jusuf sa svojim kolegama iz preduzeća nasilno odveden iz voza.

Optuženi je u prethodnom postupku detaljno opisao izgled mjesta izvršenja krivičnog djela, i to: stanicu Štrpci i sela Prelovo i Mušići. Njegov iskaz je potvrdjen uvidjajem na licu mjesta.

Iz zapisnika o uvidjaju od 02.04.2001. godine, sačinjenog od predsjednika Vijeća ovog Suda se vidi da se mjesto Štrpci nalazi na asvaltnom putu Višegrad-Rudo, i udaljeno je od Višegrada 30 kilometara. Na putu od Šrbaca prema Višegradi na 18 kilometara nalazi se mjesto Dobrun. U Dobrunu se nalazi raskrsnica puteva gdje odvaja magistralni put prema Užicu, na kojem se u blizini te raskrsnice nalazi granični prelaz.

Iz Šrbaca desno, gledano u pravcu Višegrada, odvaja se makadamski put koji vodi do stанице Štrpci u dužini 2,1 kilometar. Put je asfaltiran samo kroz naselje, a u ostalom dijelu je vrlo lošeg kvaliteta, sa zemljano-šljunčanom podlogom. Od Šrbaca prema Željezničkoj stanciji 400-500 metara put prolazi terenom pored desne obale rijeke Uvac i bez većih je uspona. Put je dalje u velikom usponu sve do 200-300 metara prije stаницe. Na tom mjestu nalazi se

oštra lijeva krivina nakon koje se završava veliki uspon pa put blagim usponom prolazeći iza jedne pomoćne zgrade i završava se na parkingu Željezničke stanice. U jednom dijelu oko 300-400 metara put je u velikom podužnom usponu od oko 15 stepeni. Ovim putem je veoma otežano kretanje motornih vozila zbog velikog uspona i lošeg kvaliteta puta.

Stanica Štrpci nalazi se izmedju dva tunela koji su udaljeni jedan od drugog 589 metara. U stanicu se nalaze tri kolosjeka. Izmedju drugog i trećeg kolosjeka je peron dužine 145 metara. Sa lijeve strane pruge, gledano od Užica prema Priboru, nalazi se potporni zid, a potom brdo. Sa desne strane se nalazi metalna ograda visine 1,2 metra, koja je postavljena samom ivicom platoa stanice u dužini oko 300 metara. Ova ograda se završava iza pomoćne zgrade do pristupnog puta. Na platou stanice, sa desne strane pruge, gledano od Užica prema Priboru, nalaze se četiri stanična objekta. Glavna stanična zgrada udaljena je od tunela prema Priboru 103 metra a od tunela prema Užicu 486 metara. Glavna stanična zgrada je veličine 10 x 7,80 metara i udaljena je od prvog kolosjeka 6 metara. U ovoj zgradi nalaze se dvije prostorije: prostorija za otpravnike vozova i čekaonica za putnike. Prednji dio prostorije za otpravnike vozova je u staklu. Sa prednje i dvije bočne strane ove zgrade nalaze se natpisi "Štrpci" ispisani cirilicom i latinicom. Od ove zgrade lijevo gledano prema pruzi na udaljenosti od 6,7 metara nalazi se pomoćna zgrada za smještaj uglja, a sa desne strane na udaljenosti od 3 metra nalazi se zgrada za pružne radnike i napajanje električnom energijom. Ona je veličine 15,2 x 10 metara i na njoj sa prednje strane prema pruzi nalazi se sat. Ova zgrada je udaljena od prvog kolosjeka 7,20 metara. Od nje, desno 40 metara nalazi se pomoćna zgrada veličine 12,8 x 8 metara. Izmedju ove dvije zgrade je parkiralište za auta. Pomoćna zgrada je udaljena od prvog kolosjeka 4 metra a od tunela 24,5 metara. Na pruzi prema Užicu nalaze se dvije skretnice i to na prvom i trećem kolosjeku. Prva

skretnica je udaljena od glavne stanične zgrade 291 metar, a druga 248 metara.

(C) **Iz zapisnika o uvidjaju od 24.09.2001. godine**, sačinjenog od strane predsjednika Vijeća ovog Suda se vidi da se selo Prelovo nalazi sa desne strane Drine, nizvodno od Višegrada 9,5 kilometara. Od Višegrada do sela vodi asvaltni put. Sa asvaltnog puta se u selu lijevo odvaja makadamski put dužine oko 200 metara do Osnovne škole "Djurić Želimir-Željo". Škola ima prizemlje i sprat. Sa lijeve strane škole, gledano prema njenom ulazu, nalazi se fiskulturna sala. Zgrada škole je povezana sa ovom salom hodnikom dužine 18,8 metara a širine 3,1 metar. Iz ovog hodnika u salu se ulazi kroz široka dvokrilna vrata. U salu se može ući i iz dvorišta na vrata koja se nalaze sa iste strane sa koje se nalazi i glavni ulaz u školu. Ispred tih vrata pristupna staza je cementirana. Vrata su jednokrilna i iznad njih sa desne strane nalazi se fasung za sijalicu. Po ulasku kroz ova vrata, prvo se ulazi u jednu pomoćnu prostoriju dimenzije 7 x 4 metra. Iz ove prostorije kroz druga vrata ulazi se u fiskulturnu salu koja je veličine 22 x 11 metara. U sali se nalazi jedan broj sprava za vježbanje. Na jednom zidu se nalazi tabla sa košem. Na patosu je parket. Na plafonu neonsko osvetljenje.

Selo Mušići nalazi se 3,4 kilometara od Prelova prema Višegradi. Kroz selo prolazi asvaltni put. U selu je veći broj kuća spaljen. Ispod puta sa desne strane, gledano u pravcu Višegrada, na udaljenosti od 8,5 metara nalazi se jedna spaljena kuća. Ta kuća se nalazi u voćnjaku koji se prostire od asvaltnog puta, pa skoro do Drine, koja protiče ispod tog voćnjaka. Sa asvaltnog puta prema toj kući vodi sporedni put, koji je samo u početnom dijelu od oko 4 metra asfaltiran, a potom je dalje zemljani. Ovaj put je širine oko 3 metra i završava se nakon 30 metara ispod spaljene kuće na udaljenosti 8,8 metara od lijeve ivice kuće, gledano od raskrsnice sa puta prema kući. Ovaj put dalje nastavlja kao pješačka staza sve do

Drine. Kuća je veličine 8,10 x 7 metara i sastoji se od prizemlja i sprata. U prizemlju postoje tri sobe, hodnik i kupatilo. Na prizemlju postoje ulazna vrata veličine 2 x 1,4 metra i nalaze se na strani kuće okrenutoj prema raskrsnici asvaltnog i pristupnog puta. U vrijeme vršenja uvidjaja djelimično je izvršeno renoviranje prizemnog stana. Postavljeni su prozori na stanu, a pripremljena su i unutrašnja vrata za postavljenje na unutrašnjim prostorijama. Iz kupatila je skinuta sva vodovodna instalacija. Zidovi na prostorijama su na više mesta naknadno zamaltani. Na zidovima sobe, koja se nalazi prema Drini desno, nekim oštrim predmetom i flomasterom ispisano je više imena. Jasno su se mogla pročitati sljedeća: Boban, Branko, Boča, Brane i Nebojša. Na spratu kuće isti je raspored prostorija, kao u prizemlju, ali ni na jednoj prostoriji nema vrata i prozora. Do ovog sprata vode spoljne stepenice. Krov je sagorio tako da je ostao samo dimnjak. Ispred kuće, u voćnjaku, nalazi se betonirana česma za vodu, a pozadi kuće pomoćna prostorija. U neposrednoj blizini ove kuće nema drugih objekata. Od pristupnog puta prema Drini voćnjak se prostire u dužini oko 40 metara, a od ivice voćnjaka do desne obale Drine je oko 15 metara. Primjetno je da u slučajevima većeg vodostaja rijeke, voda dolazi skoro do ispod samog voćnjaka.

Predstavnici oštećenih porodica, koji su saslušani u toku postupka u svojstvu svjedoka, nijesu se kritičnog dana nalazili u vozu, osim oštećene Zupčević Sanije, ali su potvrdili da su članovi njihovih porodica, 27. februara 1993. godine, putovali brzim vozom broj 671, koji je saobraćao na liniji Beograd-Bar i da su nasilno odvedeni iz voza u stanici Štrpc. Jedino nije saslušan predstavnik oštećene porodice lica Crnca pošto nije utvrđeno o kojoj se oštećenoj porodici radi.

Memović Atifa iz Brodareva izjavila je da je njen muž Memović Fikret, radio kao otpravnik vozova u Prijepolju. Pošao je bio u Beograd da podigne novac iz banke da bi kupio vozilo.

Pretposatavlja da je od vrednijih stvari, kada je odveden iz voza, imao 5.000 DM i sat "Seiko".

O **Buzov Koviljka** potvrdila je da je dana 27.02.1993. godine, njen suprug Buzov Tomo, kapetan I klase u penziji, pošao iz Beograda vozom za Podgoricu. Htio je da posjeti njihovog sina Darka, koji je služio vojni rok u Podgorici. Tog dana javio se njoj sa Željezničke stanice u Beogradu i kazao joj da voz kasni. Bio je u dilemi da li da se vrati na stan i sačeka voz ili da voz sačeka na Željezničkoj stanici. Na kraju je odlučio da ostane na stanicu i sačeka voz. Kada je voz došao u stanicu, tim vozom je pošao za Podgoricu. Iz tog voza je nasilno odveden u stanicu Štrpcu. Kod sebe nije imao vrednijih stvari osim jednog starog sata.

O **Oštećena Ćorić Zejna** istakla je da je njen suprug Ćorić Rasim radio u fabrici "Lenka" u Prijepolju. Dana 26.02.1993. godine, pošao je u Beograd da bi podigao novac iz banke za kupovinu placa. Sjutradan je pošao iz Beograda brzim vozom da se vrati kući. Tog dana je nasilno odveden iz voza u stanicu Štrpcu.

O **Kajević Šefkija** je izjavio da je njegov brat Kajević Nijaz radio u Pošti u Priboju. Pošao je dana 25.02.1993. godine, u Valjevo, a potom u Beograd. Iz Beograda se javio telefonom 27.02.1993. godine i kazao mu da će toga dana doći brzim vozom. Nijaz je na sebi od vrednijih stvari imao kožnu jaknu "meklaud" žute boje, zlatni lančić i burmu.

O **Oštećeni Alomerović Mevludin** rekao je da njegov otac Alomerović Adem radio kao vozač u preduzeću "Polimlje trans" u Prijepolju. Nalazio se jedno vrijeme u bolnici u Beogradu. Kritičnog dana vraćao se kući brzim vozom iz Beograda za Brodarevo. Kod sebe je imao od vrednijih stvari sat "Saiko".

*O*štećeni Hanić Zahir izjavio je da njegov sin Hanić Muhedin studirao u Beogradu a istovremeno i radio. Javio mu se telefonom da će doći kući u petak. Ne zna zašto je izmijenio svoju odluku i krenuo kući brzim vozom u subotu 27.02.1993. godine. Pročitao je u novinama da je iz voza u Štrpcima odveden i njegov sin Muhedin.

*O*štećeni Ličina Adnan saopštio je da je njegov otac Ličina Iljaz radio u Beogradu u preduzeću "Ratko Mitrović". Dana 26.02.1993. godine, otpustovao je iz Bijelog Polja za Beograd da bi podigao platu. Sjutradan je brzim vozom krenuo iz Beograda da se vrati kući. Tog dana je odveden iz voza.

*O*štećeni Softić Etem je izjavio da je njegov brat Softić Šećo radio u Beogradu u ŽGP "Izgradnja". Dana 27.02.1993. godine, pošao je brzim vozom iz Beograda da se vrati svojoj kući koja se nalazi u Bijelom Polju. Međutim, kući se nije vratio, jer je tog dana nasilno odveden iz voza. Kod sebe od vrijednih stvari je imao burmu i prepostavlja pištolj marke CZ.

*O*štećeni Husović Bahto potvrdio je da je njegov brat Husović Rifat pošao u Beograd 26.02.1993. godine, da bi sredio vizu. Predao je pare za vizu i obavijestio ga sjutradan da je pošao brzim vozom kući iz Beograda u 10 časova. Iz tog voza je nasilno odveden u stanici Štrpci. Od vrijednih stvari kod sebe je imao sat "Seiko" i zlatnu burmu.

*O*štećena Kapetanović Elizabeta, istakla je da je njen brat Kapetanović Esad radio u preduzeću "Rad" u Beogradu. Platku je primao u čekovim. Dana 27.02.1993. godine, Esad je odveden iz voza u Štrpcima. Od njega su oduzeti čekovi koji su nakon nekoliko mjeseci realizovani. Zbog toga se javio minus na njegovom tekućem računu koji su oni u početku morali da pokrivaju. Kasnije, kada se doznalo da je Esad nasilno odveden iz voza, nije više traženo da oni

i dalje pokrivaju njegov minusni saldo. Nije joj poznato da li su to bili bančini ili poštanski čekovi. Kasnije je njena majka išla da se raspita u vezi toga u Užice, ali nije mogla dobiti bilo kakve informacije.

✓ **Oštećeni Rastoder Misim** kazao je da je njegov otac Rastoder Jusuf radio u preduzeću "Planum" u Beogradu. Povremeno je dolazio u svoje selo Savin Bor. Dana 27.02.1993. godine, pošao je iz Beograda vozom za Bijelo Polje. U stanici Štrpc nasilno je odveden iz voza. Njegov kolega iz preduzeća Kočan Fehim zadržavao ga je da ostane još dva tri dana i da se zajedno vrate kući, što Jusuf nije prihvatio. Od vrednijih stvari Jusuf je kod sebe je imao sat "Omkron".

✓ **Oštećena Bakija Elifa** izjavila je da je njen suprug Bakija Fehim radio u preduzeću "Planum" u Beogradu. Svakog mjeseca je dolazio kući. Trebalо je da se vrati kući u subotu 27.02.1993. godine. Pošto nije došao kući, pozvala je njegovo preduzeće u Beogradu gdje su je obavijestili da je Fehim pošao vozom za Bijelo Polje.

✓ **Oštećeni Preljević Kaćo** rekao je da je njegov sin Preljević Safet radio u Beogradu na podzemnoj stanici kod Vukovog spomenika. Sa njim je razgovarao 26.02.1993. godine, pa mu je Safet kazao da će sutradan doći kući brzim vozom.

✓ **Oštećena Topuzović Ifeta** saopštila je da je njen suprug Topuzović Džafer radio u preduzeću "Planum" i povremeno dolazio kući u Brodarevo. Duže vremena je njena porodica skrivala od nje da je Džafer nasilno odveden iz voza.

✓ **Oštećena Zeković Refika** je istakla da je njen suprug Zeković Fevzija ušao u voz u Užicu s namjerom da se prevezе do Prijepolja.

Sa njim je bio u vozu Ninčić Vuk iz Prijepolja koji je bio prisutan kada je Fevzija nasilno odveden iz voza

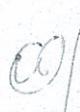
Oštećeni Babačić Sahret izjavio je da je njegov brat Babačić Ismet pošao iz Podgorice 26.02.1993. godine, u Užice, da bi nabavio robu za svoju prodavnici. Sjutradan 27.02.1993. godine, oko 19,30 časova u njihov stan je došao Bulatović Golub koji ga je obavijestio da je njegov brat Ismet odveden iz brzog voza u Štrpcima od strane policije i vojske radi provjere dokumentacije i da će vjerovatno sljedećim vozom doći kući. Golub je tada donio Ismetovu akt tašnu. Od vrednijih stvari Ismet je kod sebe imao zlatni prsten sa crnim kamenom, zlatnu burmu, zlatni lanac "Kartier" sa zlatnim priveskom u obliku savijenog pantera i jaknu od prevrnute kože marke "Rufol" koja je koštala 2.000 DM.

Oštećena Zuličić Milka potvrdila je da je njen sin Zuličić Zvezdan pošao iz Novog Sada za Beograd autobusom u 8 časova. Iz Beograda je trebalo da se preveze vozom do Nikšića da bi posjetio svoju rodbinu. Kada je došao u Beograd javio se telefonom i kazao da voz kasni 120 minuta i da će tim brzim vozom poći. Njen sin je na sebi imao farmerke bež boje, zimsku jaknu bež boje, cipele zimske žutosmedje boje, košulju crvenocrnu i sivi džemper.

Oštećena Dječević Djurdjina izjavila je da je njen sin Dječević Senad 26.02.1993. godine, pošao iz Bara za Kraljevo da bi završio neki posao. Senad je trebalo sjutradan da se vrati u Bar brzim vozom u 18,30 časova. Pošto se nije vratio saznala je da je nasilno odveden iz voza. Nakon nekoliko dana njen brat Vujović Djordije otišao je u Višegrad i razgovarao sa Milanom Lukićem, ali nije uspio da pronadje njenog sina. Senad je, najvjerovalnije, kod sebe tog dana imao 2.000 DM.

Nakon što je dana 27.02.1993. godine, u stаници Štrpci protivpravno lišeno slobode 20 lica, o čemu je šira javnost brzo obaviještena, više subjekata preduzelo je odredjene radnje u cilju pronalazaženja i oslobođanja tih lica.

 U ŽTP-u "Beograd" preduzete su bile odredjene radnje i prije ovog dogadjaja radi sprečavanja zaustavljanja njihovih vozova i odvodjenje putnika iz njih. Iz pismene dokumentacije ŽTP "Beograd" u Beogradu, broj 27/02 od 07.05.2002. godine i 11.06.2002. godine, se vidi da je ovo preduzeće vlasnik stanične zgrade u Štrpcima i dijela pruge koja prolazi kroz Bosnu i Hercegovinu, odnosno Republiku Srpsku u dužini od 9.827 metara.

 Direktor Sektora za odbrambene pripreme i zaštitu ŽTP-a "Beograd" strogo poverljivom informacijom broj 4/1.93 od 01.02.1993. godine, obavijestio je svog generalnog direktora da je dana 28.01.1993. godine, obaviješten od šefa Sekcije saobraćajno-transportnih poslova u Užicu Živanića da će pripadnici Srpske vojske opštine Rudo izvršiti zaustavljanje voza i odvodjenje putnika na dijelu pruge Beograd-Bar koja prolazi kroz Bosnu i Hercegovinu, vjerovatno u ukrnici Štrpci ili stajalištu Goleš. U informaciji je naglašeno da je u vezi ovog saznanja informisan nazuži stručni kolegijum preduzeća, održan sastanak sa predstavnicima milicije i Službe državne bezbjednosti Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije. Obavljen je razgovor sa pomoćnikom ministra odbrane Republike Srbije generalom Kuzmanovićem. Nakon toga u ovom preduzeću sačinjena je strogo povjerljiva informacija o aktivnostima ŽTP-a "Beograd" na sagledavanju bezbjednosne situacije na pruzi Užice-Gostun i saradnji sa organima Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije i Vojskom Jugoslavije. U informaciji stoji da je na sastanku održanom 02.02.1993. godine, u organu inistarstva unutrašnjih poslova u Užicu, izmedju ostalog, zaključeno: "Potvrđuje se informacija o nameri odvodjenja putnika iz voza i

dodaje se da je to strateška operacija Srpske vojske radi stvaranja uslova za razmenu zarobljenika i mrtvih. Zaključeno je da bi ovakav postupak Srpske vojske bio neprihvatljiv iz više razloga. Ova rešenja treba tražiti u dubini bosanskoj teritorije, stav je MUP-a iz Užica". Na sastanku Ministarstva odbrane u Vladi Republike Srbije iskažana je zabrinutost ŽTP-a "Beograd" za bezbjednost putnika i vozova. U informaciji je navedeno: "Sa strane ŽTP-a zahtevano je da Ministarstvo odbrane Republike Srbije preko Vojske Jugoslavije izvrši pritisak na Vojsku srpsku iz Bosne radi odustajanja od ove namere jer to može imati kontra efekat. Ukažali smo da je dužnost svake države, a to znači i nas željezničara da štiti svoje putnike bez obzira što ovaj deo pruge prolazi kroz teritoriju gde prestaje naša nadležnost".

Medjutim, i pored svih tih aktivnosti u februaru 1993. godine, zaustavljena su tri voza u stanici Štrpc. U informaciji ovog preduzeća, strogo poverljivo broj 5/1-93 od 01.03.1993. godine, je saopšteno da je 12.02.1993. godine, izvršeno prinudno zadržavanje dva voza u stanici Štrpc. Iz voza broj 3600 odvedena su tri putnika, a iz voza 3601 šest putnika i dva lica koja su čekala na stanici da se prevezu vozom. U informaciji je takođe naznačeno da je dana 27.02.1993. godine, prisilno zaustavljen voz broj 671 i da je iz voza izvedeno 24 putnika. Iz dokumentacije, koju je dostavio Sektor za pravne poslove ŽTP Beograd, broj 285/02-305 od 10.06.2002. godine, se vidi da su odmah nakon prisilnog zaustavljanja voza u stanici Štrpc, otpravnik vozova i sva tri konduktora, 01.03.1993. godine, svojeručno napisali kratke izvještaje o zaustavljanju voza u stanici Štrpc i odvodjenju putnika. Takođe su milicioneri, koji su obezbedjivali voz, dali vrlo kratke izjave. Procjena ova dva policajca je bila da su iz voza izvedena 23 putnika, pa su ti podaci korišćeni prilikom sačinjavanja informacije ovog preduzeća. Policajac Vranjić Miroslav potvrdio je da su u njegovom prisustvu naoružana lica legitimisali jedno lice koje je bilo hrvatske nacionalnosti i da su ga

potom izveli iz voza. Nijednu drugu aktivnost osim gore navedenih nijesu preduzete u ŽTP-u "Beograd". Ovaj dogadjaj, po internim propisima ovog preduzeća, nije tretiran kao vanredni dogadjaj.

(S) **Svjedok Živanić Miroslav** potvrdio je navode iz pismene dokumentacije njegovog preduzeća. Izjavio je da je u 1993. godini, radio kao šef Sekcije za saobraćajno transportne poslove u Užicu. Početkom 1993. godine, pojačana su ratna dejstva na području opštine Rudo preko čije teritorije prolazi dio pruge ŽTO "Beograd" u dužini preko 9 kilometara. Do njega su počele da dolaze glasine da može doći do ometanja željezničkog saobraćaja, miniranja pruge, postavljanje eksplozivnih naprava u vozovima i odvodjenja putnika iz vozova na toj teritoriji. Zbog toga je obavijestio prepostavljene u Beogradu radi preuzimanja odgovarajućih mera za što bezbjednije odvijanje saobraćaja.

(S) **Svjedok Mandić Mitar**, koji je u to vrijeme bio direktor Sektora za odbrambene pripreme i zaštitu, na osnovu tog izvještaja sačinio je povjerljivu informaciju generalnom direktoru ŽTP-a Beograd i preuzeo potrebne aktivnosti radi zaštite putnika i objekata na pruzi.

(S) **Ostali saslušani svjedoci**, koji su u 1993. godini radili u ŽTP "Beograd" na rukovodećim mjestima, i to: Ujčić Josip, Stožinić Ljubomir, Janković Predrag, Urošević Milan, Stamenković Slobodan i Kecman Nenad izjavili su da im ništa nije poznato u vezi predmetnog krivičnog djela, niti mogu da saopšte više od onog što je napisano u dostavljenoj dokumentaciji njihovog preduzeća.

(S) **Svjedoci Vujović Djordije, Čujić Goran i Jevrić Nebojša**, početkom marta 1993. godine, boravili su u Višegradu interesujući se za sudbinu nasilno odvedenih putnika.

Vujović Djordjije čim je saznao da je iz voza odveden njegov sestrič Dječević Senad, preuzeo je odmah odredjene radnje radi pronalaženja i oslobođanaja svog sestrića. Povezao se sa nekim ljudima iz Priboja, koji su mu omogućili da može poći u Višegrad. Početkom marta, sa Čujić Goranom iz Priboja, pošao je u Višegrad. Na mostu na Drini čekao ga je Milan Lukić. Lukić je visok oko 190 cm, crn, normalno razvijen, bez brade i brkova. Na sebi je imao maskirnu uniformu kakvu nose vojnici UMPROFORA ili NATO-a. Na glavi je imao crnu šubaru. Sa njim su bila tri-četiri njegova pratioca u maskirnim uniformama i sa crnim šubarama. Pošto su se pozdravili sa Milanom Lukićem, on ih je pozvao da podju sa njim u njegovu kancelariju. Pošli su sa mosta. Ispred njih se kretao Lukić vozilom "Pasat karavan" plave boje. Ušli su u zgradu na jednom uzvišenju. Tamo su u jednoj prostoriji zatekli novinara "Duge" Jevrić Nebojšu. Ispred te zgrade bilo je više lica u vojnim uniformama. Obavio je razgovor sa Milanom Lukićem. Lukić mu je kazao da on nema nikakve veze sa tim dogadjajem, ali da je čuo o otmici putnika iz voza i da je to uradila jedinica "Garavi sokak" iz Višegrada. Nije mu rekao ko su pripadnici te jedinice. Obećao mu je, ukoliko nešto više sazna o tom dogadjaju, da će mu javiti najkasnije sjutradan do 16 časova. Nakon toga vratio se u Priboj sa Čujić Goranom. Pošto se Milan Lukić nije javljaо, kako je obećao, vratio se u Bar. Nastavio je i nakon toga da traži sestrića, sve dok je predsjednik Republike Crne Gore, u to vrijeme Momir Bulatović, poslao njegovoj sestri telegram saučešća.

Čujić Goran je bio predsjednik Srpske narodne obnove u Priboju. Nakon što je izvršeno nasilno odvodjenje putnika iz voza u stanici Štrpcu, njemu se javljaо veći broj članova oštećenih porodica tražeći od njega da im pomogne oko pronalaženja njihovih rodjaka. Htjeli su da uspostave kontakt sa vojnim vlastima u Višegradu i Milanom Lukićem. Međutim, on nije smio da ih povede u Višegrad zato što su bili Muslimani. Pošao je jedino sa Vujović Djordjijem iz

Bara u Višegrad kod Milana Lukića. Nije razgovarao sa Milanom Lukićem, niti je prisustvovao razgovoru koji je vodjen izmedju Milana Lukića i Vujović Djordjija. Nakon što su njih dvojica razgovarali, vratili su se u Priboj. Usput mu je Vujović kazao da postoji náda da će ga Lukić u vezi otmice informisati. Za vrijeme svog boravka u Višegradi, kao ni kasnije, nije saznao ništa konkretno u vezi predmetnog dogadjaja.

Al Jevrić Nebojša kao novinar NIP "Duga" boravio je u Višegrádu početkom marta 1993. godine. Prikupljaо je podatke za reportažu koju je mislio da napiše o otmici putnika iz voza u Štrpcima. Međutim, nije uspio da prikupi bilo koji podatak u vezi odmice putnika, jer je uvijek nailazio na "zid čutnja" kada bi se predstavio kao novinar. Nije kontaktirao sa Milanom Lukićem. U to vrijeme u Višegradi je boravilo jedno lice iz Bara koje je tražilo svog sestrića.

U opštini Prijepolje u martu 1993. godine organizovano je više sastanaka i drugih aktivnosti u cilju pronalaženja nasilno odvedenih putnika iz voza, medju kojim je bilo i 8 lica sa područja te opštine.

Al Svjedok Petrić Radojko, koji je u to vrijeme bio predsjednik opštine Prijepolje, nakon što je saznao da je 8 lica iz njegove opštine nasilno odvedeno iz voza u stanici Štrpci, organizovao je sastank 02.03.1993. godine na kojem je razmotreno to pitanje. Na tom sastanku bili su prisutni predstavnici političkih partija, predstavnici vjerskih organizacija u Prijepolju i jedan broj članova oštećenih porodica. Hurić Zevdžo prisustvovao je tom sastanku u svojstvu predsjednika Stranke demokratske akcije. On je istovremeno bio član Odbora za koordinaciju sa državnim organima, koji su sačinjavali ugledniji ljudi muslimanske nacionalnosti iz Prijepolja. Sastanku je prisustvovao i Starovlah Vasilije protonamjesnik Srpske

pravoslavne crkve u Prijepolju. Sastanku su prisustvovali i potpredsjednik Vlade Republike Srbije Zoran Arandjelović i ministar pravde Tomislav Ilić. Dogovorene su mjere i aktivnosti koje treba preduzeti radi pronalaženja nasilno odvedenih putnika iz voza. Na tom sastanku bilo je predloga da svještenik Starovlah Vasilije, koji je ranije duže vremena radio u Višegradu, podje u Višegrad i pokuša da što više sazna o sudbini otetih putnika. U Prijepolju je, 15.03.1993. godine, boravio tadašnji predsjednik Republike Srbije Slobodan Milošević. On je tom prilikom obećao da će se preduzeti sve potrebne mjere da se pronadaju nasilno odvedeni putnici iz voza. Sve te aktivnosti nijesu dale rezultate, niti se saznalo šta se desilo kasnije sa licima koja su nasilno odvedena iz voza.

 Svjedok Starovlah Vasilije izjavio je da je ubrzo nakon sastanka, koji je održan u Prijepolju kod predsjednika opštine Petrić Radojka pošao svojim vozilom u Višegrad. Htio je da se raspita o sudbini putnika koji su odvedeni iz voza. Kada je došao u Višegrad, prvo je pošao u komandu vojske. U komandi su mu kazali da im nije ništa poznato o otmici putnika iz voza u Štrpcima. Kazali su mu da podje i da se u vezi toga raspita u Stanici Javne bezbjednosti u Višegradu. Pri tom ga je jedno lice u komandi vojske savjetovalo da se on bavi svojim poslom postoje ratno stanje. Potom je pošao u Stanicu Javne bezbjednosti u Višegradu gdje je dobio isti odgovor. Vratio se u Prijepolje i obavijestio oštećene porodice da nije uspio da bilo šta sazna o sudbini odvedenih putnika.

 Iskazi gore imenovanih svjedoka bili su jasni, logični i uvjerljivi, pa ih je Sud prihvatio kao istinite. Svi ovi svjedoci nastojali su da svojim iskazima pomognu Sudu da se u potpunosti rasvijetli krivično-pravni dogadjaj. Njihovi iskazi se ne razlikuju u prikazivanju bitnih činjenica. Međutim, veliki protek vremena od predmetnog dogadjaja do vremena kada su ovă lica saslušana, doveo je do toga da jedan broj svjedoka nije mogao da precizno odgovori

na sva postavljena pitanja od strane Suda. Logično je da svaki svjedok različito zapaža i prikazuje kritični dogadjaj jer sve to zavisi od njegovog trenutnog psihičkog stanja i trenutne usmjerenosti pažnje. Najveći broj svjedoka, koji se kritičnog dana nalazio u stanici Štrpci, bio je u posebnom psihičkom stanju izazvanom načinom izvršenja djela. Izazvani strah je uticao na njihovu percepciju dogadjaja i kasnije na mogućnost reprodukcije tog dogadjaja. No, u bitnim, odlučnim detaljima njihovi iskazi se podudaraju, jedan drugog dopunjaju, nadovezuju se i uklapaju u cjelokupnu hronologiju dogadjanja kritičnog dana na stanici.

(u) Iskazi gore navedenih svjedoka nijesu u suprotnosti u pogledu bitnih činjenica sa iskazom optuženog, datom u prethodnom postupku. Naprotiv, oni se u bitnome slažu i potvrđeni su drugim dokazima iznesenim na glavnem pretresu.

(u) Sud je posebno cijenio, ali nije prihvatio iskaze jednog broja svjedoka u dijelu gdje ti iskazi nijesu potvrđeni izvedenim dokazima koje je Sud prihvatio kao istinite. To su iskazi svjedoka: Petrović Duška, Mitrašinović Damjana, Alomerović Šefka i Hurić Zevdža, kao i iskazi svjedoka iz Višegrada koje je optuženi imenovao kao saučesnike u izvršenju predmetnog krivičnog djela. Neki od ovih iskaza su iskonstruisani i netačni. Dio svjedoka nije učestvovao u kritičnom dogadjaju, već su njihova saznanja posredna, uglavnom priča šta su čuli od nekoga. Svjedoci koje je optuženi označio kao saučesnike nijesu se izjasnili o bitnim činjenicama, jer bi se u tom slučaju izložili krivičnom gonjenju.

(u) Petrović Duško je jedini saslušani svjedok koji je, u toku postupka, izjavio da mu je poznato da je optuženi, sa još jednim brojem lica, učestvovao u predmetnom krivičnom dogadjaju i da je lično prisustvovao ubistvu sedam lica na mostu Hidroelektrane kod Višegrada, koja su nasilno odvedena iz voza.

U završnoj riječi zastupnik javne optužbe i punomoćnici oštećenih porodica istakli su da iskaz ovog svjedoka Sud treba da prihvati, jer se njim potvrđuje postojanje predmetnog krivičnog djela i krivičnopravna odgovornosti optuženog.

 Svjedok Petrović Duško saslušan je više puta u toku postupka i o bitnim činjenicama dao je različite iskaze.

 Na saslušanju kod istražnog sudije 11.03.1997. godine, izjavio je da je od 01.08.1991. godine, kao dobrovoljac bio na više ratišta u Slavoniji. U Višegrad je došao kao dobrovoljac sredinom januara 1993. godine. Dobrovoljačka jedinica je bila pod komandom regularne Vojske Republike Srpske. Komandir te dobrovoljačke jedinice bio je okrivljeni Ranislavljević Nebojša. Okrivljenog poznaje još od malena, jer su iz istog mesta. Okrivljeni je bio u braku sa njegovom sestrom Jadrankom, ali su brak razveli prije njegovog odlaska na ratište.

 Jednog dana, dok je bio u Višegradu, pozvao ga je Milan Lukić da dodje kod njega. Odazvao se pozivu i pošao u njegovu kancelariju, koja se nalazila u Višegradu. U kancelariji, pored Milana Lukića, bili su još: okrivljeni Ranislavljević Nebojša, Indjić Boban i dobrovoljac po nadimku Crni. Lukić ga je pitao, da li će da učestvuje u akciji zaustavljanja voza i oduzimanja stvari i novca od putnika u vozu. Odbio je tu ponudu, iako su on i ostali dobrovoljci tada bili bez cigareta, pića, uniformi i druge opreme. Otišao je u kasarnu sa namjerom da spava. Međutim, tada je dobio naredjenje da sa ostalim dobrovoljcima podje na teren i obezbijedi dostavljanje hrane jedinicama. Pošao je na teren gdje se zadržao 2 dana. Sa terena je više puta pokušavao da radio vezom dobije optuženog, ali u tome nije uspio.

Sa terena se vratio 27.02.1993. godine, izmedju 18 i 19 časova. odmah je pošao na Autobusku stanicu da bi sačekao autobus iz Užica i od putnika kupio cigarete i piće. Prolazeci pored kancelarije Milana Lukića, primijetio je optuženog i dobrovoljca Crnog. Optuženi mu je kazao da su završili posao i da podje sa njima da vidi šta su uradili. Pošli su pješice u pravcu Hidroelektrane. Nakon 200-300 metara stigao ih je vozilom marke "Golf" Indjić Boban. Dok su se vozili u pravcu Hidroelektrane, optuženi, Indjić i Crni su medjusobno razgovarali. Iz tog razgovora zaključio je da su oni iz voza Beograd-Bar nasilno odveli 21 putnika. U jednom trenutku oni su se medju sobom pitali šta da rade sa dva Crnca koji su bili medju tim putnicima. Indjić je zaustavio vozilo na samoj brani. Na udaljenosti od oko 4 metra od zaustavljenog vozila stajala je grupa muškaraca starosti od 20-40 godina u civilnim odijelima. Sa jedne i sa druge strane te civile obezbedjivali su vojnici Lukićeve paravojne formacije. Odmah po izlasku iz vozila dobrovoljac Crni je prošao naprijed, napravio par koraka u pravcu sedam civilnih lica, koja su stajala, i ispalio rafal metaka u njih. Svih tih sedam lica je palo niz branu u Drinu. Pitao je Crnog zašto je to uradio. On mu ništa nije odgovorio, već se samo nasmijao.

Nakon toga se odmah pješice vratio u Višegrad. Iste noći optuženi mu je dao jedne cipele, pantalone i jedan sat. Kazao mu je da su to stvari koje je oduzeo od otetih putnika. Optuženi mu je ispričao da su od putnika oduzeli sve vrednije stvari, zlato i novac. Cipele je koristio, a sat je prodao u Požarevcu. Sjutradan 28.02.1993. godine, protjeran je iz Višegrada po nalogu Milana Lukića.

Poslije mjesec dana vratio se u Višegrad, gdje je boravio vrlo kratko vrijeme. Tom prilikom vratio je optuženom pantalone koje mu je on bio dao.

Na ovom saslušanju istražni sudija je svjedoku Petrović Dušku pokazao 15 fotografija lica koja su kritičnog dana nasilno odvedena iz voza u Štrpcima. Svjedok je nakon pregledanih fotografija sa sigurnošću tvrdio da je prepoznao lica koja su ubijena na brani, i to: Hanić Muhedina, Rastoder Jusufa, Alomerović Adema i Kapetanović Esada. Izjavio je, ali nije bio siguran, da su na brani ubijeni putnici Buzov Tomo, Bakija Fehim i Softić Šećo, ali da za njih nije siguran.

 Na glavnem pretresu 06.05.1998. godine, svjedok Petrović Duško je u prvom dijelu dopunio, a u drugom dijelu izmijenio svoj iskaz koji je dao u prethodnom postupku.

Dopunio je svoj iskaz detaljnije opisujući svoj odlazak iz Despotovca i dolazak u Višegrad. Izjavio je da je optuženi Ranislavljević Nebojša skupljao dobrovoljce u Despotovcu za odlazak na ratište u Bosnu i Hercegovinu. Prijavio se jedan broj lica medju kojima je bio i on. Zna da su se prijavili pored njega još i: Obradović Dragi, Milošević Radiša zv.Hans, lice po imenu Slava zv.Fašista, kao i još lica čijih imena se sada ne sjeća. Došli su u Beograd i poslije Srpske nove godine, 15. ili 16. januara 1996. godine, oko 22 časa pošli vozom za Užice. Iz Užica su sjutradan izjutra autobusom pošli u Višegrad. Kada su došli u Višegrad, javili su se u komandu Brigade gdje je sa svim dobrovoljcima obavljen razgovor. Nakon toga su primljeni u Brigadu. Trebalo je da se uključe u Interventnu četu koja je imala povremena dejstva, ali to nijesu prihvatali, pa se formirala posebna jedinica. U početku se ta jedinica zvala "Resavci", a potom "Skakavci". Učestvovao je sa tom jedinicom u borbenim dejstvima na teritoriji opštine Rudar.

 Djelimično je izmijenio svoj raniji iskaz gdje je opisao susret sa optuženim dana 27.02.1993. godine, nakon što se vratio sa položaja, kao i sam dogadjaj na Hidroelektrani. Na glavnem pretresu

je izjavio da, kada je kritičnog dana došao sa Sjemeća u Višegrad, oko 22 časa, pošao je na Autobusku stanicu da bi kupio cigarete i alkohol. Pored kancelarije Milana Lukića video je optuženog i dobrovoljca Crnog. Okrivljeni je imao veliku plavu torbu i kada je on došao kod njega, odmah je iz te torbe izvadio jedne pantalone zelene boje, jedne kožne cipele plitke i dao mu te stvari. Iz džepa je izvadio sat "Roleks" koji mu je dao. Ništa mu tada optuženi i Crni nijesu pričali o njihovoj akciji, za to nijesu imali ni vremena, jer je naišao sa vozilom Indjić Boban i odmah su pošli ka Hidroelektrani. U vozilu se nije vodio nikakav razgovor. Na branu su došli sa lijeve strane gledano u smjeru toka rijeke Drine. Kada su došli kod donjeg dijela brane, video je tada na dijelu brane iznad Drine sedam lica u civilnim odijelima koja su stajala pored jedne ogradi, odnosno na betonskom zidu. Udaljeni od njih 5-6 metara nalazili su se Lukićevi ljudi koji su bili naoružani. Ta lica nigdje nijesu mogla da pobjegnu. Ispred njih je proticala Drina. Indjić Boban je zaustavio vozilo 3-4 metra daleko od tih lica. Brana je bila osvijetljena. Čim je zaustavljeno vozilo Crni je pošao 1-2 metra prema tim licima i ispalio rafal iz automatske puške, nakon čega su oni pali u Drinu. Pitao je Crnog zašto je to uradio, a on se samo nasmijao i ništa nije odgovorio.

Poslije toga se pješice vratio u Višegrad. Došao je u kasarnu gdje je dobrovoljac Crni ispričao da su oni izvršili prepad na voz u Štrpcima i da je iz voza odveden 20 ili 21 putnik. Hvalio se da je jednog putnika zaklao nožem i on mu je video krvav nož. Borci iz njegove jedinice su se bunili zašto ih je odveo na položaj i sklonio, tako da nijesu mogli da idu u tu akciju i ostvare neku korist. Kasnije su mu ti borci bili zahvalni što nijesu išli u tu akciju. Sjutradan u 8 časova je protjeran iz Višegrada od strane Milana Lukića i optuženog, vjerojatno zbog toga što nije htio da učestvuje u njihovoj akciji.

Na ovom glavnem pretresu, na insistiranje Suda da svjedok detaljnije opiše dogadjaj na brani-mostu Hidroelektrane, svjedok je izjavio da je Crni, nakon što je vozilo zaustavljeno, prešao 10-15 koraka da bi došao do lica koja su se nalazila na mostu brane. Svjedok je izjavio da je Crni morao prethodno da sidje niz 3-4 stepenice, da udje na kapiju ograde i dodje do tih lica. On je prvi išao za Crnim na rastojanju od 1 metra. Crni se zaustavio na udaljenosti metar - dva od tih lica, ispalio rafal metaka u njih i oni su pali u Drinu. Ta lica nijesu bila vezana. On je posmatrao ta lica više dok im je prilazio i tada ih je više zapazio nego kada je stao uz Crnog, jer je Crni odmah počeo da puca. Sve je to trajalo minut-dva od izlaska Crnog iz vozila do momenta ispaljenja rafala u ta lica.

Svjedoku su na glavnem pretresu pokazane fotografije 16 lica nasilno odvedenih iz voza. Medju njima je bila samo jedna nova fotografija koju on nije video kada je saslušan u prethodnom postupku, i to fotografija Zulčević Zvezdana. Na pretresu je sa sigurnošću prepoznao da su na mostu Hidroelektrane kritičnog dana ubijeni Buzov Toma, Husović Rifat, Hanić Muhedin i Ličina Iljaz.

 Svjedok je izjavio da je nekoliko dana prije 27.02.1993. godine, u Višegradu vido Šešelj Vojislava predsjednika Srpske radikalne stranke u društvu sa Milanom Lukićem. Milan Lukić je, nekoliko dana prije dolaska Šešelja u Višegrad, iz grada u nekom luksuznom automobilu iznio jednu količinu automatskog oružja i pištolja. To oružje je vratio u Višegrad kada je došao Šešelj, da bi tako prikazao da je to oružje poklonio Šešelj borcima. Kada se kasnije vratio u Višegrad, čuo je od dobrovoljca Crnog da je Šešelj dao pare da se izvede akcija u Štrpcima. Svjedok se izjasnio u vezi razlike u njegovom iskazu u prethodnom postupku i na glavnem pretresu, posebno vezano za prikaz svojeg susreta sa optuženim, odlaska na most Hidroelektrane, dogadjaja na samoj Hidroelektrani, kao i u vezi prepoznavanja lica sa fotografija koja su nasilno

odvedena iz voza kritičnog dana, pa je izjavio da je tačno ono što je // kazao na glavnem pretresu.

Na glavnem pretresu 25.12.2001. godine, svjedok Petrović Duško je pojasnio da se mjesto, gdje su stajali putnici na brani, nalazilo na desnoj ivici mosta gledano u smjeru toka rijeke Drine. Do tog mosta iz Višegrada vodi makadamski put. Koliko je mogao zapaziti, putnici su stajali oko pola metra daleko od ivice brane-mosta. Nakon što su pogodjena, ta lica su pala u Drinu, a dozvoljava i mogućnost da je jedan broj njih pao na ivicu brane. Izjavio je da je 15.02.2001. godine, doživio saobraćajnu nezgodu, zadobio teške tjelesne povrede i bio na bolovanju oko 9 mjeseci. Tek prije mjesec dana počeo je da ide bez štaka i to vrlo otežano, pa se zbog toga nije mogao ranije odazvati na pozive Suda da prisustvuje pretresu, kao ni rekonstrukciji dogadjaja na brani Hidroelektrane kod Višegrada.

 Na rekonstrukciji dogadjaja u Višgradu i Hidroelektrani Petrović Duško je ponovio svoj iskaz sa glavnog pretresa sve do opisa njegovog dolaska kod Hidroelektrane. Tako je izjavio da je iz Višegrada od jedne zgrade gdje se nalazila kancelarija Lukić Milana pošao vozilom zajedno sa optuženim Indjić Bobanom i Crnim. Prije starog mosta na Drini skrenuli su sa vozilom lijevo na sporedni put koji vodi prema Hidroelektrani. Taj put je dužine oko 1,5 kilometara. Njime su došli do jedne žičane kapije u blizini Hidroelektrani. Od te kapije nije se moglo dalje ići vozilom, pa je zbog toga vozilo zaustaljeno kod nje. Izašli su iz vozila, prošli kroz tu kapiju, spustili se niz 3-4 stepenice, a zatim pošli dalje pješice putem prema mostu Hidroelektrani. Dok je išao tim putem, video je da na ivici mosta stoji sedam lica. Nakon što su prešli 100 metara, došli su do lijeve ivice mosta gledano u pravcu Hidroelektrane. Kada su došli kod mosta, skrenuli su desno na most i prešli 4-5 metara dok nijesu došli naspram lica koja su se nalazila na mostu. Ta lica su stajala jedno pored drugoga na betonskoj ogradi. Bili su

okrenuti ka Hidroelektrani. Nijesu bili vezani. Kada je Crni došao naspram njih na udaljenosti od nekoliko metara, odmah je u njih ispalio rafal iz automatske puške nakon čega su ta lica pala u Drinu koja protiče ispod mosta. Moguće da je neko od tih lica palo naprijed na trotoar mosta, ali se toga sada ne sjeća. Po izjavi ovog svjedoka lice mesta na samom mostu je neizmijenjeno u odnosu na vrijeme kada se desio predmetni dogadjaj osim što nije postojala metalna ograda na betonskom zidu mosta koja sada postoji. Na pristupnom putu metalna kapija je postojala na udaljenosti od oko 100 metara od mosta i na tom mjestu se nalazilo nekoliko stepenica tako da pristupni put nije bio u istom nivou kao što je porilikom rekonstrukcije dogadjaja. Ta kapija je pomjerena nizvodno i pored nje se nalazi hangar koji nije postojao u vrijeme kada se desio predmetni dogadjaj.

 Dio iskaza ovog svjedoka, u kojem je opisao svoj dolazak u Višegrad sa drugim dobrovoljcima iz Despotovca i svoj raspored u Višegradsku brigadu, potvrđen je drugim izvedenim dokazima u postupku. Međutim, dio iskaza u kojem je svjedok Petrović prikazao svoj susret i boravak sa optuženim u Višgradu 27.02.1993. godine, i svoje prisustvo ubistvu sedam odvedenih putnika iz voza, na mostu Hidroelektrane, mijenjao je više puta u toku postupka.

 U prethodnom postupku svjedok Petrović Duško je izjavio da se sa terena vratio u kasarnu 27.02.1993. godine, negdje izmedju 18-19 časova i da je nakon toga odmah pošao na autobusku stanicu. Kada je došao kod stanice, video je optuženog da je stajao sa Crnim ispred kancelarije Lukića Milana koja se nalazi u blizini autobuske stanice. Optuženi mu je odmah kazao da su završili posao i da podje sa njima da vidi šta su radili. Dok su išli vozilom prema Hidroelektrani, na osnovu razgovora koji je vodjen izmedju optuženog, Indjić Bobana i Crnog, zaključio je da su oni iz voza, koji je saobraćao na liniji Beograd-Bar, odveli 21 putnika, medju

kojim su bila i dva crnca. Na pretresu je istakao da se sa položaja vratio oko 22 časa i kada je vidio optuženog na stanici, nije mu ništa pričao, jer za to nije imao ni vremena, pošto je odmah vozilom naišao Indjić Boban. U vozilu se nije vodio bilo kakav razgovor u vezi otmice putnika.

Q Dolazak kod Hidroelektrane Petrović Duško je različito opisao u toku postupka. U prethodnom postupku je izjavio da su vozilom došli putem na samu branu tj. most i da su odvedeni putnici iz voza bili udaljeni od zaustavljenog vozila 3 do 4 metra. Na rekonstrukciji dogadjaja je izjavio da je na pristupnom putu prema brani i mostu postojala žičana kapija zbog koje se nije moglo dalje ići vozilom. Zbog toga su od kapije nastavili da idu pješice oko 100 metara dok nijesu došli do mosta gdje se nalazila grupa lica iz voza.

Q O samom mjestu, gdje su po navodima ovog svjedoka, stajala lica na mostu koja su kasnije ubijena, svjedok Petrović je dao razlaicite iskaze. U prethonom postupku izjavio je da su ta lica stajala na ivici brane. Na pretresu je prvo izjavio da su ta lica stajala pored ogradi mosta, odnosno na jednom zidu. Kasnije, na drugom glavnom pretresu, izjavio je da su ta lica stajala oko pola metra daleko od ivice mosta. Na rekonstrukciji dogadjaja svjedok je istakao da su ta lica stajala na betonskoj ogradi mosta koja je visine 60 cm, a širine 30 cm. Na toj ogradi u vrijeme rekonstrukcije dogadjaja se nalazila metalna konstrukcija visine 35 cm.

Q U prethodnom postupku svjedok Petrović Duško je izjavio da se od Hidroelektrane vratio sam pješice u kasarnu. Te noći optuženi mu je dao jedne pantalone, cipele i sat i kazao mu da su oni te noći od odvedenih putnika iz voza oduzeli sve vrednije stvari. Na pretresu je izmijenio ovaj dio iskaza, pa je izjavio da mu je ove stvari optuženi dao ispred kancelarije Milana Lukića. Te stvari je izvadio iz jedne velike putne torbe koju je imao u rukama. Jedino

mu je sat marke "Roleks" dao iz džepa. U kasarni o otmici putnika nije pričao optuženi, već dobrovoljac Crni, koji je ispričao da su oni izvršili prepad na voz u Štrpcima i da su iz voza odveli 20 ili 21 putnika. Crni se hvalio da je on zaklao jednog putnika. Vidio je kod Crnog krvav nož.

Svjedok Petrović Duško izjavio je da je lica, koja su ubijena na mostu Hidroelektrane, zapazio više dok je njima prilazio, nego kada se nalazio ispred njih na mostu, jer je Crni odmah počeo da puca u njih i oni su nakon toga pali u rijeku Drinu. Izjavio je da su to bila mlađa lica starosti od 20 do 40 godina. U prethodnom postupku, nakon što je pregledao fotografije 15 lica koja su nasilno odvedena iz voza, sa sigurnošću je tvrdio da su medju ubijenim licima bili: Hanić Muhedin, Rastoder Jusuf, Alomerović Adem i Kapetanović Esad. Iz podataka u spisima predmeta se vidi da je Alomerović Adem bio star 57 godina, a Rastoder Jusuf 54 godine. Na pretresu je izmijenio iskaz, pa je sa sigurnošću tvrdio da su na mostu Hidroelektrane, pored Hanić Muhedina koga je i ranije pomenuo, ubijeni Buzov Tomo i Husović Rifat.

Radi provjere iskaza ovog svjedoka o dogadjaju na mostu Hidroelektrane, izvedeni su sledeći dokazi: pročitan je izvještaj od ZDP "Hidroelektrana na Drini" u Višegradu broj 05-605/02 od 21.05.2002. godine i 01-685-01/02 od 04.06.2002. godine, saslušan je svjedok Mirko Ostojić iz Višegrada, kao i izvršena rekonstrukcija dogadjaja u Višegradu i Hidroelektrani uz prisustvo svjedoka Petrović Duška.

 Iz izvještaja ZDP "Hidroelektrane na Drini" u Višegradu dostavljenog od strane direktora tog preduzeća Marjanović Milovana se vidi da na brani i mostu Hidrocentrale ništa nije mijenjano od 1990. godine. Jedino je na pristupnom putu sa desne strane rijeke Drine pomjerena kapija nizvodno od mosta i

postavljena na mjestu gdje se sada nalazi. Pored nje je napravljen novi hangar. Ta kapija je bila udaljena od mosta 127,3 metra, a pomjerena je sa tog mesta nizvodno za 216,50 metara.

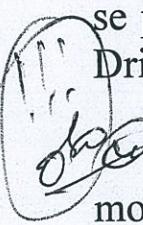
Svjedok Ostojić Mirko izjavio je da u ZDP "Hidroelektrana na Drini" radi od 1976. godine. Dok je Hidroelektrana bila u izgradnji, radio je kao šef gradjevinskog nadzora. Hidroelektrana je puštena u rad 25.11.1989. godine, i od tada u tom preduzeću radi na mjestu šefa sektora za investicije i razvoj. Zbog toga mu je dobro poznato koji su sve radovi izvedeni na Hidroelektrani do njenog puštanja u rad i kasnije. Nakon što je Hidroelektrana puštena u rad, nikakvi gradjevinski radovi više, na tom prostoru, nijesu izvedeni, osim što je kapija na pristupnom putu ka Hidroelektrani, koji se nalazi sa desne strane Drine, pomjerena nizvodno. Ona se ranije nalazila na udaljenosti od 127,30 metara od mosta na ispustima vode iz brane, odnosno mosta preko evakuacionih organa. Pomjerena je sa ranijih mesta za 216,50 metara, tako da je sada udaljena od mosta 343,80 metara. Na mjestu gdje se ranije nalazila kapija nijesu postojale stepenice i nivo pristupnog puta nije mijenjan. Sa desne strane Drine, od mosta nizvodno prema kapiji, postoji ograda koja se tu nalazi od dana puštanja Hidroelektrane u rad. Takođe, na mostu preko evakuacionih organa ništa nije mijenjano od 1989. godine. Sredinom mosta nalaze se šine za remontni kran. Sa obje strane mosta nalazi se ograda napravljena u donjem dijelu od betona, a u gornjem dijelu od metalne konstrukcije. Betonski dio ograde je dimenzije 60 x 30 cm a metalna konstrukcija visine 35 cm.

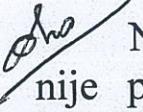
Svjedok Ostojić Mirko je izjavio da je u vrijeme oružanih sukoba u Bosni i Hercegovini takođe radio u Hidroelktrani. Ne sjeća se gdje se nalazio 27.02.1993. godine. Hidrocentralu za to vrijeme čuvala je vojska i policija i u njen krug nije mogao ući niko bez posebne dozvole. Nije mu poznato da je u njenom krugu ubijeno

bilo koje lice, a to nije bilo ni moguće uraditi zbog obezbjedjenja koje se tu nalazilo.

Sud je prihvatio iskaz ovog svjedoka kao jasan i ubjedljiv. Iskazom ovog svjedoka potvrđuje se i valjanost dostavljenog pismenog izvještaja od Uprave Hidroelektrane

Iz zapisnika o rekonstrukciji dogadjaja na licu mesta se vidi da se ispod brane nalazi most na ispustima vode iz brane tako da od mosta Drina nastavlja dalje svoj tok. Most je širine 11,90 metara. Sa obje njegove strane nalazi se ograda koja je u donjem dijelu sagradjena od betona 60 x 30 cm a u gornjem dijelu od metalne konstrukcije visine 35 cm. Od mosta na desnoj strani Drine nalazi se pristupni put koji je u istom nivou i nema stepenica. Prema rijeci Drini je metalna ograda visine 1,20 metara.

 Utvrđeno je da se dogadjaj na mostu Hidroelektrane nije mogao desiti onako kako je to opisao ovaj svjedok. Na betonskom zidu koji je širine svega 30 cm nalazila se metalna konstrukcija visine 35 cm te na toj ogradi nijesu mogla stajati lica za koja je ovaj svjedok tvrdio da su stajala prije nego što su ubijena. Navodi svjedoka Petrović Duška nijesu potvrđeni ni iskazom optuženog iz prethodnog postupka, jer je optuženi izjavio da je kritičnog dana kada se vratio u Višegrad, negdje oko 23 časa, odmah pošao u kasarnu. Izjavio je da su lica koja su nasilno izvedena iz voza ubijena u selu za koje je sud utvrđio zove Mušići, a da u njegovom prisustvu nijedno lice nije lišeno života kod Hidroelektrane.

 Na osnovu istaknutih razloga, iskaz svjedoka Petrović Duška nije prihvaćen, jer je iskonstuisan i netačan i nije potvrđen izvedenim dokazima na pretresu.

Svjedok Mitrašinović Damjan je istakao da je bio komandant Goraždanske brigade u Višegradu u 1993. godini. Ta Brigada je bila sastavljena većinom od izbjeglica iz Goražda. Brigada je u početku bila smještena u Vardištu, kod Višegrada, a kasnije izmještena u Bradinu, u rejon Sjemećkog polja. To je bila laka pješadijska brigada vezana za planinska dejstva. Ona je izvodila borbena dejstva na lijevoj obali Drine. Brigada je raspolagala većim brojem teretnih vozila, a najviše vozilima "Tam" tip 110 i 150. Ta vozila su imala cerade sivomaslinaste boje. Vozilo "Tam"-110 ima dvije osovine i u njega može da se smjesti 18 do 20 vojnika sa svom opremom. Vozilo "Tam"-150 ima tri osovine i veću karosekriju gdje je moglo da se smjesti i do 40 vojnika. Poznaje Milana Lukića i nekoliko puta za to vrijeme vidjao ga je u Višgrad. On nije bio pripadnik njegove Brigade. Nije davao njemu ili bilo kome drugome van njegove Brigade teretna vozila na upotrebu. O dogadjaju u Štrpcima saznao je iz sredstava javnog informisanja.

Sud nije prihvatio iskaz svjedoka Mitrašinović Damjana u dijelu gdje je izjavio da kritičnog dana naoružana grupa nije koristila vozilo Goraždanske brigade. Ostalim izvedenim dokazima je utvrđeno da je u Višegradu samo Goraždanka brigada imala vozilo marke "Tam"-150, kakvo je koristila naoružana grupa prilikom izvršenja krivičnog djela. Po ocjeni Suda vozilo je dato na upotrebu, ali za neku drugu svrhu. To se zaključuje na osnovu toga što je naoružana grupa tim vozilom u početku pošla u drugom smjeru, u njemu prešla policijski punkt na granici sa Republikom Srbijom i jedno vrijeme kretala se teritorijom Republike Srbije. Pošto su prešli oko jedan kilometar, kako je to izjavio optuženi, vozača tog vozila, koji je vjerovatno bio pripadnik Goraždanske brigade, izbacili su iz vozila da ne bi video i znao gdje će naoružana grupa tim vozilom da se kreće i šta će da uradi. Optuženi je izjavio da je neposredno prije, nego što je naoružana grupa krenula iz Višegrada prema stanicu Štrpci, video da je Milan Lukić razgovarao sa svjedokom

Mitrašinović Damjanom i kada se Milan Lukić vratio, kazao je da je sve završio oko vozila.

¶ Svjedok Hurić Zevdžo izjavio da je istog dana, kada se desila otmica, obaviješten u Prijepolju. S obzirom da je medju tim licima bio znatan broj iz opštine Prijepolje, od nekoliko vidjenijih muslimana u Prijepolju formiran je odbor za koordinaciju aktivnosti sa državnim organima. On je, kao profesor matematike i predsjednik Stranke demokratske akcije u Prijepolju, postao član tog odbora. Zadatak odbora je bio da pruži odredjenu pomoć oštećenim porodicama i da prikuplja podatke u vezi otmice putnika i dostavlja ih državnim organima. Potvrdio je navode svjedoka Petrić Radojka da je o ovom pitanju održano više sastanaka u Prijepolju i Beogradu kojim je i on prisustvovao.

Hurić Zevdžo je, dalje, kazao da je on došao do saznanja od nekog lica, koje mu je te podatke prenijelo telefonom, da su odvedeni putnici iz voza ubijeni u kanjonu rijeke Rzav. Prethodno su natjerani da sami sebi iskopaju rake i zatim su ubijeni. To lice, kako je on ocijenio, iskreno mu je prenijelo podatke i kazalo mu da nema potrebe više preduzimati aktivnosti radi pronalaženja otetih putnika. To je bilo poslije boravka predsjednika Republike Srbije Milošević Slobodana u Prijepolju 15.03.1993. godine.

¶ Ovaj dio iskaza svjedoka Sud nije prihvatio. Na pretresu sam svjedok je izjavio da ove podatke prvi put iznosi na, pa nema opravdanja zašto ranije nije obavijestio državne organe, a oštećene porodice posebno, jer je bio član odbora koji se bavio prikupljanjem podataka o otetim putnicima. Osim toga, izvedenim dokazima na glavnom pretresu, nesumnjivo je utvrđeno da su nasilno odvedeni putnici iz voza, ubijeni istog dana kada su i odvedeni, ali na drugoj lokaciji, u selu Mušići.

Svjedok Alomerović Šefko predsjednik Helsinškog komiteta za ljudska prava Sandžaka 27.02.1993. godine, nalazio se u Beogradu. Negdje izmedju 9 i 10 časova pošao je na Željezničku stanicu gdje je bio pozvan da pomogne jednoj grupi izbjeglica iz Trebinja oko njihovog smještaja u Beogradu. Na stanicu je saznao da se u vozu koji treba da podje za Bar nalaze Alomerović Adem i Zupčević Halil sa porodicom. Tog dana, oko 16,15 časova jedna žena, aktivista Komiteta iz Priboja, obavijestila ga je da je zaustavljen voz u Štrpcima i da je iz voza odvedeno 40 Muslimana. Od tada on i članovi njegovog Komiteta uložili su veliki trud radi prikupljanja podataka o predmetnom dogadjaju kao i pružanju određene pomoći oštećenim porodicama. Pri tom se izlagao i određenim opasnostima boraveći na teritoriji Višegrada u vrijeme oružanih sukoba u Bosne i Hercegovine. Zahvaljujući pomoći i ovog Komiteta utvrđen je tačan broj nasilno odvedenih lica iz voza u stanici Štrpci. O tome su obaviješteni nadležni državni organi.

Sud nije prihvatio dio iskaza ovog svjedoka u kojem je opisao boravak u Višgradu nasilno odvedenih lica iz voza, niti tvrdnje o vremenu i mjestu njihovoog ubistva.

Svjedok Alomerović Šefko je izjavio da je na osnovu provedenih istraživanja utvrdio da su oteti putnici iz voza, po dovodjenju u Višgrad, zatvoreni u prostorije Stanice Javne bezbjednosti. Traženo je da se ta lica razmijene za četiri borca Republike Srpske, medju kojim je bio i Mićo Obradović, rezervni kapetan I klase. Kada je to odbijeno, 05.03.1993. godine, sedam putnika je ubijeno na brani Hidroelektrane kod Višegrada. Na taj način otmičari su upozorili da će ubiti i ostala lica ako se ne udovolji njihovom zahtjevu. Nakon 8 – 9 dana ubijeno je preostalih 11 putnika u prizemlju jedne kuće u selu Sasi kod Višegrada. Jedno lice, koje je odmah po dovodjenju u Višgrad, nasilno mobilisano u Vojsku Republike Srpske, ubijeno je prije 05.03.1993. godine. Ovaj

zaključak svjedok je izveo na osnovu kazivanja jednog broja lica iz Višegrada čija imena nije naveo na glavnem pretresu iz razloga što kod nas ne postoji Institut zaštićenog svjedoka, pa bi ova lica, u slučaju njihovog otkrivanja, imala velike probleme.

Ovaj dio iskaza svjedoka Alomerović Šefka Sud nije prihvatio, jer nije potvrđen ostalim izvedenim dokazima. Naprotiv, u postupku je utvrđeno da su svi putnici, koji su nasilno odvedeni iz voza, ubijeni istog dana naveče u selu Mušići kod Višegrada, kako je to optuženi detaljno prikazao u svom iskazu u prethodnom postupku i potvrđeno dokazima na pretresu.

Optuženi je u prethodnom postupku imenovao jedan broj lica iz Višegrada koja su zajedno sa njim učestvovala u izvršenju predmetnog krivičnog djela. Najveći broj tih lica je saslušan od strane predsjednika Vijeća Osnovnog suda, u Osnovnom sudu u Višgradu, a njihovi iskazi pročitani na glavnem pretresu. Ta lica su potvrdila da su u februaru 1993. godine bila pripadnici Višegradske brigade, ali da se nijesu 27.02.1993. godine nalazila na Željezničkoj stanici Štrpci, već na drugom mjestu. Izjavili su da nikada nijesu boravili u toj stanici.

Svjedoci Indjić Boban, Drekalo Ranko, Šekarić Miodrag i Poluga Obrad izjavili su da su bili pripadnici Interventne čete u sastavu Višegradske brigade. Komandir te čete je bio Indjić Boban. Sa svojom jedinicom, od sredine februara 1993. godine, pa do 10-15 marta 1993. godine, nalazili su se na položaju Sjemeća i Polja daleko od Višegrada oko 25 kilometara. Dok su još bili na tom položaju, preko sredstava javnog informisanja, saznali su da je u stanici Štrpci zaustavljen voz i odведен jedan broj putnika. Optuženog su upoznali kada je ranjen u martu 1993. godine.

① **Svjedok Mitrašinović Mijo** istakao je da je bio pripadnik Interventne čete i to komandir drugog voda. U februaru 1993. godine, 10-15 dana, bio je u Beogradu, gdje mu je živjela porodica. Dok se još nalazio u Beogradu saznao je o dogadjaju koji se desio u Štrpcima. Optuženog je upoznao tek u martu 1993. godine.

② **Svjedok Poluga Novak** izjavio je da je bio pripadnik Interventne čete. Često je odsustvovao iz čete i boravio kod svoje kuće. Ne sjeća se 27.02.1993. godine, ali sigurno nije bio u stanici Štrpci. Optuženog poznaje i zna da je bio komandir voda "Skakavac".

③ **Svjedok Jovičić Mićo** potvrdio je navode optuženog iz predhodnog postupka u vezi njihovog zajedničkog dolaska i boravka u Višegradu sve do njihovog povratka u Višegrad 27.02.1993. godine. Izjavio je da je sredinom januara 1993. godine, zajedno sa optuženim i još jednim brojem dobrovoljaca iz Despotovca, došao u Višegrad. Postali su pripadnici Interventne čete kojom je komandovao Indjić Boban. Komandir jednog odjeljenja je bio okrivljeni, a on njegov zamjenik. Sa optuženim je u januaru boravio na slavi u kući Milana Lukića. Takodje je sa optuženim učestvovao u borbenim dejstvima na području opštine Rudo u januaru 1993. godine. Dana 24. ili 25.02.1993. godine, posao je sa optuženim iz Višegrada u Beograd. Sa njima je tada posao i Obradović Dragi zvan Dragče koji je ostao u Despotovcu, a on i optuženi se vratili u Višegrad 27.02.1993. godine oko 13 časova. Pošto su došli u Višegrad, posli su u kasarnu u Okolište. U Okolištu ga je pitao jedan borac da li će on da ide u Sjemeć gdje se formirala jurišna brigada. On je odgovorio da hoće. Nakon toga uzeo je pušku iz spavaone i posao u Sjemeć, koji je udaljen od Višegrada 25 kilometara. Optuženi je ostao u kasarni i kazao mu da hoće da ide kod svoje djevoke u Višegrad. Naveče se vratio u kasarnu. Pošto je popio veću količinu alkohola, odmah je posao u svoju spavaonu gdje su spavali samo on i optuženi. Optuženog tada nije zatekao u spavaoni. Brzo

nakon toga je zaspao. Sjutradan se već počelo pričati po Višegradu o tome da je zaustavljen voz u Štrpcima i da je iz voza odveden jedan broj putnika. Nikada nije boravio na brani Hidroelektrane. Pročitao je u novinama da njega tereti Petrović Duško, sa kojim je zajedno došao u Višegrad, da je on ubio sedam lica na brani, što nije tačno, već je izmišljeno od ovog sivedoka.

Protiv Lukić Milana iz Višegrada vodjena je istraga zbog krivičnog djela iz člana 63, stav 5, u vezi stava 1 Krivičnog zakona Republike Srbije, što se vidi uvidom u spise predmeta Okružnog suda u Beogradu Ki.br.566/94. Izvršen je uvid u ovaj predmet na glavnom pretresu.

(C) Istražni sudija Okružnog suda u Beogradu bio je donio rješenje o sprovodjenju istrage protiv Lukić Milana iz Višegrada Ki.br.566/94 od 06.04.1994. godine, zbog osnovane sumnje da je dana 27.02.1993. godine, oko 15 časova, u Željezničkoj stanici Štrpci, bivša Bosna i Hercegovina, sa grupom od 30 NN lica protivpravno oduzeo slobodu kretanja licima, koja su navedena i u izreci ove presude, osim što nijesu bila navedena imena Ličina Ilijaza iz Bijelog Polja i lica Crnca, "...tako što su nakon ulaska u voz na relaciji Beograd-Bar u stanici Štrpce, blokirali voz, izdali naredbu otpravniku voza da voz iz stanice ne smije krenuti dok oni to ne dozvole, zatim su uz prijetnju oružjem skinuli sa voza navedena lica i kamionom ih odveli u nepoznatom pravcu, nakon čega se ovim licima gubi svaki trag te se osnovano zaključuje da su ova lica usled protivpravnog lišenja slobode, izgubila život, čime bi učinio krivično delo protivpravnog lišenja slobode iz člana 63 stav 5 u vezi stava 1 Krivičnog zakona Republike Srbije".

U toku istrage saslušan je okrivljeni Lukić Milan koji nije priznao da je izvršio djelo koje mu je bilo stavljen na teret. Izjavio je da je bio pripadnik Vojske Republike Srpske i da je krajem

februara 1993. godine bio na ratištu u selu Ruišta, daleko oko 50 kilometara od granice prema Republici Srbiji. Nikada nije boravio u stanici Štrpcu. U ovom predmetu saslušana su tri svjedoka, i to: otpravnik vozova Ičegić Slobodan i pratioci voza policajci: Udovčić Zoran i Vranjić Miroslav. Ovi svjedoci nijesu medju naoružanim licima u stanici Štrpcu prepoznali okrivljenog Lukić Milana. Nakon toga Vijeće Okružnog suda u Beogradu, svojim rješenjem Kv.br.554/94 od 27.04.1994. godine, na osnovu člana 171 stav 1 tačka 4 Zako o krivičnom postupku obustavilo je istragu protiv Lukić Milana i ukinulo mu prityvor. To rješenje je potvrđeno rješenjem Vrhovnog suda Srbije Kž.br.II-406/94 od 24.05.1994. godine.

Gore imenovana lica iz Višegrada nijesu potvrdila navode optuženog, iz prethodnog postupka, da su zajedno sa njim učestvovali u predmetnom dogadjaju, jer bi priznanjem te činjenice izložili sebe krivičnom gonjenju odnosno krivičnoj odgovornosti.

(Bo) Optuženi je u prethodnom postupku detaljno opisao predmetni krivični dogadjaj. Dao je opis lica mesta na tri različite lokacije koje su medusobno udaljene oko 40 kilometara: stanicu Štrpcu u opštini Rudo i sela Prelovo i Mušići u opštini Višegrad. Detaljno je prikazao preduzete radnje od strane naoružane grupe i sebe lično, na tim lokacijama Tako detaljan opis i navođenje najsitnijih detalja moglo je da iznese samo lice koje je stvarno u kritičnom vremenu boravilo na tom prostoru. Optuženi je iznio mogućnost da nije sve prikazao, zato što je proteklo tri godine od tog dogadjaja, a trudio se da taj dogadjaj što više zaboravi.

Iskaz optuženog, u kojem je priznao izvršenje predmetnog krivičnog djela, potvrđen je na pretresu izvedenim dokazima kako u pogledu bitnih činjenica tako i u pogledu najsitnijih detalja koje je optuženi iznio u svom iskazu:

Q --Optuženi je objasnio da je sa naoružanom grupom lica, kada su napustili Višegrad, vozilom prešli policijski punkt na granici sa Republikom Srbijom. Pošto su prošli oko jedan kilometar, vozač tog kamiona je primoran da napusti vozilo i ostane na tom mjestu. Nakon što je upravljanje vozilom preuzele lice iz grupe, vratili su se na teritoriju Republike Srpske. Pošto je cerada na vozilu bila spuštena optuženi je izjavio da nije video kuda se sve vozilom kreću, ali da zna da su jedno vrijeme išli putem prema Rudom. Sa tog puta su skrenuli na jedan vrlo loš makadamski put. Na pojedinim djelovima tog puta morali su da izlaze iz vozila i da se kreću pješice da bi teretno vozilo moglo lakše da se kreće.

Q Ovi navodi optuženog potvrđjeni su uvidjajem na licu mjesta. Iz zapisnika o uvidjaju od 02.04.2001. godine, se vidi da se mjesto Štrpci nalazi na asvaltnom putu Višegrad-Rudo udaljeno od Višegrada 30 kilometara. Na putu od Šrbaca prema Višgradu na 18 kilometara nalazi se mjesto Dobrun u čijoj blizini je granični prelaz prema Srbiji. Naoružana grupa lica, nakon što se vratila sa teritorije Srbije u selo Dobrun, produžila je asvaltnim putem do Šrbaca. Kada su došli u mjesto Štrpci, skrenuli su na sporedni i jedini put kojim se vozilom moglo doći do stanice Štrpci. Put je makadamski u dosta lošem stanju. U većem dijelu put je u usponu pri čemu je u prvom dijelu sa blagim usponom, a u nastavku na dužini od oko 300-400 metara izuzetno je izražen poduzni uspon od oko 15 stepeni, tako da su na tom dijelu puta optuženi i ostali članovi naoružane grupe morali da izadju iz vozila i da se kreću pješice, da bi vozilo moglo da prodje taj dio puta.

--Optuženi je objasnio da je vozilo, kada su došli na Željezničku stanicu, parkirano na prostoru između stanične zgrade i pomoćne zgrade blizu pruge.

(O) Iz zapisnika o uvidjaju od 02.04.2001. godine, se vidi da su tačni ovi navodi optuženog. Izmedju staničnih zgrada i pomoćne zgrade u stanicu Štrpcu nalazi se pakring prostor veličine 40 x 18,60 metara. Optuženi nije objasnio u kom položaju je vozilo zaustavljeno. Izvedenim dokazima na pretresu je utvrđeno da je to vozilo okrenuto na tom prostoru i da je parkirano iza pomoćne zgrade na putu koji vodi prema Štrpcima. Zadnji dio vozila bio je okrenut prema staničnim zgradama. Naoružana grupa je tako postavila vozilo da bi lakše u njega uvodili putnike iz voza a, i da bi kasnije mogli brže da napuste stanicu.

--Prema izjavi optuženog, po dolasku na plato Željezničke stanice nekoliko naoružanih lica je pošlo u staničnu zgradu. Prije toga, dok su išli pješice makadamskim putem prema stanicu, jedan broj lica iz naoružane grupe izrazio je bojazan da će zakasniti i da će voz proći.

Ovi navodi optuženog potvrđeni su od stane svjedoka Ičegić Sloboda, koji se u to vrijeme nalazio u staničnoj zgradi na dužnosti otpravnika vozova. Ovaj svjedok je izjavio da je u njegovu kancelariju poslije 15 časova ušla naoružana grupa lica koja ga je pitala kada voz treba da stigne u stanicu. On im je prvo odgovorio da voz kasni 60 minuta, a nakon izvršene provjere, utvrdio je da je taj voz kasni 120 minuta. Prema tome, opravdana je bila bojazan naoružanih lica da mogu zakasniti i da neće zateći voz u stanicu. Da se voz kretao po redu vožnje, bez kašnjenja, naoružana lica ne bi zatekla voz u stanicu, jer bi on prije njihovog dolaska prošao stanicu. Zbog kašnjenja voza 120 minuta, naoružana lica su čekala dolazak voza u stanicu 40 do 50 minuta. Došli su u stanicu poslije 15 časova, a voz je zaustavljen u stanicu u 15,58 časova.

(O) --Optuženi je zapazio da je voz pri ulasku u stanicu kočio. To su potvrdili svjedoci Udovčić Zoran i Vranjić Miroslav, koji su izjavili da je voz, prije nego što se zaustavio u stanicu, naglo kočio.

(W) --Naoružana grupa, po prethodno napravljenom planu, podijeljena je u više manjih grupa i svaka je imala svoj posebni zadatak, kako je to objasnio optuženi. Odredjene su grupe koje će ući u voz, grupe pored voza kao i grupe pored teretnog vozila. Kada je voz zaustavljen u stanicu, svaka grupa je izvršavala svoj dio zadatka. Najveći broj svjedoka koji su se nalazili u vozu potvrdili su ove navode optuženog. Vidjeli su veći broj naoružanih lica sa desne stane voza raspoređenih na medjusobnom rastojanju od 10 do 15 metara. Svjedoci Udovčić Zoran i Vranjić Miroslav potvrdili su da su dvije grupe naoružanih lica ušla u voz, i to jedna u prednji dio voza, a druga u zadnji dio voza.

(W) --Optuženi, kako je sam izjavio, nije bio određen da ulazi u voz, već da prihvata izvedene putnike iz voza i da ih sprovodi do teretnog vozila. Međutim, i on je sa jednom grupom ušao u voz. Čuo je kada je Milan Lukić kazao putnicima u vozu da će odvedeni putnici biti vraćeni nakon kompjuterske kontrole. Ove navode optuženog potvrdili su svjedoci Kočalo Branko i Bulatović Golub. Izjavili su da su, prilikom izvodjenja iz njihovog kupea Babačić Ismeta, naoružana lica objasnila da on mora da podje sa njima radi kompjuterske provjere podataka.

(O) --Optuženi nije dao lični opis izvedenih putnika iz voza, ali je skoro tačno odredio njihov broj. Kazao je da je po njegovoj procjeni iz voza odvedeno 19 putnika, a Sud je utvrdio da je iz voza izvedeno 20 putnika.

(W) --Tvrđnja optuženog da su oni kod Željezničke stanice došli jednim vojnim vozilom, koje je imalo ceradu, i da su se u to vozilo

smjestila sva naoružana lica i odvedeni putnici iz voza, potvrđena je izvedenim dokazima. Najveći broj saslušanih službenih lica i putnika iz voza vidjeli su kod pomoćne zgrade samo jedno teretno vojno vozilo sa ceradom sivomaslinaste boje. To su potvrdili mašinovodja i njegov pomoćnik koji su bili i najbliži pomoćnoj zgradi, jer je lokomotiva zaustavljena blizu te zgrade. Radojičić Željko je izjavio da je video jedno veće vojno vozilo marke "Tam" sa ceradom iza pomoćne zgrade. Svjedok Tucović Vladimir je istakao da je to vozilo u vojski poznato kao vozilo "Tip 150". Svjedoci Dragičević Luka i Mitašinović Damjan su potvrdili da je Goraždanska brigada imala vojna teretna vozila marke "Tam-150" koja su imala cerade sivomaslinaste boje. U to vozilo je moglo da se smjesti, da sjedne, do 40 vojnika, a u nuždi i do 50. Optuženi je izjavio da je naoružana grupa brojala oko 20 lica, što znači da se u to vozilo moglo smjestiti još i 20 putnika iz voza. Pri tom su putnici iz voza, kako je to opisao optuženi, bili zbijeni jedan uz drugoga, pa su neki od njih sedjeli jedan drugome u krilu.

(tu) --- Konstatacija optuženog da je sve brzo završeno i da se voz u stanici zadržao svega 10-15 minuta, potvrdio je veći broj svjedoka. Tačno zadržavanje voza u stanici utvrđeno je na osnovu iskaza svjedoka, mašinovodje Radojičić Željka koji je u svoju službenu knjigu upisao da je voz zadržan 25 minuta. Za to vrijeme izvršeno je ne samo odvodjenje putnika, već su i službena lica preduzela odredjene radnje. Otpravnik vozova o ovom dogadjaju obavijestio je svoje prepostavljene u Priboru i Požegi, kao i Sekretarijat unutrašnjih poslova u Užicu. Iz Dispečerskog centra u Požegi otpravniku je naredjeno da propusti voz. Prvo je brzi voz 671 pomjeren naprijed da bi oslobođio skretnicu na trećem kolosjeku, za prolazak kroz stanicu voza koji je isao u pravcu Beograda. Tek poslije toga je brzi voz 671 napustio stanicu.

Naoružana grupa, kako je to tvrdio optuženi, imala je radio stanice. Ove navode optuženog potvrdili su svjedoci Udovičić Zoran i Ićegić Slobodan. Svjedok Udovičić Zoran video je kod naoružanih lica, koja su bila u vozu, radio stanice, ali ih nijesu koristili. Ićegić Slobodan je izjavio da su naoružana lica, koja su ušla u njegovu prostoriju, imala radio stanice "Toki voki". Kada su razgovarala preko radio-stanica, ta lica su izlazila vani iz njegove prostorije da on ne bi čuo njihov razgovor.

--Optuženi je izjavio da se naoružana grupa vozilom vratili iz stanice Štrpc i u Višegrad. Usput je zaspao i probudio se u Višegradi. Vidio je da je već bila noć. Vozilom su produžili do sela Prelovo, u kojem on do tada nije boravio. Došli su kod jedne škole. Izašli su svi iz vozila i ušli u fiskulturnu salu škole. Ipsred vrata te sale bilo je upaljeno svjetlo, a u sali nije. Sala je imala svlačionicu u kojoj su kasnije podijelili oduzete stvari od putnika iz voza.

Uvidjajem na licu mjesta potvrđjeni su ovi navodi optuženog. Iz zapisnika o uvidjaju, od 24.09.2001. godine, se vidi da od Višegrada, desnom stranom rijeke Drine, prolazi asvaltni put kojim se dolazi do sela Prelovo. To selo je udaljeno od Višegrada 9,5 kilometara. U selu se nalazi Osnovna škola "Djurić Želimir-Željo" sa fiskulturnom salom. Prilikom uvidjaja utvrđeno je da, iznad ulaznih vrata u salu, postoji fasung za sijalicu. Optuženi je u svom iskazu rekao da se tu nalazila sijalica koja je bila upaljena kada su oni došli ispred sale. Takodje su potvrđjeni navodi optuženog da se pored sale nalazi jedna prostorija, koja je najverovatnije služila kao svlačionica, u koju se ulazi na ista vrata kao i u salu. Sve to potvrđuje da je optuženi boravio u ovom objektu. Kada se naoružana grupa lica vratila iz sela Mušića, u toj prostoriji je podijelila novac i druge stvari oduzete od ubijenih putnika iz voza.

(2) --Dogadjaj u fiskulturnoj sali optuženi je detaljno opisao. Izjavio je da je Lukić Milan, prilikom naknadnog pretresa, kod jednog lica, studenta, pronašao 200 DM, zbog toga ga je više puta ošamario. Lukić je kazao da se sa tim licem poznaje još iz Beograda i da imaju neke neračištene račune.

Izvedenim dokazima na glavnem pretresu potvrđeno je da se medju odvedenim putnicima iz voza nalazilo i jedno lice koje je bilo student. Oštećeni Hanić Zahir je izjavio da je njegov sin Hanić Muhedin studirao i radio u Beogradu u vrijeme kada se desio ovaj kritični dogadjaj.

(3) --Optuženi je kazao da je u fiskulturnoj sali lice Crnac nudilo nevažeći jugoslovenski novac da bi njim otkupio svoj život. Taj Crnac je zadnji, kako je to objasnio optuženi, izведен iz voza. Prilikom njegovog izvodjenja iz voza sa njim se šalio Lukić Milan govoreći: "Evo ga moj bratko" i pri tom ga poljubio.

(4) Iskaz optuženog da je medju odvedenim putnicima iz voza bio jedan Crnac i način na koji je to lice sprovedeno do teretnog vozila, potvrđeno je izvedenim dokazima na glavnem pretresu. Svedok Ičegić Slobodan je izjavio da je iz voza izveden jedan Crnac koji je bio dosta krupan. Imao je na sebi bijelu košulju. Kaput je nosio preko ruke, a u ruci veći kofer. Svjedok Tucović Vladimir je, takodje, zapazio da je pored voza sprovedeno jedno lice Crnac u pravcu teretnog vozila. To lice je bilo visoko oko 185 cm. Lice u vojnoj uniformi koje je sprovodilo Crnca tapkalo ga je rukom po ramenu i pri tom se smijalo. U 1993. godini u Saveznoj Republici Jugoslaviji je bila hiperinflacija, tako da je u toj godini dinar bio skoro svakodnevno obezbredjivan.

(5) --Optuženi je rekao da je Lukić Milan za sebe zadržao čekove koji su oduzeti od lica iz voza, ali ne zna da li su to bili bančini ili

poštanski čekovi. Oštećena Kapetanović Elizabeta je potvrdila da je njen brat Kapetanović Esad primao platu u čekovima i da su mu ti čekovi oduzeti i kasnije nakon nekoliko mjeseci realizovani.

--Prilikom oduzimanja stvari od putnika iz voza u fiskulturnoj sali, kako je to optuženi izjavio, Indjić Boban je od jednog putnika oduzeo skupoceni zlatni lanac i zadržao ga za sebe. Iz iskaza oštećenog Babačić Sahreta se vidi da je njegov brat Babačić Ismet kod sebe imao više vrednih stvari, medju kojima i zlatni lanac marke "Kartier" sa zlatnim priveskom u obliku savijenog pantera. Lanac je bio posebne izrade sa većim i manjim alkama. Iskazom ovog svjedoka potvrđjeni su navodi optuženog da je od putnika Babačić Ismeta oduzet zlatni lanac koji je imao kod sebe.

--Optuženi je izjavio da je Lukić Milan u svlačionici sale svim članovima naoružane grupe dao po 100 DM, kao i sat onim koji ga nijesu imali. Izvedenim dokazima utvrđeno je da su pojedina lica koja su nasilno odvedena iz voza kod sebe imala veće sume novca, i to njemačke marke, i da je navjeći broj njih imao ručne časovnike.

Oštećena Memović Atifa potvrdila je da je njen muž Memović Fikret pošao bio u Beograd da podigne novac za kupovinu vozila i pretpostavlja da je kod sebe imao oko 5.000,00 DM. Oštećena Ćorić Zejna je izjavila da je njen muž Ćorić Rasim išao u Beograd da podigne novac iz banke za kupovinu placa. Oštećena Dječević Djordjina je izjavila da je njen sin Dječević Senad kod sebe najvjerovatnije imao 2.000,00 DM.

--Optuženi je izjavio da je od jednog putnika iz voza prilikom pretresa na Željezničkoj stanici oduzet pištolj marke CZ kal.7,65 mm i da je on kasnije Lukić Milanu davao 200 DM za taj pištolj. Međutim, Lukić mu je rekao da je taj pištolj prodao.

Q Oštećeni Softić Etem je potvrdio da je njegov brat Softić Šefko imao pištolj märke CZ koji je najverovatnije imao kod sebe i da mu je taj pištolj oduzet od strane naoružanih lica koja su ga nasilno odvela iz voza.

Q --Jedan broj naoružanih lica, kako je to izjavio optuženi, iz torbi odvedenih putnika uzeo je za sebe garderobu. Ove navode optuženog potvrđeni su izvedenim dokazima na glavnom pretresu.

Q Svjedoci Tucović Vladimir, Ninčić Vuk i Ičegić Slobodan potvrdili su da je jedan broj putnika koji je izведен iz voza sa sobom nosio putne torbe.

Q U prethodnom postupku optuženi je izjavio da, kada su odvedeni putnici iz voza, izvedeni iz fiskulturne sale, vezani su žicom i uvedeni u teretno vozilo gdje su ušla i sva naoružana lica. Vozilom su se iz Prelova vratili prema Višegradi oko 1 kilometar do jednog sela gdje su sve kuće bile spaljene. On je vidio 5 do 6 spaljenih kuća. Vozilo je zaustavljeno oko 5-6 metara daleko od jedne spaljene kuće u čijem prizemlju se nalazila garaža. Kuća se nalazila u jednom voćnjaku, a ispod te kuće 10 do 15 metara proticala je rijeka Drina. U toj kući i njenom dvorištu ubijena su sva lica koja su nasilno izvedena iz voza. Jedno starije lice iz sela bilo je zaduženo da njihove leševe baci u Drinu.

Q Iz zapisnika o uvidjaju, od 24.09.2001. godine, se vidi da je, na putu od Prelova prema Višegradi, prvo mjesto pored asfaltnog puta selo Mušići. Put prolazi kroz to selo, a kuće se nalaze sa obje strane puta. I u vrijeme vršenja uvidjaja najveći broj kuća u ovom selu je spaljen, a samo neke su obnovljene i osposobljene za stanovanje. Sa desne strane, ispod puta, gledano u pravcu Višegrada, nalazi se

jedna spaljena kuća koja, po svom izgledu i lokaciji, odgovara kući koju je optuženi opisao u prethodnom postupku. Spaljena kuća se sastoji od prizemlja i sprata. Krov je u potpunosti sagorio; ostao je samo dimnjak. Udaljena je od puta 8,50 metara. Oko nje je voćnjak, a ispod protiče Drina. U neposrednoj blizini, ispod puta, nema drugih kuća. Naspram nje, sa druge strane asvaltnog puta, nalazi se grupica spaljenih kuća. Na ovom prostoru ne postoji nijedna druga spaljena kuća, u voćnjaku i u neposrednoj blizini Drine. Prema ovoj spaljenoj kući, sa asvaltnog puta odvaja se pristupni put kroz voćnjak, širine 3 metra i dužine oko 30 metara. Završava se ispod spaljene kuće. Na tom završnom dijelu put je udaljen od lijeve strane kuće 8,8 metara gledano sa asvaltnog puta. Polazeći od opisa ovog mesta i kuće, koji je dao optuženi u prethodnom postupku, Sud je zaključio da je teretno vozilo zaustavljeno na tom pristupnom putu. Optuženi je izjavio da je vozilo zaustavljeno u blizini spaljene kuće na udaljenosti 5 do 6 metara. On je dobio raspored za stražu na početku voćnjaka, što znači da je stajao u blizini asvaltnog puta. Po procjeni optuženog vozilo i kuća bili su daleko od njega od po 5 do 6 metara. Pošto je optuženi stajao na početku voćnjaka teretno vozilo mu se nalazilo sa lijeve strane, a kuća sa desne strane.

(t) Optuženi je detaljno u prethodnom postupku opisao na koji način su ubijena lica nasilno odvedena iz voza. Objasnio je da je navjeći broj tih lica ubijen u prizemlju spaliene kuće, a da su dva lica koja su pokušala da pobegnu ubijena u voćnjaku u neposrednoj blizini kuće. Optuženi je objasnio da je, dok je stražario, čuo pučanj sa svoje lijeve strane, koju stranu su, takodje, obezbedjivala naoružana lica. To je prostor ispod kuće i vozila prema Drini. Prepostavlja da je na tu stranu pokušalo da pobegne neko lice iz grupe koja je bila dovedena u blizini vrata kuće. Nakon toga je vidođa od kuće, sa njegove desne strane, bježi jedno lice. Odmah je skinuo pušku sa ramena, pucao u to lice i ono je palo na zemlju. Nakon toga Lukić Milan je prišao tom licu, kako je to objasnio

optuženi, i zaklao ga bajonetom. Poslije toga je prešao i na suprotnu stranu, gdje se takođe čuo pucanj, pa pretpostavlja da je tako postupio i sa drugim licem koje je pokušalo da pobegne.

Opis lica mesta koje je dao optuženi, potvrdjen je kao tačan uvidjajem na licu mesta. Na putu od sela Prelovo prema Višegradi postoji spaljeno selo za koje je utvrđeno da se zove Mušići. Optuženi je opisao lice mesta kako ga je on zapazio noću pri slaboj vidljivosti, boravku u do tada nepoznatom mjestu i bez približavanja objektima koje opisuje. Zbog toga nije mogao tačno opisati sve objekte, njihov izgled i odrediti rastojanja izmedju pojedinih objekata. Zato su mu široka vrata na prizemlju spaliene kuće izgledala kao vrata garaže, rastojanje od kuće do Drine i izmedju dva sela, Prelovo i Mušići, kraće nego što stvarno jeste. Uvidjaj na licu mesta vršen je danju pri dnevnoj vidljivosti, a rastojanje izmedju pojedinih objekata utvrđeno je tačno pomoću instrumenata.

Uvidjajem na licu mesta potvredjeni su navodi optuženog da na putu Prelovo-Višegrad postoji spaljeno selo Mušići koje odgovara opisu sela koje je optuženi dao u prethodnom postupku. Takodje je potvrđeno da su na tom prostoru mogle biti preuzete sve radnje od naoružane grupe lica i optuženog, kako je to optuženi prikazao u prethodnom postupku.

Optuženi je izjavio da su sva lica nasilno odvedena iz voza ubijena u tom selu, po njegovoj procjeni ubijeno je 19 lica. Ta lica nije imenovao jer ih nije poznavao. U svom iskazu pomenuo je samo dva lica: Crnca i studenta. Prvoga je zapazio zbog boje kože, a drugoga, jer ga je Lukić Milan najviše matletirao, zbog neraščišćenih računa iz Beograda.

Tvrđnja tužioca da je ubijeno 20 lica imenovanih u optužnici je potvrđena izvedenim dokazima na glavnom pretresu. Saslušani

svjedoci su medju odvedenim putnicima prepoznali 11 lica koja su odranije lično poznavali, i to: Memović Fikreta, Softić Šeća, Zupčević Halila, Ličina Iljaza, Babačić Ismeta, Dječević Senada, Preljević Safeta, Topuzović Džafera, Alomerović Adema, Zeković Fevziju i Kajević Nijazima.

Svjedoci Ičegić Slobodan i Tucović Vladimir vidjeli su kada je iz voza odveden putnik Crnac kojega lično nijesu poznavali.

Da je i ostalih 8 lica navedenih u izreci ove presude, takodje, odvedeno iz voza potvrdili su ostali saslušani svjedoci.

Svjedok Ostojić Bosiljka potvrdila je da su iz voza odvedena dva vrlo mlada Tica, skoro da su bili dječaci. Utvrđeno je da su dva najmladja putnika bili Dječević Senad, star 17 godina, kojega je prepoznao svjedok Milikić Zoran i Kapetanović Esad, star 18 godina. Oštećena Kapetanović Elizabeta izjavila je da se kritičnog dana u vozu nalazio njen brat Esad i da su od njega oduzeti čekovi koji su, nakon nekoliko mjeseci realizovani. Optuženi je u prethodnom postupku potvrdio da je Milan Lukić zadržao za sebe čekove koji su oduzeti od putnika.

Svjedok Kočan Fehim je izjavio da je toga dana na brzi voz u Beogradu ispratio svoje kolege iz preduzeća "Planum": Rastoder Jusufa iz Berana, Bakija Fehima iz Bijelog Polja i Topuzović Džafera iz Brodareva i da oni nijesu došli svojim kućama gdje su bili pošli iz Beograda. Svedok Ristovski Petar potvrdio je da su sa njim u vozu kritičnog dana nalazila tri radnika preduzeća "Planum" u kojem je i on radio. Vidio je sa mjesta, gdje je sjedio u vozlu, da su iz voza izvedeni njegove kolege: Topuzović Džafer i kolega iz Bijelog Polja, što znači Bakija Fehim. Na osnovu iskaza ova dva svjedoka utvrđeno je da je kritičnog dana iz voza nasilno odveden i Rastoder Jusuf iz Berana.

Svjedok Buzov Koviljka potvrdila je da je njen suprug Buzov Tomo, koji je po nacionalnosti Hrvat, bio u brzom vozu koji je prisilno zaustavljen u Štrpcima. Svjedok Vranjić Miroslav potvrdio je da je iz voza nasilno odvedeno jedno lice koje je bilo Hrvat.

Oštećena Ćorić Zejna je posvjedočila da je iz voza odveden njen suprug Ćorić Rasim.

Oštećena Zuličić Milka potvrdila da je iz voza odveden njen sin Zuličić Žvezdan. Tog dana on se njoj javio iz Beograda i kazao da brzi voz kojim će da putuje prema Podgorici kasni, ali da će tim vozom otpustovati.

Oštećeni Husović Bahto izjavio je da se kritičnog dana njemu javio iz Beograda brat Rifat i kazao mu da je pošao brzim vozom iz Beograda, koji je kasnije prisilno zaustavljen u stanici Štrpci.

Oštećeni Hanić Zahir je potvrdio da je iz voza odведен njegov sin Muhedin koji je studirao i radio u Beogradu. Optuženi Ranislavljević Nebojša, u svom iskazu u prethodnom postupku, potvrdio je da je medju nasilno odvedenim licima iz voza bilo jedno lice student iz Beograda.

Navodi iz optužnice da je svih 20 nasilno odvedenih lica iz voza ubijeno istog dana u selu Mušići potvrdio je optuženi u svom iskazu u prethodnom postupku gdje je detaljno opisao na koji način je to uradjeno.

Prilikom vršenja uvidjaja 24.09.2001. godine, u selu Mušići nijesu pronadjeni nikakvi tragovi ubijenih putnika, jer su leševi, kako je to objasnio optuženi, baceni u rijeku Drinu.

¶ Sud je sa posebnom pažnjom cijenio odbranu optuženog sa glavnog pretresa kada je izjavio da nije izvršio krivično djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret. Time je opovrgao svoje priznanje dato u prethodnom postupku. Izvedeni su dokazi koje je optuženi predložio da bi potvrdio navode svoje odbrane, a detaljno su analizirani izvedeni dokazi vezano za odbranu optuženog sa galavnog pretresa.

¶ Na glavnem pretresu optuženi je izjavio da se u vrijeme izvršenja krivičnog djela nalazio na drugom mjestu, a ne na mjestu njegovog izvršenja. Dana 27.02.1993. godine, oko 15,30 časova, vratio se iz Despotovca u Višegrad. Sa njim je došao i dobrovoljac Jović Mićo. Kada su došli u Višegrad, odmah su pošli u kasarnu, jer su bili umorni. Nakon odredjenog vremena on je pošao u kuću svoje djevojke Šimšić Milice, koja se nalazila u višegradskom naselju Donje Kalate. Tog dana je u toj kući isprosio Milicu i dao joj burmu. Činu prosidbe prisustvovala je Miličina majka Simšić Draga kao i jedno lice Pejović. Oko 21 čas vratio se u kasarnu. Pošto je bio umoran, legao je i odmah zaspao. Kasnije, u toku noći probudili su ga da bi umirio dobrovoljce koji su se vratili sa položaja gdje ih je on ostavio 24. ili 25 februara 1993. godine. Umirio je dobrovoljce koji su pucali iz oružja i ponovo se vratio na spavanje. Nakon desetak dana čuo je da se priča po Višgradu o otmici putnika iz voza u Štrpcima. O tom dogadjaju pisale su i novine. Pominjani su kao mogući izvršioci otmice Muslimani, Crnogorci, pa i Milan Lukić.

Radi provjere ovih navoda odbrane optuženog, saslušani su svjedoci Ranislavljević Milica, Šimšić Draga i Pejović Mitar.

¶ Svjedok Ranislavljević Milica izjavila je da je u martu 1993. godine, u Višgradu upoznala optuženog Ranislavljević Nebojšu. Ona je tada bila učenica prvog razreda srednje škole. Nakon 5 do 6

dana od njihovog upoznavanja optuženi je ranjen u lijevu ruku. Poslije toga nosio je na toj ruci fiksatore. U aprili 1993. godine, optuženi je njoj u jednoj poslastičarnici u Višegradu dao burmu i tako je isprosio. To je bila zlatna izrezbarena burma. Kasnije, 19.04.1993. godine, udala se za optuženog. Tog dana je sa optuženim oputovala iz Višegrada u Despotovac. U Višegrad su se vratili nakon mjesec ili dva. Kada su došli u Višegrad, tek tada je njena majka Šimšić Draga upoznala optuženog. Ne sjeća se tačno gdje je to bilo, ali misli da je to bilo u njihovoj kući u naselju Donje Kalate. Sa optuženim je pošla u Despotovac gdje su živjeli godinu dana. Nakon toga, ponovo su se vratili u Višegrad s namjerom da tu ostanu trajno da žive. Bili su skupa u braku sve do 15. oktobra 1996. godine kada je optuženi nestao iz Višegrada. Iz braka sa optuženim ima sina Stefana starog sedam godina. Ponovo se udala 2001. godine.

Svjedok Ranisavljević Milica istakla je da je preko televizije saznala o izvršenoj otmici putnika iz voza u stanicu Štrpcu. U to vrijeme ona nije poznavala optuženog. Upoznala ga je tek kasnije, kako je izjavila, u martu mjesecu te godine. Optuženi joj nikada nije pričao o otmici putnika u Štrpcima, niti je njoj poznato da je optuženi učestvovao u toj otmici.

 Svjedok Šimšić Draga istakla je da živi u Višegradu u naselju Donje Kalate. Kada su u aprilu 1992. godine započeli oružani sukobi u Bosni i Hercegovini izbjegla je sa porodicom u selo Pečenice koje se nalazi na granici sa Srbijom. Sa njom je izbjegla i njena čerka Milica. Kasnije se Milica, koja je bila učenica, vratila u Višegrad, kod svog strica Šimšić Draga, da bi išla u školu. Dok je još bila u selu, saznala je da se njena čerka Milica udala za optuženog Ranisavljević Nebojšu kojega nije poznavala. Zbog toga je došla u Višegrad. Milica joj je objasnila da je uzela prsten od optuženog i da se udala. Ona se tada ljutila na Milicu zato što je bila maloljetna i

nedozrela za brak. Međutim, ona je bila uporna da ostane sa optuženim. Tog dana ona u Višegradu nije vidjela optuženog. Upoznala ga je tek kasnije kada se sa Milicom vratio iz Despotovca. Njih dvoje su zajedno živjeli u Višegradu u jednoj kući koju im je dala Opština, sve dok optuženi nije pritvoren. Milica sada živi kod nje sa maloljetnim sinom Stefanom. Zaključila je novi brak 2001. godine sa Čaćić Jadrankom iz Rogatice.

Svjedok Pejović Mitar izjavio je da nije prisustvovao vjeridbi svoje svastike Ranisavljević Milice u februaru 1993. godine u Višegradu. Optuženog Ranisavljević Nebojšu upoznao je tek kasnije kada se on sa Milicom vratio iz Despotovca u Višegrad. Tada su oni već bili zaključili brak.

Iskazi ovih svjedoka bili su jasni i ubedljivi, pa im je Sud povjerovao. Odbrana optuženog pokazala se kao neosnovana. Optuženi se 27.02.1993. godine u poslijepodnevnim časovima nije nalazio u Višegradu i vjerio svoju buduću suprugu Šimšić Milicu, kako je to tvrdio na glavnom pretresu, već je sa naoružanom grupom lica u to vrijeme izvršio predmetno krivično djelo.

Optuženi je u svojoj odbrani istakao da je za vrijeme, dok je bio u pritvoru u Centru bezbjednosti u Bijelom Polju priznao da je izvršio krivično djelo. Priznanje je dao pod fizičkom i psihičkom prinudom organa bezbjednosti. Pri tom saslušanju slomljena su mu dva zuba i povrijedjena usna duplja.

Radi provjere ovih navoda optuženog saslušan je dr Miraš Tomić i izvršen uvid u medicinsku dokumentaciju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u Podgorici.

Svjedok Tomić dr Miraš načelnik zdravstvene službe Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u Podgorici istakao je da je on lično

pregledao optuženog Ranislavljevića Nebojšu kada se prvi put javio radi ukazivanja ljekarske pomoći 25.10.1996. godine. Optuženi se žalio da je 4-5 dana prije pregleda mokrio krvavu mokraću i da je imao povišenu temperaturu. Tom prilikom optuženi je skinuo odjeću sa sebe radi pregleda kompletног njegovog tijela. Na tijelu optuženog nije našao bilo kakve povrede koje bi upućivale na upotrebu fizičke sile prema njemu. Pregledao je glavu i usnu duplju optuženog. Nije utvrdio da optuženi ima povrijedjene zube, izvadjen zub kao ni povrede usne duplje. Jedino je konstatovao deformaciju lijevog ramena i lijeve nadlaktice od ranjavanja. U dijagnozi je naveo da je optuženi ima naglu upalu mokraćne bešike i da je imao bronhitis. U kartonu je konstatovao da optuženi ima deformitet lijevog ramena i nadlaktice nastao od ranjavanja vatrenim oružjem. Za vrijeme boravka u Istražnom zatvoru u Spužu, optuženi se čestojavljaо radi ukazivanja ljekarske pomoći. Od oboljenja su dominirali bronhitis i bolovi lijeve nadlaktice. Dolazilo je često do upale kosti i do curenja gnoja na tom dijelu ruke. Zbog toga je optuženi često previjan i liječen. Svjedok je izjavio da se optuženi žalio da je fizički maltretiran od policije prilikom saslušanja, a nije objašnjavao kako je to radjeno. Ne sjeća se da li mu je to optuženi govorio prilikom prvog pregleda ili kasnije kod drugih pregleda. Međutim, na pregledu on nije kod optuženog zapazio bilo kakve tragove od upotrebe fizičke sile prema njemu. Optuženi se stomatologu javio prvi put zbog bolesti zuba 09.04.1997. godine.

¶ Iz izvoda zdravstvenog kartona za optuženog od 18.03.2002. godine, kao i zdravstvenog lista optuženog vidi se da se optuženi, u zdravstvenoj ambulanti Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u Spužu, radi ukazivanja medicinske pomoći javljaо više puta. Prvi put se javio 25.10.1996. godine, a potom 08.11.1996. godine i 13.12.1996. godine. U 1997. godini optuženi se javljaо radi ukazivanja medicinske pomoći svakog mjeseca u toj godini. Zbog problema sa zubima optuženi se prvi put javio na pregled

09.04.1997. godine, što je navedeno u kartonu. Konstatovano je da je optuženi imao zubobolju i upućen je u stomatološku ambulantu. Pored zubobolje konstatovano je da je imao karijes zuba i to gornje lijeve šestice. Takodje se 14.04.1997. godine javlja na pregled zbog otoka lica sa lijeve strane zbog čega je upućen u stomatološku ambulantu. U kartonu nije upisano da je optuženi ranije liječen u stomatološkoj ambulanti.

Iskaz svjedoka Tomić dr Miraša je bio jasan i ubedljiv. Svi navodi ovog svjedoka potvrđeni su uvidom u medicinsku dokumentaciju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija u Podgorici.

Izvedenim dokazima nije potvrđena odbrana optuženog da je u pritvoru kod organa Centra bezbjednosti u Bijelom Polju fizički povrijedjen. Naprotiv, pregledom optuženog u zdravstvenoj ambulanti Istražnog zatvora u Spužu konstatovano je da optuženi nema bilo kakvih povreda na tijelu.

Optuženi je, na glavnem pretresu i u završnoj riječi, istakao da se na njegovom iskazu datom kod organa Centra bezbjednosti u Bijelom Polju, ne može zasnovati sudska odluka.

Zapisnici Centra bezbjednosti u Bijelom Polju, koji sadrže izjave okrivljenog date tom organu dok se kod njega nalazio u pritvoru, nijesu korištene na glavnom pretresu.

Na prvom glavnom pretresu, 07.05.1998. godine, sudeće Vijeće ovog Suda donijelo je rješenje kojim su izdvojeni iz spisa predmeta zapisnici o izjavama optuženog datim u Centru bezbjednosti u Bijelo Polje 19. i 20.10.1996. godine, i naloženo da se ovi zapisnici posebno čuvaju van spisa ovog predmeta.

(a) Optuženi je, na glavnom pretresu, osporio valjanost zapisnika o njegovom saslušanju sačinjenog kod istražnog sudije ovog Suda 22.10.1996. godine. Istakao je da je prvi dio tog zapisnika sačinjen na osnovu njegovog kazivanja, tako da taj dio iskaza priznaje za svoj. Međutim, drugi dio zapisnika, u kojem je opisan predmetni krivični dogadjaj, nije tačan. Taj dio zapisnika sačinio je sam istražni sudija diktirajući taj dio zapisnika, iz nekog spisa koji je imao kod sebe.

Ovi navodi odbrane optuženog su negirani izvedenim dokazima na glavnem pretresu.

(v) Na glavnem pretresu optuženi nije izjavio da ga je istražni sudija, prilikom saslušanja, prisiljavao kako će iznijeti svoju odbranu. Naprotiv, on je i kasnije, nakon dva dana, sam potvrdio istinitost baš tog dijela zapisnika, koji je osporio na glavnem pretresu.

(f) Nakon što je optuženi ispitivan kod istražnog sudije, uručeno mu je rješenje o sprovodjenju istrage. U rješenju o sprovodjenju istrage bilo je, između ostalog, navedeno da je optuženi, kao komandir odreda "Skakavac", bio jedan od organizatora izvršenja predmetnog krivičnog djela i da je tom prilikom ubio jednog putnika iz voza. Optuženi je izjavio žalbu na to rješenje. Žalbu je svojeručno napisao.

(d) U žalbi je, između ostalog, naveo: "Kao prvo priznao sam sve ali nemojte da mi stavljate na teret da sam ovog putnika ubio – ja jesam rekao da sam pucao u njega i da je on pao i da je posle jaukao i zvao majku u pomoć. Kada je Milan Lukić izašao iz kuće i pitao je ko je pucao ja sam mu rekao da sam ja pucao i pokazao u pravcu ovog ranjenog putnika. On mu je prišao i nožem to jest vojničkim bajonetom (48) preklao grkljan i rekao tako se to radi. Što tvrdim i da se nisam sa njima dogovarao u vezi te otomite. Da sam tog jutra stigao iz Srbije te i posedujem dokument da sam bio kući od

24.II.1993. do 27.II.1993. godine, i da su me pokupili da idem u tu akciju. Kao što sam rekao da sam saznao na pola puta gde idemo Ali pošto sam znao već ko vodi akciju tu nema odustajanja".

Kasnije, optuženi je još dvaputa ispitan od strane istržanog sudske.

Na ispitivanju 01.11.1996. godine istražni sudija je predočio optuženom fotografiju Fevzije Zekovica radi prepoznavanja i dao opis njegove garderobe. Optuženi je tom prilikom izjavio: "Predočene su mi fotografije Fevzije Zekovića, pa ističem da ne mogu da se sjetim da li je to lice bilo u ovoj grupi otetih putnika".

Ispitivanju okrivljenog kod istražnog sudske 08.11.1996. godine, prisustvovali su njegovi branioci advokati Krasić Goran i Jovanović Slaviša, oba iz Beograda. Pošto su optuženom, od strane istražnog sudske, pokazane fotografije 13 lica, koja su nasilno odvedena iz voza u Štrpcima, optuženi je izjavio: "Danas su mi predočene fotografije Kapetanović Esada, Husović Rifata, Rastoder Jusufa, Softić Seća, Bakije Fehima, Zeković Fevzije, Memović Fikreta, Hanić Muhedina, Babačić Ismeta sa skicom nakita koje je ovo lice nosilo, Alomerović Adema, Kajević Nijazima, Čorić Rasima, Buzov Toma i pročitan je opis garderobe i lični opis tih lica, pa izjavljujem da ne prepoznajem nijedno od tih lica niti se mogu sjetiti da je neko od tih lica bio u grupi putnika nasilno izvedenih iz voza".

Na glavnom pretresu optuženi je istakao da se, prilikom sačinjavanja ova dva zapisnika kod istražnog sudske, izjasnio da ta lica uopšte nije video, a ne da se ne sjeća tih lica.

Iz prikazanog se vidi da je odbrana optuženog neosnovana i da su sva tri zapisnika o njegovom ispitivanju kod istražnog sudske,

sačinjena onako kako je to optuženi iznio u slobodnom kazivanju, bez bilo kakvog pritiska. Iskaz optuženog od 22.10.1996. godine predstavlja jednu logičku cjelinu gdje je hronološki optuženi opisao svoj dolazak u Višegrad i način izvršenja predmetnog krivičnog djela.

U svojoj, odbrani optuženi je istakao da, u toku glavnog pretresa, nijedno od saslušanih lica nije potvrdilo da se on nalazio sa naoružanom grupom lica u stanici Štrpci. Tako su potvrdili navode njegove odbrane da on nije izvršio krivično djelo za koje je optužen.

 Stanovište ovog Suda je da je ova odbrana optuženog neosnovana. U prethodnom postupku optuženi je detaljno opisao predmetni krivični dogadjaj i svoje učešće u njemu. Nakon što je podignuta optužnica i optuženi se upoznao sa dokazima, koji su izvedeni u toku istrage, odlučio je da izmijeni svoju odbranu i da negira izvršenje krivičnog djela.

 Iz optužnice i iz spisa istrage, saznao je da su u istrazi saslušana samo tri svjedoka. Ičegić Slobodan je izjavio da bi mogao prepoznati samo jedno naoružano lice srednjeg rasta, debelo, plavo, sa plavom kosom, koje je sa njim najviše kontaktiralo u prostoriji otpravnika vozova. Svjedok Udovčić Zoran u toku istrage se izjasnio da ne zna da li bi nekog od učesnika ove akcije prepoznao. Pretpostavlja da bi to bilo vrlo teško. Prepoznavanje bi možda mogao izvršiti kada bi uslovi bili isti, to jest kada bi ta lica imala iste uniforme, kape, brade, frizure. Ova dva svjedoka nijesu dala lični opis optuženog. Na osnovu ovih iskaza, optuženi je zaključio da ga neće moći, na glavnom pretresu, prepoznati ni, eventualno, novi svjedoci, nakon proteka više od 5 godina.

 Poznato mu je bilo da je iskaz svjedoka Petrović Duška iskonstruisan i da se na njemu neće moći zasnovati sudska odluka. U

slučaju da budu saslušana lica koja je on imenovao u toku istrage, da su učestvovala sa njim u izvršenju predmetnog krivičnog djela, pretpostavio je da ona neće potvrditi njegove navode, jer bi time izložili sebe krivičnoj odgovornosti. Drugih očevideća izvršenja ovog krivičnog djela nije bilo. Zbog toga je optuženi izmijenio svoju odbranu iz prethodnog postupka i na glavnem pretresu izjavio da nije izvršio krivično djelo za koje je optužen. Izmislio je svoj alibi, a pokušao da obezvrijedi svoje priznanje dato u prethodnom postupku, ističući da je dato pod prinudom.

Ⓐ Tačno je da nijedno lice saslušano na glavnem pretresu nije posvjedočilo da je prepoznalo optuženog u naoružanoj grupi lica koja se nalazila u stanici Štrpc. Jedan broj saslušanih svjedoka je bio izričit da medju naoružanim licima koja su oni zapazili nije bio optuženi, a to je slučaj samo sa svjedocima koji su se nalazili u vozu i bili legitimisani od strane naoružanih lica. Dio svjedoka je izjavio da se o prepoznavanju optuženog ne mogu izjasniti. Nekoliko svjedoka nije moglo uopšte da se izjasni o izgledu bilo kojeg naoružanog lica. Jedino je svjedok Zupčević Sanija, čiji je muž Halil odveden iz voza, izjavila da bi mogla i sada prepoznati jedno uniformisano lice koje je ušlo u njen kupe i tražilo od njih legitimacije. To "lice je bilo visokog rasta, mlad, lijep, bijelog tena, na glavi je imao kapu pletenu crnu".

Ⓐ Medutim, neprepoznavanje optuženog od strane svjedoka koji su se kritičnog dana nalazili u stanici Štrpc, nikako ne znači da se optuženi nije stvarno nalazio u grupi naoružanih lica u toj stanci. Naprotiv, on se tu nalazio, kako je to sam opisao u prethodnom postupku, a to je potvrđeno drugim dokazima izvedenim na glavnem pretresu.

Ⓐ Putnici koji su se nalazili u vozu nijesu bili u mogućnosti da vide sva naoružana lica u stanici Štrpc, jer je dio naoružanih lica bio

rasporedjen pored voza skoro čitavom njegovom dužinom, a dio njih je bio u vozu ili u prostoriji opravnika vozova. Svjedoci su mogli detaljnije da zapaze ona naoružana lica koja su ulazila u kupe voza, legitimisala putnike i bila u neposrednom kontaktu sa njima. Od ostalih naoružanih lica putnici su mogli da vide samo ona pored svog vagona. Optuženi je vrlo kratko bio u vozu, kako je sam izjavio i nije legitimisao putnike. Odmah po njegovom ulasku u voz, naoružana lica su mu predala jednog putnika kojeg je sproveo do kamiona. Prema tome, optuženi nije bio u dužem kontaktu sa svjedocima koji su se nalazili u vozu i na Željezničkoj stanici. Nije legitimisao putnike u vozu, niti je ulazio u prostorije opravnika vozova. Lica koja je sprovodio i sa kojima je bio duže u kontaktu, ubijena su istog dana.

Naoružana grupa lica koja se nalazila u stanici imala je različite vojne uniforme i to najviše šarene maskirne. Imali su različite kape. Neki su imali dužu kosu i bradu. Optuženi nije imao drukčiju odjeću, niti je imao neke osobite karakteristike da bi u toj grupi mogao biti posebno zapažen od putnika ili službenih lica na stanici. Svjedoci, koji su se nalazili u stanici Štrpci, bili su u posebnom psihičkom stanju. Koliki je psihički stres putnika i službenog osoblja bio, ilustruju tri slučaja službenih lica, kojima je prijetila najmanja opasnost: konduktor Grujić Radenko nije znao da kaže svoju slavu i tog dana je posijedio; čistaču skretnica Ljiljanić Miljanu od straha ispada iz ruku kanta sa uljem za podmazivanje šina; milicioner pratilac voza Vranjić Miroslav doživljava šok čije su posljedice vidljive i na glavnom pretresu, poslije više godina. Najveći broj i ostalih svjedoka je izjavio da su bili u stanju straha, zbog dogadjaja koji se tada dešavao. Kako očekivati od ugroženih putnika da uočavaju i pamte likove i da su se sreli sa njima, a ne na udaljenosti kakav je bi položaj optuženog. Sve je to uticalo na moć njihove percepcije tog dogadjaja, posebno

detalja. Pored toga mogućnosti reprodukcije su umanjene zbog dužeg proteka vremena.

Prema tome, saslušana lica na glavnom pretresu nijesu ni mogla potvrditi da su vidjeli optuženog u grupi naoružanih lica u stanici Štrpci. Optuženog su u sudnici vidjeli nakon dugog proteka vremena, kada je bio u civilnom odijelu, obrijan, kratke kose i bez kape.

④ Odbrana optuženog je neosnovana, jer nije potvrđena izvedenim dokazima, već naprotiv, opovrgнута, па као такву Sud nije prihvatio, jer je usmјерена на izbjegавње krivičне odgovornosti.

④ Optuženi je predložio da se u dopuni dokaznog postupka pozove i sasluša vještak medicinske struke, koji bi se izjasnio u vezi tjelesnih povreda, navodno zadobijenih prilikom boravka u pritvoru, da se sasluša operativni radnik Centra bezbjednosti u Bijelom Polju na okolnsoti kako je on lišen slobode i kakav je bio tretman prema njemu dok je bio u pritvoru kod tog organa.

Sud nije prihvatio predlog optuženog za izvodjenje novih dokaza, jer se izvodjenjem predloženih dokaza ne bi udopunilo činjenično stanje.

④ Svjedok Tomić dr Miraš je prvi pregledao optuženog u istražnom zatvoru i nije našao da optuženi ima bilo kakve povrede na svom tijelu, niti su te povrede konstatovane u medicinskoj dokumentaciji.

④ Saslušanje operativnog radnika Centra bezbjednosti u Bijelom Polju, nije od značaja za odlučivanje u ovoj krivično-pravnoj stvari, a ovo iz razloga što je dokazano da optuženi u pritvoru nije fizički i psihički matletiran i što su njegove izjave date organima Centra

bezbjednosti u Bijelom Polju izdvojene iz spisa ovog predmeta i nijesu korišćene u toku postupka.

Na osnovu rezultata cjelokupnog postupka, gdje je svaki izvedeni dokaz posebno cijenjen i svi dokazi u cjelini, uz provjeru navoda odbrane optuženog, Sud je našao da je optuženi Ranislavljević Nebojša izvršio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije, na način bliže opisan u izreci ove presude, i da je za isto djelo kriv i krivično-pravno odgovoran.

Naime, optuženi je, kako je to sam izjavio, dobrovoljno pristao da bude član naoružane grupe i da se stavi pod komandu Milana Lukića iz Višegrada. Dok je išao putem sa tom grupom prema Željezničkoj stanici saznao je da grupa treba da napadne voz. Na platou Željezničke stanice u Štrpcima upoznao se sa planom naoružane grupe. Tada je dobio konkretnе zadatke koje on treba da izvrši. Te zadatke je prihvatio i bezpogovorno izvršavao. Bio je svjestan da su u Bosni i Hercegovini u toku oružani sukobi izmedju Srba, Muslimana i Hrvata i da on kao vojnik Višegradske brigade aktivno učestvuje u tom sukobu. Znao je da voz treba prisilno zaustaviti u stanici, iz voza izvesti civilna lica muslimanske i hrvatske nacionalnosti, radi njihovog ubistva. Kao vojniku i licu koje je ranije služilo redovni vojni rok u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, poznato mu je bilo da te radnje prestavljaju tešku povredu pravila medjunarodnog ratnog prava prema civilnom stanovništvu za vrijeme oružanih sukoba, pa prema tome i sukoba koji je bio u toku u Bosni i Hercegovini. Optuženi sa takvom svijesti preduzima one radnje za koje je bio zadužen i aktivno učestvuje u izvršenju ovog krivičnog djela, Prilikom izvodjenja putnika iz voza, iste prihvata i sprovodi do teretnog vozila, a u selu Mušići stražari i pazi da ne bi pobegao neko od nasilno odvedenih lica iz voza. Kada je jedno lice pokušalo da pobegne odmah je u to lice pucao i tako sprječio

njegovo bjekstvo. To lice je pogodjeno palo na zemlju, kojem je kasnije prišao Lukić Milan i zaklao bajonetom. Znači, da je on kao pripadnik naoružane grupe pod komandom Lukić Milana iz Višegrada, učestvovao u odvodjenju iz voza civilnih lica a zatim i u ubijanju tih nedužnih civilnih lica.

jmenj. ⑩ Na osnovu svega izloženog proizilazi da je optuženi bio svjestan svih bitnih elemenata ovog krivičnog djela i htio je njegovo izvršenje, tako da je ovo krivično djelo izvršio sa direktnim umišljajem.

⑪ Prilikom odlučivanja o vrsti i visini kazne optuženom, Sud je uzeo u obzir sve okolnosti iz člana 41. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije a koje utiču na to da li će kazna biti manja ili veća, pa mu je kao otežavajuće okolnosti uzeo u obzir, teške posljedice nastale izvršenjem ovog krivičnog djela-smrt 20 nedužnih lica kao i same okolnosti pod kojima je djelo izvršeno, odvodjenje putnika izvršeno na perfidan način, i to većinom gradjana države koja nije bila obuhvaćena oružanim sukobom, dok mu je kao olakšavajuće okolnosti uzeo to što je optuženi mlad čovjek i otac dvoje djece, smatrajući da će se sa kaznom zatvora u trajanju od 15 godina postići svrha kažnjavanja iz člana 33. Krivičnog zakona Savezne Republike Jugoslavije.

Optuženi je obavezan da na ime troškova krivičnog postupka plati 9.493,42 €. Troškovi se odnose: na troškove advokata, branioca optuženog po službenoj dužnosti 6.479,72 €, troškove lica saslušanih u svojstvu svjedoka 2.363,42 € i troškovi uvidjaja rekonstrukcije dogadjaja na licu mjesta i reprodukcije video snimaka na glavnom pretresu 650,00 €.

Optuženi je dužan da na ime paušala plati 300,00 € koji je odmijeren s obzirom na trajanje krivičnog postupka imovnog stanja optuženog.

Oštećene porodice su upućene na parnicu radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahtjeva.

Sa gore iznesenih razloga odlučeno je kao u izreci presude.

VIŠI SUD U BIJELOM POLJU
Dana, 09.09.2002. godine

Zapisničar,
Vesna Knežević

PREDSJEDNIK SUDA-VIJEĆA,
dr Vukoman Golubović

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Vukoman Golubović".

PRAVNA MOUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema pismenog отправка Vrhovnom суду Republike Crne Gore, a preko ovog suda.